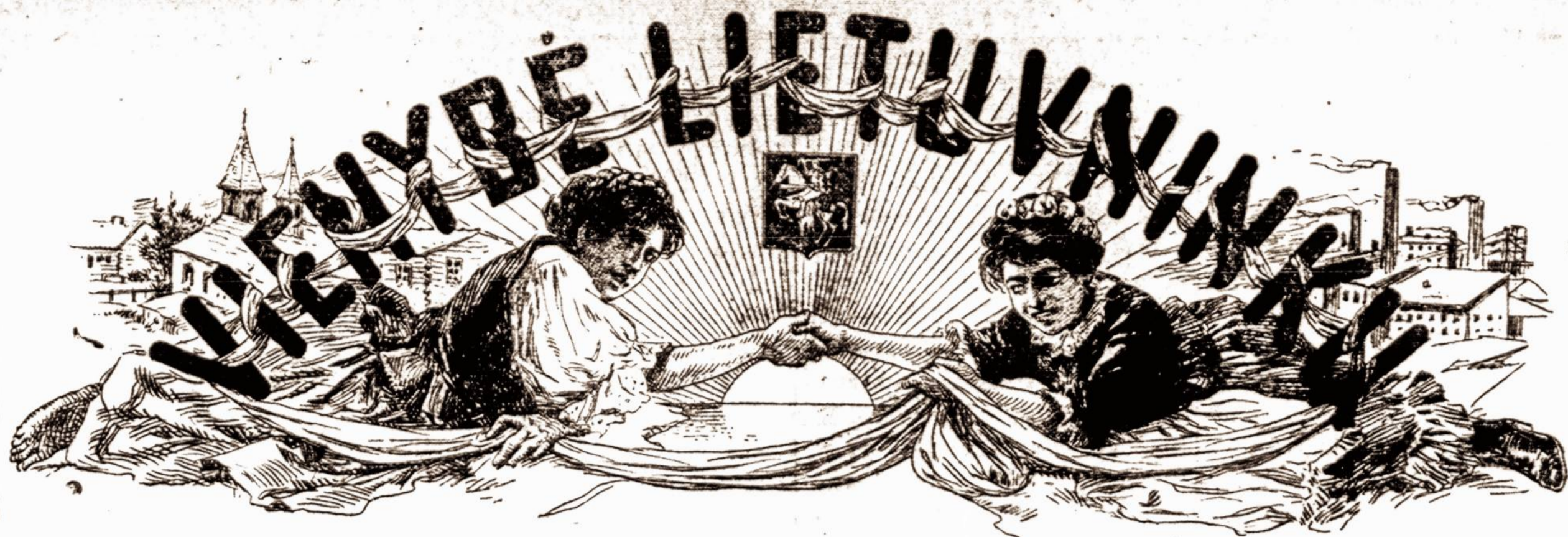

„Vienybė Lietuviŋkŋ“

IŠEINA KAS SĖREDA
BROOKLYN, N. Y.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose..... \$2.00
Europoje ir kitur..... \$3.00
Kanadoje..... \$2.50
Prenumerata mokama iš višaus
Prenumerata metams skaitosi nuo
laiko užrašymo, ne nuo Naujų
Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite
laiku.
J. J. Paukštis ir K. Brazys
120 124 GRAND ST.
Brooklyn, New York.

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuviŋkŋ“
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY
BROOKLYN, N. Y.
Yearly subscription rate:
In the United States..... \$2.00
To Foreign Countries..... \$3.00
To Canada..... \$2.50
Advertising rates on application.
Address all communication to
publishers:
J. J. Paukštis & K. Brazys
120-124 GRAND ST.
Brooklyn, New York

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 44. Brooklyn, N. Y. 1 d. Lapkričio (November) 1911m. METAI XXVI. ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-ED. 1879.

SENAS, BET NAUJAS KLAUSIMAS.

Pora metų atgal, paketi- mus Amerikoje daryti visuo- tūmąsiuos liaudies surašus, ir mūsų laikraščiai sujudo rašyti apie mūsų — pačių lietuvių statistiką. Nurodi- nęta buvo, kaip šitokia sta- tistika mums reikalinga, kaip ji daugelį prisidėtų prie mūsų kultūrinio pakilimo ir kaip ji ankščiau ar vėliau turės būti padaryta, ar bent iš dalies daroma, jeigu mes norime ištikro žinoti savo, kaip kultūringos tautos, gyvenimą sutverti. Bet, de- ja! „rašymo“ sezonas pra-ėjo ir vėl viskas nutilo. Pas mus viskas eina tik sezo- nais: užėjo statistikos sezo- nas — rašėm; užėjo Lietu- vos žemių pirkimas — plu- ksnas laužėm; užėjo „svečių nebuvečių“ sezonas — netik rašėm, bet tuo tik akių ne- išsižadėm! Parašom, pasi- ginčijam... ir vėl viską pa- dedam į ilgąjį stalčių. Bet tuomi klausimai dar nebūna užbajeti. Taip yra ir su statistikos klausimu.

tistiką pagamįs? Pas kitas tautas ta atlieka specialinė komisija prie kokios nors draugijos, su pagalba vieno ar kito iš didesnių ir intelektingesnių laikraščių. Taip va vokiečiai amerikiečiai rankioja žinias prie savo milžiniškojo susivienijimo- „German Alliance in Ame- rica“, prisidedant galingam dienraščiui New Yorke — „New Yorker Staatszeitung“. Bet pas juos kitos jau spėkos. Reikia tik pa- mąstyti, jog prie minėtojo dienraščio redakcijoje dir- ba 60 žmonių! Reikia neu- žmiršti ir to, kaip vokiečiai arti stovi prie vieni kitų: pas juos vokiečių statistikos rinkimui prigelbės visi, kas tik gali: ir vokiečiai profeso- riai ir veikėjai ir parapijų pastoriai, ir darbo mijos ir visi laikraščiai; pas juos ši- tokiuose klausimuose eina iš- vieno ir nacionalistai ir taip pas mus vadinami „klerika- lai“, ir radikalai ir socialistai ir jokių pakraipų nesilaikanti liaudis; pas juos vokiečiams pirmiausiai bus vokiečys ir savo tautystės bile klausime atiduos visą sielą nesiraukydamas ir flegma- tiškai — atiduos kaippo bū- finai reikalingą savo tautai duosmę. Pas mus dar nėra neišsiaiškinta, kaip bū- finai reikalinga savo tautai duosmę. Pas mus dar nėra neišsiaiškinta, kaip bū- finai reikalinga savo tautai duosmę. Pas mus dar nėra neišsiaiškinta, kaip bū- finai reikalinga savo tautai duosmę.

Percituose Amerikos su- rašus tūli dideles viltis pa- dėjo ant valdžios. Sautka buvo visa burna: „reikalau- kime valdžios surašose lie- tuvių skyrius!“ Na, šitas apommas taip patiko didžiū- mai mūsų visuomenės, kad ta kvėpjančią pypkutę išrū- kė, chieagičiai — ačiu ar ne ačiu jie! — su triukš- mu prispyrė Washingtono valdžias prie sienos, — „in- dėjo“ lietuvių rubriką į su- rašus ir... jokios savo sta- tistikos kaip neturėjom, taip ir vėl neturim! Regi- mai — „nie tedy droga szanowni panowie“, kaip len- kai sako. Ne ten kelias ir yra. Mums reikia savo sta- tistikos ir reikia apie ją pa- galvoti.

PERŽVALGA. „Laisvoji Mintis“ — N 20 išėjo iš-pa spaudos. Įžangia- sis straipsnelis „Vanagiūni išva- žiuojant“ perduoda paskutiniuo- sius Vanagiūni linkėjimus ame- rikiečiams: laikytis vienybėje, socialistams nemindžioti visko, kas dora, prakilnu ir sekti vo- kiečių socialdemokratams, kuriemy li savo motiną Germaniją: laisva- maniams patariama nesiskūlbti išplėsti tikėjimo, pakol žmonės neapsipajinė su ganta ir dora. Gana geras straipsnelis P. Gudo: „Viduriniai amžiai“ ir labai vie- toje kritiškas briežinėlis Kl. Jur- geonio „Chamas mūsų literatū- roje“, kaip mūsų perrašytojai ir perspausdintojai klautoja mūsų klasiku raštus (čia privesta su- klavstymas raštu Valančiaus, apie ka jau ir seniau pas mus bu- vo rašyta, bet nepasali ir dau- gian rašyt, kad išvyti iš mūs- literatūros „chamas“). Pluoštėlis A. J. Vistalians laišku, rašytu ka- daisiai iš Buenos Aires. Toliau eina J. B. Smeistoriaus straipsne- lis apie higienos uždavinį, bet autorini einasi ne apie higieną, tik apie psichopatiska gėsavima lytį užganėdinti (ši-ta apleidus, tas straipsnelis tikty ir į „Vado- vos“ ir sveikata“ New Yorko dak- tarų...). „Keli žodžiai apie mili- tarizma“, J. Šliupo „Valsėionių klausimas Lietuvoje laikuose ca- ro Aleksandro I“, trejetas G. B. Raitelio eilėčių, Menkučio felje- tonėlis, vertimas Togobonij dra- mos „Žydė perkrikštė“ ir kito- mis smulkmenomis užsibaigia šis numeris. Yra paveikslėliai: J. Vanagiūnio, A. J. Vistalians (du), laikraštiniuku susivažiavi- mo (du), Kannas, Suvalkai. Sis „L. M-ties“ numeris bene bus vienas iš įvairiausių. Regi- mai prie jos pradeda spiesties daugiau rašytojų ir tai bus delei- to, kad „L. M.“ pačmė rimtą ir švelnesnę liberališką pakraipą, negu ikišiolei buvo.

kos medžiagos skyrių. Čia darbas labai didelis ir labai prakilnus. Ant jūsų pečių — gerbjami laikraš- čių korespondentai — guli jo svarbumas. Todėl pa- svėskite po kelėtą vakarų ir paramokite iš draugijų ir visuomenės tas žinias, o at- liksite labai brangią darbą, už kurį mūsų tautos istorija ir jos pirmynėi- ga jums išstas didelį dėk- uot... Rudeninės paveikslų paro- dos. Rusų laikraščiai pilni žinių apie dabar laikomą Peterburgo „rudeninę paveikslų parodą“. Ši- tokias parodas jie rengia kas me- tas. Čionai išdedama surinktos fotografijos visų didžiųjų Rusi- jos žmonių: skulptorių, piešėjų, literatų, publicistų, dramaturgų, garsinių artistų, aktorių, visuo- menės veikėjų: visokie per vasa- rą padaryti tų žmonių darbelių škieai. Tai yra viena iš dailiau- sios Rusijos metinių parodų, kur- ios šiaurės sostapilė ir per laik- raščius — visuomenę supažindina su savo dideliais žmonėmis ir vi- sus suartina dvasiškai ant rusų pirmėiviškai-nacionalinės dirvos. Laikas būtų, kad ir mes savo vie- nampe katrame ar dviejuose iš di- desniųjų miestų tokias metines parodas surengtumėm. Tokiu bū- du greičiau priprastume prie kul- tūrinio parody ir su laiku leng- viau pradėtume surengti net vi- suotinas mūsų parodas Ameriko- je, apie kurias buvo kalbėta ir peritame laikraštiniuku susiva- žiavime ir kurių viena pirmutinę buvo pabandžiusi anais metais Waterburio „šviesos“ Dr-tė. Likviduojant „svečių nebu- vėlių“ misiją. „Tėvynė“ ir „Lietu- va“ in extenso perspausdino il- goką straipsnelį iš „Lietuvos Ži- nių“. Tame straipsnelyje Lietu- vos pirmėivių demokratų organas reiškia pabriežia, jog „Saulės“ mokyklos, savu keliu, yra didelė Lietuvos švėitimo įstaiga. Zino- ma, ji turi savo nedateklus. Bet kas gi yra pilnai tobulas? Ilgai- nini įsigysim tobulnes mokyk- las ir tobulnesius jų misijonie- rius. Tokioje maždang prasmėje išlikviduojame „Saulės“ mokyk- lų klausimą ir „svečių nebuve- lių“ misiją, palydėtą tokiais di- deliais rėkšmais iš Amerikos. Prie šito dar neuatja atbalsai iš tų „svečių nebuvečių“ prietikių su

mūsų kairiaisiais gaivalais, kurie kun. Olsauską labai sunkiai įskun- dę prieš visuomenę. Kitoje vie- toje skaitytojai ras vieną straips- nelį — p. Reikos, kuris numeta biskį šviesos ant tų „faktų“, ku- riuos „Kova“ taip triukšmingai apskelbė savo skaitytojams. // Serantoniečiai laimėjo baž- nyčią. Pasekdami „Saulės“ pa- duotąją žinutę, ir mes anonomyk- rašėm, jogei Serantonio lietuviai „pralaimėjo“ savo bylą. Pasiro- do, kaip pavojinga yra „Saulės“ žiniomis patikėti! Dabar vieš- jes Brooklyne Dr. Šliupas pasa- kojo ir gavome podrang iš kitų šaltinių patirti, jog serantonie- čiai savo bažnyčią ir visą prie jos esantį turtą laimėjo ir savo pusę. Augščiausias teismas pripažino bažnyčią į parapijonų savastį. Šitas nuosprendis dabar duoda dilgsnį visai tai dieezėjai, nes kur- tik žmonės savo kaštais bažnyčias pastatė, tenai jie yra tojo turto ir savininkais. Tiesa, vyskupų kon- siliumo esą bažnyčios priskirima vyskupams, bet teismas aiš- kiai ir tvirtai pasakęs, kad jis klauso ne vyskupų konsiliumo, bet valstijos įstatymų. Tokiu bū- du ir kitos lietuviškos bažnyčios Pensylvanijoje viena po kitos bus iš vyskupo atimtos, kaip va: Mahanoy City, Shenandoah, etc. Negana to. šituo puosprendžiu tepo paakintos ir kitos tautos: Dabar po Pensylvaniją šaukia- ma generališki mitingai lenkų, italų ir kit. tautsyčių parapijose. Iš to kils visa eilė bylų su vysku- pu, kad atimti iš jo bažnyčias. Naujai žadantis laikraščiai. „Lietuvos“ 42N. p. K. Virsnis pra- neša, jog neužilgo Vakaruose ža- dą išvėiti net trys nauji lietuviški laikraščiai: 1) Cincinnati, Ohio, K. Godiminas leisias mėnesinį žurnalą — „Žmonijos Paslaptis“ (jis seniau Bostone išleido kelis numerius laikraštukų: „Vaisti- ninkas“ ir „Ragana“); 2) Chi- cagoje žadās leisti laikraštį P. M. Kaitis ir 3) ten-pat — leisias laik- raštį Ilgaudas (Kaičio laikraštį rėdysias J. A. Karalius). p. Virsnis pesimistiškai žiūri į naujus laikraščius. Taip žiūri- me ir mes. Bet mes visgi tiki- me, kad bent vienas iš tų laikraš- čių gyvuos. O kiti, kurie nemo- kės išlaikyti, gaus gerą lekciją ir prisidės prie esančių laikraščių. Laikraštijos pramatorių yra ku- pinai ir pas kitas tautas. Jeigu jų randasi ir pas mus, tai geras ženklas — reiškia, kad mūsų vi- suomenė nestovi ant vietos, bet jieškosi naujų kelių. Kurie jos vadovai tuos kelius susiranda, varo kultūros darbą saviškai. O kurie nesuiranda, tie pasimoki- na, sutvirtėja ir imasi su didesniu patyrimu už senojo darbo. // „Katalikas“ apie encyklope- diją. Peržvelgęs p. Gabrielio paduo- tajį „V-ėje L.“ encyklopedijoje

planą, „Katalikas“ (N42) randa šį sumanymą „nieko sau — svarbum“, tačiau jįsai mano, kad bereikala esą manoma iš Amerikos lietuvių čiulpti ir čiulpti pinigų. Vely esą tuos pinigus pašvesti kokiems svarbesniams tautos reikalams, pvz. esą: mokykloms arba dvarų išpirkimui Lietuvoje. Sitokią-pat škeptišką prie enyklopedijos mintį išsireiškė bisk. anksčiau ir „Lietuva“.

Nežinia, ką ant šito reiktų pasakyti. Ypač, kad ir T. M. D. dar nieko apie šitą planą nenutarė inties. Būt jeigu apskritai kalbėt apie enyklopediją, tai reiktų šitai ideai labai ir labai pritarti. Žinome, kad p. Olševskis leidžia enyklopedišką jį žodyną. Bet jis toli bus ne-tas, ką ir enyklopedija. Visuotinosios enyklopedijos mums būtina reikia ir be jos mes niekados neapsieisime. Jeigu latviai, mažesnė tauta, per keliolika metų įstengė išleisti nuo 30 tomų savo enyklopediją, tai mums jau sarmata nuo jų pasilikti. Be enyklopedijos mūsų kultūra visuomet jausis šlubuojanti. Juo anksčiau pradėsime visuotiną enyklopediją leisti, tuo bus geriau. Kokiais keliais, tai čia nesimam spręsti.

// Prie S. L. A. reformų. „Tėvynės“ N43, p. V. K. Račkauskas praneša, jog S. L. A. konstitucijos komisija jau išdirbo naujos šiai organizacijai konstitucijos projektą. Svarbjauisi bus įvedama reforma — tai savitarpinis susisėlpimas ligoje. Susisėlpimas bus įvesdintas visame S. L. A., o ne tik kuopose; į pašalpos skyrių galės priklausyti visi S. L. A. nariai iki 50 metų amžiaus. Pašalpa gaus ligoje šitai: po \$6 ant savaitės per 15 pirmųjų savaitių, o po \$3 per 15 sekančiųjų savaitių. Mokestis į tą skyrių labai pigi, nes tik po 25c. ant mėnesio. Svarbjauisia tas, kad į tą susėlpimo skyrių galės priklausyti ir moteris, tik gimdymo ligoje negaus pašalpos.

// „Birutė“ — savaitinis. Parėjo iš Tilžės 1-mas num. laikraščio „Birutė“, kurį p. J. Vamgaitis, sugrįžęs iš Amerikos, pradėjo leisti kas savaitę. Formata kaip „Tėvynė“ iš 8 pusl. Kaip p. Van sakė, taip ir dalaiškė žodį, kad jis stengsis Prūsų lietuvių ištais supažindinti su Didžiąja Lietuva ir amerikiečiais, o šiuos — su mūsų broliais prūsiečiais. Trumpai ir aiškiai jis tą užduotį atlieka, nes stengiasi peržvelgti visus tuos tris lietuvių kontingentus.

IŠ RUSIJOS.

Išvaro daugiau žydų. Ekaterinoslavo gubernatorių paliepė išvartoti iš šios gubernijos dar daugiau žydų. Palieka tikta dailininkus, amatininkus ir tuos, kurie čia kaip-nors buvo apsigyvenę pirma 1882 m. Nulemti išvartymui žydėliai pasijuto labai opjame padėjime, nes kiti nesuspėję nei savo reikalų likviduoti. Žydams išvarinėti išsiuntinėjo tam tikrus urėdninkus, kuriems prikrausya po bausme nedaryti žydams jokių mylistų.

Paleido paskalus apie šovimą į carą. Vienoje vokiečių laikraščiui padavė žinia, jog 26 d. spalnio bevažiuojant carui automobiliu kažin-kas jį pašovė ir jo šoferažą užžūnė. Ant rytojaus šita žinia buvo Peterburge valdiškai suniekinta ir paaiškinta, jog Rusijos priešai tyčia tokias nuogandžias žinias „platiną“, kad tuomi

sukrėsti rusų pramonės biržą ir inbaidyti svetimtaučius kapitalistus.

Gyvą palaidojo. Nepaprastai žiaurus atsitikimas dėjos Kutai-so gub. kaime Manučas-Kachati. Pas brolius Orzlievus tarnavo našlaitis Beglar Chakeja. Jis netikėtai iš medžioklės šautuvo pašovė ūkininko sūnų. Tada Orzlievai sugriebė našlaitį ir gyvą užkasė žemėse. Kada valdžia nevidonus areštavo ir atkasė duobę, tai rado vaikiuką jau sustingusį, o rankutėje turėjo išrovęs pluoštą plaukų iš vieno savo užmušėjų barzdos.

Draudžia paskaitas. Baku mieste, draugijos „Nauka“ būste beskaitant referatą apie Čechovą, tapo areštuota lektorius ir visa publika — 40 asmenų. Paskui po fabriky apygardę buvo areštuota dar 100 žmonių, kurie iš salės buvo pabėgę.

Stolypino byla užbaigta. Kievoje tyrinėjimų komisija — apie Stolypino nužudymą, jau užbaigė savo darbą ir nusprendė tą bylą visai uždengti, nes pasirodė, jog užmušėjo Bogrovo neturėta daugensio talkininkų.

Tolstojaus „Gyvas Lavonas“. Peterburgo Aleksandrinskame teatre pastatyta velionio Tolstojaus dramos veikalas „Gyvas Lavonas“. Jis buvo jau statyta Berline, vokiečių teatre, bet vokiečių publika nepagyrusi. Peterburge vienok iššaukė nepaprastą entuziazmą. Šis veikalas nėra dar užbaigtas rašyti. Tolstojaus mat emes tema iš gyvenimo kokios ten žinomos šeimynos. Kaip tik laikraščiai vagėjomis nuo autbriaus paskelbė temą, tuojaus atėjęs pas Tolstojų tos šeimynos galva ir paprašė, kad jo šeimynos neįžeistų. Taip senukas autorius ir pametęs rašyti visą dramą.

Burceviui atsakė. VI. Burcevas, redaktorius „Byloje“ ir garsus Azevo atidengėjas, iš Paryžiaus pasiskundė senatui kad jį Maskvos gradonačalnikas Adrianov pavadinęs „viešpatystės piktaidėjū“. Senatas jam atsakė, kad žiūrint esą j Burcevo darbus, Adrianov turėjo tiesą jį tokiu pavadinimi.

Ministerijos darbai. Stolypino impėdinis Kokoveev sušaukė pirmutinį ministerijų tarybos posėdį. Pirmiausiai nutarta susitarti su senatu, kas reikia padaryti su lenkų kalba, kuri yra vartojama ant privatinių Lenkijos gelžkelių. Žinoma, einasi apie jos uždraudimą.

Byla deli pravoslavų paveiklo. Minsko prokuroras užvedė bylą su Slucko moterų gymnaziija, kurioje katalikų mergaitės esą labai sudergę pravoslavišką abrožą.

Iš Lietuvos.

Laikraštį uždengė. Vilniaus Teismo Rūmai patvirtino cenzūros komiteto nusprendimą konfiskuoti „Tygodnik Nowości“ N 1 ir redaktorių patraukti teisman pagal 129 krim. kod. Tuo pačiu ligi teismui „Tygodnik Nowości“ uždengtas.

SKREBOTISKIS, Pan. pav. Rugsėjo 13 d. kuliamos mašinos tapo sudraskyta 15 metų mergina iš Paliepinio kaimo. Iš to nusigandusi viena moteriškė taigpi mirė. Reikėtų būti žmonėms atsargesniems dirbant prie mašinų. Viršitis.

PAKRUOJUS, Pan. pav. Mei-liūnų kaime gyvenančią „daktarką“ už apgandinėjimą žmonių žemiečių viršininkas nuteisė

dviem mėnesiam kalėjimam arba 100 rub. užsimokėti. Viršitis.

KUPIŠKIS, Ukm. pav. Rugg. 25 d. mirė Šarlakand. sodž. ūkininkas a. a. Kaz. Kručas, žmogus pirmėivis ir darbštus. Per jo užsispyrimą ir prikabinėjimą išsidalijo šiemet j vienasėdžius viršūminėtas šal. sodžius. Išsiskyrus j vienasėdžius jis manė tuojaus gerint ūkį, įvest dauglankį, bet nebeteko. Ar ne tas.

KUPIŠKIS, Ukm. pav. Rugsėjo 1 d. rasta netoli nuo Kupiškio paežerėj nusinuodijusį neseniai iš Amerikos pagrįžusį vaikina Praną Dečką 21 met. amžiaus, Kupiškio bažnyčios tarno sūnų. P. Dečka išvažiavo j Ameriką 1906 metais. Buvo gana apsiškaišęs ir doras vaikas. Amerikon išvažiavęs atsiųsdavo j Lietuvą draugams laikraščių, knygų. Bet pabuvęs kiek laiko nustojo siuntinėti viską ir nieko nebesigirdėjo apie jį. Šiemet kaip atvažiavo, susiėjęs pradėjus teirautis apie viską, kaippa sau ten draugai. Bet tuojaus pasirodė, kad Amerikonj bebūdamas užmiršo visas idėjas ir augštesnius siekimus. Čia atvažiavęs tęsė toliau savo „amerikonišką“ gyvenimą, kasdieną girtas vaikščiojo po miestelį su valkatomis, o su senaisiais draugais nenorėjo ir kalbėt. Daugumas jo pasielgimais bjaurėjosi, davatkos ir tamsesnieji jį statė kaipa pasekmę „skaitymo raštų“.

Ar ne tas.

PROVENISKĖS (Gelžk. st.). Antras „Bogrovos“ pakartas. Gandydam piemenis žaidė „Stolypiną“ ir „Bogrovą“. Piemenį, turinti 12 metų, išrinko „Bogrovu“, o kitą 13—14 „Stolypinu“. Kiti-gi piemenis buvo teisėjais, kurie ir nuteisė „Bogrovą“ pakarti. Užisė „Bogrovui“ virvele ant kaklo, priėjo jį prie tvoros, augštumo ligi 2 aršinių. „Bogrovas“ paslydo, nugrinvo ir pasikorė: pakol atbėgo tėvai, jau jis buvo negyvas. Miko Brolis.

GIZAI, Vilkaviskio pav. Rugsėjo 21 d. buvo GIZų paraprijos sueiga. Dalykas tame. Vidaus reikalų ministerija atsiuntė eirkuliara, kad vietose, mažai apgyventose svetimtikiais, būtų prie katalikų kapinių intaisyta nors mažas sklypėlis ne katalikams laidoti. GIZų paraprijai nors yra dvejos kapinės, bet nei prie vienu nėra pravoslavų kapinių, nors ir pačių pravoslavų žmonių yra tik 2 sargybimiai. Sueiga nutarė pirkti nuo Eidekavičiaus prie Rudos kapinių vieną ketvirtadalį margo, ir draugaprašė tam žemės nupirkimui ir aptvėrimui valdžios pašalpos. Ar gaus — nežinia. J. B.

KUPIŠKIS, Ukm. pav. Apie Kupiškį išsidalijo ir da dalijas šie sodžiai vienasėdžiais: Šiemet: — Paberžiai, treji Šalnakadžiai, Vidugiriai, Šiauriai, Dubliškiai, pernai: — Akmeniai, Karaliūmskis, Girvalakis ir Naiviai. Atstravai ir da daug mano dalintis. Apylinkėj visur tik ir kalba apie vienasėdžius. Kolonijas paskiria dangiausiai — „turgais“ — kas kur nusitargavoja, ten ir paima: blogesnės žemės — daugiau, geresnės — mažiau paima. Piningais retai kur pasimoka. Ar ne tas.

BETYGALA, Kaun. gub. Važiudamas per miestelį užėjau j Vartotojų Draugijos krautuvę. Išlauko šį krautuvė išrodo gan puikiai: iškaba graži, didelė, namas vėla neblogas. Bet inėjęs j vidų radau didžiausią betvarkę.

Pav., kur žibalas stovi, ten stovi druska, da kiti prie valgio reikalingi daigtai, degutas ir galanterija. Čia man bebūvant inėjo žmogus, paprašė jam reikalingų daigtų. Vedėjai atsakė — nėra. Potam da paprašė kitokio daigto, bet vedėjai atsakė — išbaigta. Ir kaip gali gyvuoti tokia krautuvė? Delko valdyba nesirūpina apie prekinius. Męs klausiam, delko mums nesiseka vartotojų draugijos, kaltinam aplinkybes, bet užmirštame, kad męs patį esame kalti, kad nesirūpinam savo krautuvės reikalais ir akiai atsidedam ant vedėjų.

Vieversėlis.

M. K. ČIURLIONIS muzikos veikalams išleisti fondas. „Lietuvių Dailės Draugija“ kreipjasi j visuomenę prašydama siųsti aukas M. K. Čiurlionės muzikos veikalams išleisti. Kuomet muzikos veikalai bus išleisti, likusios lėšos kraunamos nejudinamam kapitalan, iš kurio nuosimėčių bus steigiama lietuvių muzikams M. K. Čiurlionies vardo stipendija. Tan pačian kapitalan turės sugrįžti ir visuomenės sudėti pinigai, gauti iš minėtų veikalų pardavimo, tik grynasis pelnas eis per pusę L. Dailės Draugijai ir Čiurlionieni arba jos dukterei. Aukas prašo siųsti arba stačiai L. Dailės Draugijai (Vilnius, Zavalna, 15. 6. 15), arba per laikraščių redakcijas, kurios apsiims priiminėti šias aukas. („Liet. Ukin.“)

Liaudies apšvietimas. Valdžia skiria pradinių mokyklų inkurimui nuo 1911 iki 1913 m. Kauno gubernijai kasmet po 98, 140 rub. — o Vilniaus gub. kasmet po 146, 224 rublius.

ZAGARĖS Ūkio paroda. Kaip jau žinome tuo pačiu laiku, kaip buvo Šiaulių paroda darvininkas Narisnikas sutaisė kitą Zagarės miestelyje. Šitoji paroda, kaip skelbia „S. Z. T.“ ir gi pasisekė. Buvo išviso septyni skyriai: 1) ūkio, sodų ir daržų produktai; 2) gyvuliai; 3) išdirbiniai iš pieno; 4) ūkio mašinos; 5) konservai, džiovintieji vaisiai ir vaisvyniai; 6) namų išdirbiniai ir 7) girininkavimas, medžioklė ir bitininkavimas.

Sėmenis pabrango. Paprūsėje šiemet labai brangiai mokama už sėmenis ir gabenama juos j Prūsias. Kas buvo pardavimui būk jau parduota visur. Dabar ūkininkai, pasinaudodami angštonis kainomis, parduoda ir dalį jų sėmenų, kur buvo sau sėkliai pasilikę.

Iš skirstymos vienasėdžiais. Pasažoja žmonės, būk netoli Vėlonos (Kauno gub.) sodžiu Pakaimiui besiskirstant, ūkininkai apsiimdavo už kai-kurias žemes dešimtines pamokėti po 350 rub., by tik jos jiems klintų!...

Aisėnų pelkių sausinimas. „S. Z. T.“ paduoda, būk Padumblių sodžiaus (Raseinių pav., Veviržėnų valsė.) ūkininkai Cirtautas ir Dirgėla pasinaudojo sausa vasara ir savo lėšomis perkasė pro niekuomet nedžiūstančias Aisėnų pelkes griovį 1000 sieksnių ilgio 2½ sieksn. platumo ir 1½ giluimo. Ir neišbrendamos pelkės išsauso. Dalį jų išarė, o kitoje dalyje pradėjo pievų žolė želti. Išsausinta 50 ž. dešimtinų.

Brusko kometa. Vėl matoma pas mus nauja kometa. Tačiau kol kas sunkiai ją yra pamatyti be tam tikrų prietaisų. Bet kas

geras akis turi, tejiško jos j kairę nuo Grižalo ratų, t. y. šiaurvakariniam dangaus krašte.

Iškasimai. Senovės Laukiškių sodž. (Seradz. valsė.) kapus kasinėjo rugsėjo 13, 14 ir 15 d. žinomas mums visiems archeologas Tadas Daugirdas. Vienolika kapinėse rasta 15 bronzinių antrančių, 2 bronziniu antkakliu, 3 geležiniai kirviai, 4 geležiniai durtuvų galai ir dar kai-kurie labai surudyję daiktai, iš kurių vienas by panašus j pjautuvą. — T. Daugirdas yra tos nuomonės, kad iš atžvilgio daugybės iškasintų kapinių — šitie iškasimai nėra žymūs.

Krata pas Bogrovo žmonos gimines. „Nov. Vremia“ gavusi telegrafu žinoti iš Vilniaus, būk policija krėtusi Bogrovo žmonos gimines, apsigyvenusius Vilniuje. Lyg rasta pastogėje daug nelegališkos literatos ir laiškų daugybę.

Nauji vargonai. Vilniaus katedroje esą intaisyti nauji vargonai 40 balsais. Sutaisyti augščiausiame laipsnyje muzikališkos tobulystės.

PANEVĖZYS. Šiomis dienomis lietuvis Kazlauskas, neseniai Aukas prašo siųsti arba stačiai L. Dailės Draugijai (Vilnius, Zavalna, 15. 6. 15), arba per laikraščių redakcijas, kurios apsiims priiminėti šias aukas. („Liet. Ukin.“)

KRETINGOJE, Telš. pav. pradžinta j 24 valandas staikininkas Družlauskas, rusas, seniaus buvęs mokytojas, ir viršaitis Barzdys už girtuoklystę. Barzdys jau kelintą kartą viršininkavo ir taip buvo įsigyvenęs Kretingoje pas žydę, kad visai nebegrįždavo savan sodan du varstu atstu nuo miestelio. Bet priėjo ožka prie vežimo. Važiudomas su revizija vice-gubernatorius Kozlovos atrado... nebestovinius ant kojų. Misa Barzdytė.

Konkursas. Vilniaus miesto valdyba paskelbė konkursą, kurs reikalauja sutaisyti miesto teatro plano sumanymą. Teatro naujai turės užimti 2200 ketvirtainių sieksnių. Vietos jame turi būti 1000 žmonių. Skyriamos už geriausių sumanymų dvi dovanos: 1250 rubl. ir 750 rubl. Sumanymus galima siųsti miesto valdybon iki sausio 1 d. 1912 m.

Draugijos užsindengimas. „S. Z. T.“ paduoda žinia, būk Šiaulių šv. Juozapo darbininkų draugija nustojesi gyvuoti. Ar-gi?

Kuo pasibaigė konsistorijų revizija. Svetimų tikybų direktoriui Teželnikovui, ministerijos pavesta sugalvoti, kokiū būdu pašalinus iš katalikų vyskupijų raštinių tokius prasižengimus, kokie buvo susekti Vilniuje, Varšavoje, Mohileve ir Žitomire. („Liet. Žinios“)

Valstybės herbo vartojimas. Prekybos ir pramonijos ministeris, susitaręs su vidaus dalykų ministriu, kreipėsi j Vilniaus gubernatorių prašydamas prižiūrėti, kad valstybės herbą dėtų ant iškabų ir prekinių tiktai tos firmos, kurios turi tam tikrą vyriausybės leidimą. Tiems, kurie neturi tokio leidimo, prašo parnešti, kad liantysį vartoje valstybės herbą, o neklausančius — bausti.

Kova prieš džiovą. Vilniuje atidaryta visos Rusijos kovai prieš džiovą draugijos skyrius. Turėjo pasisekimą, parodo tas,

Rugsėjo 23 d. buvo pirmasai šio skyriaus narių visuotinas susirinkimas. Kalbėta, kaip reikia platinti žinias apie džiovą, kaip daugiau narių šion draugijon intraukus (dabar esama tik apie 70 narių, nors nario mokestis mažas, — tik 1 rub. metams) ir k. Išrinkta laikina valdyba, kurion pateko: pp. Marenič, Bagenskis, Šabad'as, Šapiro, Krajinskis, Sviderskis, Damaševičius ir Matulaitis.

Grybų brangumas. Grybams neužderėjus, paskutiniu laiku jie labai pabrango. Už nedidelį baravyką reikalaujama 3—5 kap.; už pernykščių džiovintų grybų svarą reikalaujama po 2 rub.

Pačtos apiplėšimas ir užmušimas. Naktį j rugsėjo 25 d. tarp Vilniaus ir Maišiagalos ant plento užpuolė plėšikai važiuojančią Vilniui pačtą ir, pačtos valdininką užmušė ir sužeidė vežėją, pagriebė apie 6,000 rub. pabėgo.

Literatūros žinios. Esame gavę žinią, kad jau spausdinama didelė p. M. Pečkauskaitės kninga „Jaunomenės auklėjimas“. Šis veikalas, kaip pirmoji lietuvių kalba, rimta apie auklėjimą kninga, senai ir mekantriai buvo laukiama ty, kuriems rūpi auklėjimo klausimai.

KRUONIS, Trakų apskr. Šį mėnesį mūsų valsčiuje sudėgė du sodžiu. Žideikiškių sodžiaus 8 ūkininkai liko be pastogės, vien tik klojimį nepalietė ugnis. Mat vėjuotą dieną vienas ūkininkas kuopė bites. Vėjas užnešė kibirkstėlę ant stogo, tuoj užsidegė trioba, o po jos ir kitos emė degti. Dar didesnį nuostolį padarė ugnis įsigyvenęs Kretingoje pas žydę, kad visai nebegrįždavo savan sodan du varstu atstu nuo miestelio. Bet priėjo ožka prie vežimo. Važiudomas su revizija vice-gubernatorius Kozlovos atrado... nebestovinius ant kojų. Misa Barzdytė.

Laikraščio byla. Vilniaus teismo rūmai atsakė p. Rimkevičių, buvusį redaktorių lenkų savaitraščio „Wiedza“ kurtinamajį už kurstymą prieš valstybės tvarką ir pasityčiojimą iš tikėjimo kningelėje „Religija, koščiōl j panstovo“. Iš pirmojo apkalbinimo teismas p. Rimkevičių išteisino, tačiau del antrojo pasmerkė jį dviem metam tvirtovės. Nuteisatasi čia-pat, teismo salėje sumintas ir tuojaus pasodintas kalėjimam.

D-ras J. Basanavičius, Lietuvių Mokslo draugijos pirmininkas, sugrįžo iš užsienio Vilniun, apilankęs Tilžę, Poznaniaus vokiečių parodą ir pasigydęs Karlsbado kurorte.

PETERBURGAS. Kipras Petrauskas, Peterburgo konservatorijos mokins ir Imperatoriškųjų Teatrų artistas šį mėnesį kelius kartus dainavo Marijinkos teatre partiją iš „Rigoletto“.

Atminus tai, kad rolę jam prisieina atlikti, rodos, pirmą kartą ant taip didelės scenos (net repeticijų visai nebuve) ir kad jo partnerė buvo garsi Lipkovskaja, šį jos pasirodymą Peterburgo publikai galima skaityti pilnai pasisekusiu, nors ir plojimų beveik visai nebuvo. Aiškinti galima tuo, kad publika dar Petrausko visai nežino ir tik dabar teturi progą jį pažinti. Tas atsitinka maždaug su visais naujais artistais. Kad Petrauskas žinovų tarpe, kurie visuomet mažiau šaukia, turėjo pasisekimą, parodo tas,

jog paskutiniame antrakte jį ap-
lankė teatru, direktorius ir, kiek
pasikalbėjęs, pasiūlė jam geres-
nes tarnystos sąlygas. Dabar
Petrauskas, turėdamas aprūpintą
buitą, gali lavintis ir lavintis.
Jam šviečia puiki ateitis. Visi
jam dabar noriai padeda ir linki
geriausios kloties. **Hey.**

MAZEIKIAI. Šiaulių apskr.
Tokiu sausų metų, kaip šie metai,
senai jau neturėjome. Vandenių
žmonės veža už kelių varstų iš
upelių. Del žemės sausumos ru-
giai blogai sudugo. Šio mėn.
15 d. buvo lietaus, — žemė kiek
permirko, — gal dar pasitaisys
daiga. **K. S.**

(„Viltis“)

IŠ LATVIJOS.

P. Reingoldas Laivins, Rygoje
vietinis lietuvių spaudos cenzo-
rius, užima tą vietą dar prieš ke-
letą metų (lig tol buvo gubernatorius
raštinės valdininku), ga-
vo dabar čia garbės patarėjo.
P. Laivins anot „Dz.“ yra taipgi
„Rigas Avizes“ ir Mintaujiškės
„Lat. Avizes“ bendradarbiu.
(Bet jis, kaip matosi, mažai pažįs-
ta lietuvių literatūra! **Zr. „V. L.“** 43 N Peržvalga.— Red.)

Kometos šiemet atsirado net sep-
tynios. Iš jų viena matoma net
be stiklų Gryžalo Rate, kaip oš-
tunta žvaigždė. Kitos užmato-
mos tik per teleskopus.

Bulbės. Kada Rygoje už bul-
bių puodą moka dabar 30—35 k.
(ar pūrą 60—65 k.), Peterburge
mokama 90—95 k. už puodą. Siun-
čiama po 3 puodus į maišą ir 5—10
svary uždedama viršaus. Nusiun-
timas pardavėjo. Bulbėms rei-
kia būti maždaug vienodo didu-
mo. Toliau kaina būsiant dides-
nė.

Latvių mokytojų draugija Rygoje
susirinkime 18 rugs. nutarė
skysties į senatą ant vidaus mi-
nisterio, uždariusio minėtą drau-
giją. Pripažinta geistiniu greičiau
likviduoti draugijos kniugu
krautuvių ir laikraščių „Apšvieti-
mas“, nes jie duodavo nuostolius.

**Latvių dainų ir muzikos drau-
gija** (skanų maksas) Rygoje esą
sumanė inkurti latviai socialde-
mokratai. 14 rugsėjo, kaip ap-
rašo „Ryg. Avize“, atsibuvęs
„karčemėlėje“ (krodzina) prie
Marijos g. 98 (Jakavičiaus „žai-
sle“) susirinkimas inkūrė šios
draugijos. Dalyvavę apie 60 žmo-
nių. Įstatai, prirengti užtvirti-
nimui, esą paimti iš neseniai užda-
rytos latvių draugijos „Kultura“,
su mažais pakeitimais. „Kultu-
ra“ buvusi latvių socialdemokra-
tų legališkoji centralinė draugi-
ja, su kurios uždarymu pritrūkę
tokios centralinės. Apie reika-
lingumą šios dr. jos esą nesena-
nai rašęs ir latvių socialistų slap-
čiai išėinąs laikraštėlis „Cinia“. Susirinkime dalyvavę iš inteli-
gentijos 5—6 žmonės: uždarytos
latvių mokytojų draugijos pir-
mininkas, „Jaunas D. Lapas“ uo-
liausias veikėjas Asars, keletas
įvairių latvių draugijų chorve-
džiai, latvių darbininkų profesio-
nalinių draugijų atstovai ir kuope-
lė jaunųjų choristų ir choristė.
Prie naujos draugijos galėsią sto-
ti sąnariais visos draugijos, ku-
rių užlaiko choras, bei keletą
muzikantų.

Proklamacijos su parašu Lat-
vių socialdemokratijos maliorių
streiko komiteto „Visiems Rygos
malioriams“ neseniai išleistas.
Kadangi malioriai per neseniai

surengtą streiką pralaimėjo, tai-
gi kviečiami išnaujo organizuo-
ties ir stoti po vėliava latvių so-
cialdemokratijos.

LIEPOJUS. Sulyg neseniai pa-
daryto surašymo Liepojuje gyve-
na apie 100 tūkst. gyventojų.
Prekybos didžioji dalis randas
žydų rankose. Lietuvių darb-
skaitlius paskutiniame laike žy-
miai priaugęs. Padidėjęs ir
skaitlius latvių namų savininkų.
Lietuviai noriai pasiduoda len-
kais. Smulkesnių žinių tuotaru
dar trūksta. Paskutiniomis nak-
tinėmis ant jūros siautė smarki
audra. („R. Garsas“.)

IŠ VISUR.

× Apšaukė Činų respublika.
Činų revoliucionieriai užėmė
tris šiaurės gubernijas ir didelia-
me pajūris mieste Hankov ap-
šaukė visos Činijos respublika.
Generalas Li Yuan apsisukė sa-
ve laikinuojų činų respublikos
prezidentu. Ta žinia supurtino
Pekino sostą, nes prieš naujosios
respublikos bėga iš visų kraš-
tų revoliucionieriai ir činų vi-
suomenė kreipiasi šalin nuo sost-
to. Mandžų karaliaus dynastijos
didžiūnai bėga iš Pekino, susieme
turtus. Baimė ima, kad tik jau-
nūtis Činų karaliumas Pu—Yi
nebūtų nužudytas. Sakoma net,
kad Japonija ir Rusija griebsias
karalių palaikyt, nes įsteigimas
Činijoj respublikos gali pama-
sinti kaip japonus taip ir rus-
sus prieš savo sostą išvertimo.

× Cook'o nelaimės. Dr. Cook,
Danijos sostinėje Kopenhagoje
pasitiko sau didelius nesmagu-
mus. Vos tik jis pradėjo skaityti
lekeija miesto auditorijoje,
kaip salėje pakilo Dr. Hansen,
kuris pats anais metais lydėjo
Cook'ą Danijon iš Greenlandijos,
ir pradėjo kalbėti, jog Cook'as
yra didžiausias ant svieto prigai-
vė, suviliojęs danus ir turis būt
iš Kopenhagos išvytas. Minia
plojo Hanseni delnais. Cook'as
vos užbaigęs lekeija, policijos lu-
dimas išėjo per užkalbinęs dy-
cis. Bet ant gatvės minia vėl jį
užpuolė, numušė jam kepurę ir
apmetė kiaušiniams. Pelnu nuo
lekeijos Cook'as buvo skiręs es-
kimosų našlaičių prieglaudai, bet
toji atsakė priimt. Taip sumie-
kintas Cook'as išvažiavo į Berli-
nį, išten lankysis Paryžiu, Briu-
sėles ir Hamburgą, skaitydamas
lekeijas apie šiaurės žemgalį.

× Šventoji karė prieš italus.
Iš Afrikos pareina žinios, jog te-
nai pradėjo vienytis mahometo-
nų ginčinės, su tikslu pradėti su
italais „šventąją karę“. Perei-
tą savaitę Tripolio tyruose jau į-
vyko baisi muštynė, kurioje kri-
tė 1000 turkų ir apie 100 italų.
Italai šiūom kart dar nugalėjo
mahometus. Bet užtai kyla pavo-
jus iš Maltos, kur susirinkę del
„šventosios karės“ 60,000 turkų
ir arabų.

× Sufratės Meksikoje. Iš mi-
nisterių kabineto nanjas preziden-
tas Madero pavarė tris ministere-
rius, užtai kad jie nesisistengė su-
tremti sumišimus, kuriuos veda
Maderos priešas Zapata. Gru-
moja vėl nanja revoliucija. Pa-
čiame parlamente iškilio protes-
tai prieš Madero, kad jis kelis
sykius įleidęs žodžiu Meksikos ar-
miją. Pasigirdo net plojimai,
paminėjus pabėgusio ex-preziden-
to Diazo vardą. Regimai, dar ne-
utilio reakcija.

× Nobelio dovana. Stokhol-
me, iš žinomo Nobelio fondo, šie-
met paskirta dovana rašytojui
Meterlinkui.

× Arestavimai anarchistų. Ber-
line ir kituose Vokietijos
miestuose šiomis dienomis
areštuota labai daugelis
intariamų anarchistų. Kal-
tina juos, būk mėginę kalbinti
kareivius, kad bėgtų iš armijos.

**× Suokalbis ant Italijos kara-
liaus.** Pro Neapolii pravažiuo-
jant Italijos karaliui, kareiviai
pastebėjo miške besėlinėjančius
keturius žmones su šautuvais.
Tris iš jų pabėgo, o vieną karei-
viui nušovė. Būk tai buvę anarchi-
stai bėgę ant karaliaus gy-
vasties.

× Konfiskavo. Persų valdžia
sukonfiskavo visus turtus ex-ša-
cha brolio Saas-Saltane. Bet ru-
sų konsulis užprotestavo, nes šie
turtai esą Rusijos bankuose už-
statyti.

LAISKAI IŠ ITALIJOS.

Milanas. X. 17. 11.

Gyvenimas pradeda kupėti de-
lei dviejų priežasčių: karės delėi
Italijos su Turkija ir prasidėju-
siam sezonui teatru. Teatru Ita-
lijoje nemažai, o dar daugiau ar-
tistų. Viši teatrai atidaryti, apart
operos — tėvo visų teatru „La
Scala“. Bet ir tas bus greitai at-
daras.

Italų gi geresnių dainininkų
čia nėra, o visi renka piningus ir
laurus kitur. Tokie, kaip Caruso,
Bonci, beveik čia nepasirodo, o
Caruso net iš jokių piningų
čia nenori dainuoti, nors karjerą
savo pradėjo nuo Milano. Čia la-
bai keista publika ir gilaus su-
pratimo dalios neturi. Abelnai
nėra taip žiūrėti į dailę, o ypač
į dainininkus, kaip priderėtų
žmogui, mylinčiam dailę ir ją
gerbiančiam (tas gal pačina ir
nuo didelio persisotinimo tokiais
dalykais). Čia, kaip žiūri, tai ita-
las klausytojas labai netoli nu-
žengęs nei tikrame supratime,
neigi paprastame mandagume.
Kaip jam gaida viena patiko, tai
jis ploja. Šaukia: kaip kita gaida
nepatiko — jis švilpja ir vėl šau-
kia. Čia geriausias artistas vienų
vakarų gauna ir pagyrimus ir
švilpimus. Kartais kas būna rei-
kalinga padaryti pagal veikalo
turinio, taigi vienok atsiranda
toks, kuris švilpja, kad jam tas
nepatiko. Vienas, ką dar išken-
čiama išklausti, tai arijos perio-
dą, tas dar gerai. Taigi Caruso,
kuris šiandien yra skaitomas te-
norių karaliumi, tiesiog bijosi
gauti tokio akybės kūdšto, kuris
gali pasitaikyti, kad ir jam kas
sušvilpų: tas jo garbei labai ken-
ktų.

Pas italus susidėjo jau toks
manymas: gerai dainuoja tik
svetimtautis, nes savieji išbėgio-
jo. Ir tankiai, jeigu artistas ge-
rai dainuoja, tuojaus vienas kito
klausia: — „straniere?“

Teatre Dal Verne yra gera
dainininkė, lenkė, Ruszkowska,
geri dainininkai Zinovieff (rusiš-
kas žydas) ir Lisman — amerik-
nas, berods. Tie visi — svetim-
taučiai. Teatras Lirico, — dailus
tai teatras, ir čia pamainom sta-
tomas dramos, komedijos ir ope-
ros. Šis teatras taip jau pasta-
tytas pagal vieno plano, kaip ir
La Scala. Dabar šiame teatre
užkviestas ant gastrolių žinomas
visoj Italijoj dramatiškas artis-
tas Ermete Novelli — jį lygina
su Salvini. Edene teatre daugiau-
siai angli susispietę, kaip artis-
tai taip ir publika. Olympia te-

atre — lošiamos vien komedijos
ir dramos. Kursaal-Diana teat-
ras ir daržas, — čia lošiama ope-
rettės ir komedijos. Filodrama-
tici teatras, — komedijos ir dra-
mo. Yra dar geri teatrai:
Verdi, Gerolamo, Fianon, No-
vo Cine ir kiti, kuriuose bū-
na įvairūs perstatymai.

Atvažiuo dabar Milanan p.
Koscialkovskis, lavintų daina-
vime. Jis yra Varšavos konserva-
torijos mokinys — bassas. Būda-
mas Peterburge kadaisiai dar
prigulėjo prie lietuviškojo cho-
ro, M. Petrausko vedamo. Dabar
p. Zizdramas Koscialkovskis be-
veik tiesiai iš tėviškės atvažiuo
(Kauno gub., Rokiškio parapijos,
Koscialkovskių dvaro), kur visą
veik vasarą viešėjo. Kaip pats
sako, — atvažiavęs netinginaut;
taigi šią savaitę jau pradės imt
dainavimą lekeijas.

M. Petrauskas.

LAISKAI IŠ LIETUVOS.

„Brangus Drauge, Petrai! —
Aplaičiau jūsų laišką, kuriame
jūs man apipiešiat Amerikos ša-
lį ir darbininkų padėjimą. Gy-
vai man persistatė ta laisvės ša-
lis Amerika, rodos aš sykiu su
jumis dalyvauju viešuosie visuo-
menės klausimuose, tarytum, aš
luosa ir laisva esu jūsų šalyje,
nieks manęs tarsi jau neperskai-
ja už laisvės žodį, rodos manęs
nesiekia caro nagai ir nestovi lū-
dumo paveikslai. Aš dirbu tar-
si del liaudies švietimo. Pas jus
rodosi laikraštija kviečia prie
savęs, kiekvienu, kad išreikštų
atvirai laisvės žodį, ten nieks ne-
baudžia už pasidalinimą var-
gais ir jausmais, ten susirinkimai,
prakalbos, diskusijos ir preleki-
jos yra laikoma ir gvildenama
atvirai žmonių reikalus: ir taip
aš beskaitydamas jūsų laišką jau
čiausi tarsi esanti laisvojo šalyje.
su jumis. Pabaigiau laišką ska-
tyti ir pasinėriau svajonėse apie
tą laimingą šalį, kurioje gyvuoja-
te. Bet... perbėgus mintimis iš
kitos pusės, mus brolių amerikie-
čių gyvenimą, turėjau sustoti ir
ant tų klausimų ilgai-ilgai pa-
galvot. Matosi iš jūsų, Petrai,
laiško, kad mūsų broliai nėra
linke ant to, kas jiems būtina
reikalinga ir kas juos skiria ir
neleidžia pagerinti jų pačių bū-
vį...“

Lietuvoje esant, tai jau kitas
dalykas, — nes norint apšvietos
ir kitokių privilegijų, sunku jos
ingyt, nes laisvas žodis yra perse-
kiojamas iš valdžios pusės. Kas-
link darbininkų nesutikimo, taip-
gi ir čia jis yra: mes Lietuvoje
dirbame, bet ūkininko sūnus žiū-
ri prieš ūkininko dukrelės, o var-
gas prieš vargšo dukrelės, čia
jau mat juos luomai skirsto. Bet,
kodelgi Amerikoje yra tokie pa-
siskirstymai, kur luomų nėra?
Kodelgi taip sutinę yra mūsų
broliai, kad nenori matyti patis
savęs šviesesniais, tobulesniais,
ir savo gyvenimą nesistengia pa-
daryti vertu gyvenimo žmogaus,
o ne arklio? Pasakyk man, drau-
ge, kodėl gi mus broliai nenori
šviestis ir skaityti moksliskų ir
laisvų kniugu, kuriose yra aiškiai
nupiešiama valdžios ir kuningų
suktybės? Kodel gi darbininkai
ten taip nesolidariškai gyvena?
Rodos ten jų niekas neskiria, kad
tai: tu esi ūkininkaitis arba
vargdienio sūnus? Ten jie lygiai
yra slėgiami ir išnaudojami sve-
timųjų? Pusė milijono išeivių
mus brolių gali nuveikti pasigė-
rimo veltus darbus, ant pirmos
vietos turi stovėti mokyklų kla-
simas. Ar daugel mes pas jus
rasime nors pradinį mokyklų,
nekalbant jau apie universitetus?

Juk tokiam skaičiui lietuvių len-
gva būtų jas turėt. Amatų mo-
kyklų taipgi nėra. Rodos jos tu-
ri tokią didelę svarbą, kad kiek-
vienam jau aišku. Jeigu mūsų
broliai prasivalintų amatų, tai
jiems patiems ir ten gyvenan-
ties palengvėtų gyvenimas, ir
sugrįžus į savo šalį labai brangūs
būtų tokie žmonės, kurie mūsų
nužemintą ir nuo kitų kulturiš-
kesnių tautų atsilikusią šalį pa-
keletų pramonėje augstyn. Ką
mano mūsų broliai taip snausda-
mi? Kokią ateitį jie sau lemia
ir kokiais jie mano ateityje pasi-
rodyti?..

Tiek šiuo sykiu teturiu tau ra-
šyt, kad labai apgailiu mūsų bro-
lių amerikiečių neveiklumą, lai-
svoje šalyje. Jūsų draugė K. J.“

Petras J. Mackevičius.

Iš Amerikos.

Sufragistė suplakė teisėją.
Seattle, Wash. turtin.: sufragis-
tė Mrs. Oleson tapo pasodinta ka-
lėjiman ir laikoma be kaučijos.
Mat ji bylinėjosi už rendą su na-
mų savininku, ir kad teisėjas
Main nusprendė priešais ją, tai
ji šoko ant teisėjo ir čia-pat tei-
sme su botagu taip jį nuoplakė, kad
visas teisėjo veidas apsidengė mė-
lynais rumbais. Sakoma, kad čia-
nai pastaruoju laiku anarchistai
labai sukurstę publiką prieš tei-
smus.

Vėl dinamitai ant kelių. Kaip
pereitą savaitę, taip ir šią savi-
tę vėl rasta padėta dinamito ant
gėlkelio ties Santa Barbara, Cal
Tris traukiniai pralėkė su 1000
pasažierių per 75-kias dinamito
lazdutes, kurios vienok nesuspro-
go, nes piktadėjų užmiršta padė-
ti degantis knatas. Klastininkų
nesuėmė.

Pirmasis sniegas Rytuose. Ba-
yonne, N. J. spalio 27 d. iškrito
pirmutinis sniegas, užneštas di-
delių vėjų.

Ardo plieno trustą. Trenton,
N. J. apskrities teisme pradėta
byla priešais United States Steel
Corporation. Washingtono vy-
riausis prokuroras Wickersham
paliopė, kad šitą plieno trustą—
milžiną išnagrinėtų ir išardy-
tų. Truste figuruoja 18 didžiū-
jų Amerikos kapitalistų, tarp ki-
tų: Rockefeller, Morganas, Car-
negie ir Schwab.

Rengiasi skristi per okeaną.
Atlantic City, N. J. — Čionai pri-
buvo iš „Ohio aviatorius Melvil
Vaniman, kuris su savo didžiau-
siau orlaiviu—diržabėliu balloonu
„Akron“ rengiasi antrą sykį lėk-
ti Europon oru per Atlanti oke-
aną. Dabar darys tik bandy-
mus okeano pakrašėiais, o apie
vidurį lapkričio žada leistas ga-
lutinon kelionėn.

McNamarų byla. Los Angeles,
Cal. — Kaip jau žinome, pirmiau-
siai yra teisiamas James McNa-
mara, kuris formališkai yra ap-
skūstas nužodyme Ch. Haggerty,
žuvusio mašinisto dienrašėio „Ti-
mes“ eksplozijoje. Teberenka-
ma teisėjai. Iš 189 kandidatų į
teisėjus baigiama visus egzame-
nuoti ir tiktai keturi teisėjai da-
tėra išrinkti. Vienas atmėta teis-
mas, delto, kad jė netiki į mir-
ties bausmę ar tai del kitų prie-
žasčių, kitas atmėta McNamarų
advokatai, jeigu kandidatai pasi-
sako esą neprielankūs unijoms.
Prisieis vėl surinkti apie 3000 ar-
daugiau kandidatų. Šiandėl su
teisėm dikčiai susibarė McNama-
rų advokatas Darrow; inpykęs

prokuroras Fredericks net inėšė,
kad visus siegdinamuosius teisė-
jus paskirtų teisėjas Bordwell.
Nesimato ir galo, kada bus išrin-
kti teisėjai. — Ortie McManigal,
tas kuris liūdią prieš McNama-
rus, būsiąs pašauktas į Indianapo-
lį, kur tęnykštė Grand Jury jį
iškvosianti apie dinamitavimus.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

BROOKLYN, N. Y.

Šv. Juozapo Dr-tė, kaip jau bu-
vo rašyta, apvaikščiojo 21 d. spa-
lino 25-metinį jubiliejų (su-
sitvėrusi ji yra 5 d. rugsėjo 1886
m., o inkorporuota 24 d. sausio,
1888 m.). Delei atminties visuo-
menei apie šitą seniausią brookly-
niečių lietuvių draugiją, čia nors
trumpai pažymėsim jubilėjinio
vakarėlio apeigas.

Apvaikščiojimą Taut. Namu
salėje surengė tam tikrą komisi-
ją: A. Kondratas pirm., A. Sla-
miškis sek., V. Vikerta ir S. Za-
liauskas padėjėjai. 1) Vakarą
atidarė p. A. Kondratas trumpu
pasveikinimu. 2) Stugrajino ka-
pelija. 3) p. S. Rakauskio, viet-
nio vargonininko mažų mergaičių
choras neblogiausiai sudainavo,
paskui vėl dvi mažos mergaitės:
E. Rakauskiūtė ir M. Česnavičiū-
tė padainavo duetą „Kur banguo-
ja Nemunėlis“, taip dailiai, kad
publika antru sykiu iššaukė. 4)
Vietinės draugystės sudėjo savo
linkėjimus Šv. Juozapo Dr-tei:
Šv. Kazimiero Dr-tė ir L. A. Ukė-
sų Klubas intėikė po labai puikų
gyvų rožių vainiką, o ant esta-
džkelio ties Santa Barbara, Cal
Tris traukiniai pralėkė su 1000
pasažierių per 75-kias dinamito
lazdutes, kurios vienok nesuspro-
go, nes piktadėjų užmiršta padė-
ti degantis knatas. Klastininkų
nesuėmė.

Toliau perskaityta linkėjimo
laiškas nuo p. J. O. Širvydo, tele-
grama nuo daktaro Shlevin, žo-
džiu pasveikino daktarai Appel ir
Zajackovskis.

5) Pagrajino kapelija. 6) Pa-
deklamavo Dam. Paškevičius. 7)
Kalbėjo ilgokai J. Lutkauskas
apie svarbiausius mūsų draugys-
čių reikalus. 8) Vėl pagrajino
kapelija. 9) p. Rakauskio mašy-
tas choras sudainavo hymną „Lie-
tuva tėvynė mūsų“. 10) p. A.
T. Račiūnas su elektros šviesomis
išdarinėjo ant publikos visokias
spalvuotas figuras. Pagaliau
vakarėlis užsibaigė su dailiu pa-
silinksminimu.

Taip Šv. Juozapo Dr-stė žen-
gia į antrą šimtmečio bertainį.
Dabar ji turi 443 snariūs ir su-
tapjusį per 245 metų turto \$6,
900.99. Draugija per savo gyva-
vimą susėlpė daugybę ligonių ir
našlaičių, taip gi visuomet prisie-
dėda prie visų lietuviškų kultū-
rinų reikalų. Reiktų tad, kad
kiekvienas jai palinkėtų: Tegy-
vuoja Šv. Juozapo Draugystė kuo
ilgiausiai ir tesidarbuoja savo
brolių labui!

Vakaro vedėjas, A. Kandrotas.

Vietinės Žinios.

— T. M. D. paskaitos. Skaitys
Liaudies Mokykloms nariai. Spa-
lino 29 d. Pirmutinė pagalba ne-
laiminguose atsitikimuose. Skai-
tys Dr. Misevičius. Lapkričio 12
d. Dievų pavydumas. (Iš my-
thologijos). Skaitys V. K. Rač-
kauskas. Lapkričio 26 d. Mūsų
januomenės taktai. Skaitys J. O.
Širvydas. Grudžio 3 d. Kultū-
rinų draugystės civilizuotų Asijos tau-

tų. Skaitys P. Norkus.
Paskaitos prasidės lygiai 8 val. nedėdienių vakarais. p. no Balčiaus svetainėje, 93 Grand st., Brooklyn, N. Y. Durys atdaros nuo 7:30. Kitos paskaitos bus paskelbtos vėliaus. [žanga 10c. Komitetas.

— T. M. D. 3-čia kuopa savo susirinkime, spalnio 22 d., apkalbėjo ir nutarė, tvarka ir būdus paskaitų vedimo. Paskaitos, kaip buvo ir pirmias projektuoja, bus laikomos susidėjus su Liaudies Mokykla. T. M. D. 3-čia kuopa surengs, o Liaudies Mokykla duos prelegentus. Paskaitos atsisbus per visą sezoną, pradedant nuo šio nedėdienio kiekvieną nedėdienį, lygiai nuo 8 v. vakare. Po paskaitos bus klausimai ir diskusijos. Žinoma, paskaitai ilgai esant, mažai laiko liks diskusijoms, bet tas bus daroma delto, kad nenuvarginti publikos su ilgai užsitenčiais debatais. Klausimai turės būt paduoti ant kortelių, ant kurių prelegentui atsakius, esant dar laiko bus leidžiamos laisvos diskusijos. Oponentai eis ant pagrindžių, ir į publiką išreikš savo nuomones prieš prelegentą, bet nekals ilgiau kaip 5 minutes ant sybio, ir nedaugiau kaip tris kartus tą vakarą. Kiekvieną kartą gaus iš eilės pagal užsiregistravimą, o ne visus tris kartus vienas po kitam. Oponentas norintis skaityti referatą toje pačioje tėje, bet priešingoje dvasioje, negu prelegentas skaitė, prašė to vakaro pirminkui, kuris užklauso esančios publikos, ar nori kad būtų skaitytas tokis referatas. Publikai reikalaujant, tokis oponentas skaitys pirmą paskaitą sekančio mėnesio. Delto tai ir paskaitų programos bus padaromos tik vienam mėnesiui.

Lauraitis.

— **Dragija knygoms leisti.** „Tėvynė“ rašo, girdėjusi, jog vietiniai (New Yorko ar Brooklyn) lietuviai ketina organizuoti akcinę bendriją knygoms leisti. Tai gi turėtume dvi spaudos akcinės bendrijos — viena yra satyros draugija, kuri leis „Tarką“. Vietiniai lietuviai kyla, kaip ant mielių!

— **Apšvedę lietuviai.** Jonas Babilas 88 Greenpoint ave., Blissville, su Ona Pabereika 1079 Manhattan ave., Greenpoint.

— **Pasimirę lietuviai:** 1) Julius Šreiberis, iš Williamsburgo ligonbūties, 21 metų. 2) V. Petraičiūtė, 18 dienų, 46 So. 2-nd str., 3) Juozas Gaulia, 27 metų (nuskenodo būdamas Braddock, Pa. 4) Kaz. Kerčevičius, 14 mėn. Mastpeth. 5) Ona Misiūniūtė, 19 dienų, 62 Union ave. 6) Juozas Skreba, 40 metų, pasimirę City Hospital' uždegimu plaučių (priklausė į draugystes: D. L. K. Gedimino, Sv. Antano ir Sv. Petro — Blissvillėj). P. Butkus.

— **Iš laisvamanių kuopos.** Per buvusias Dr. Šliupo ir kitų prakalbas, prisirašė ir Susiv. Liet. laisv. kuopą 15 naujų narių. Tad dabar Brooklyne laisvamanių kuopą turi 32 narių.

— **Išleidę viešai lietuvius.** Aną nedėdienį, kada vietinė Sv. Juozapo Dr-stė laikė Taut. Namu salėje savo 25-metinio jubilėjaus apvalkiojimus, gretymais stovinčioje žydo laikomoje salėj — Palace Hall (ant Grand str.) įvyko šaudymais. Koks ten peštukas airys Bohan nušovė kitą airį Faulkner. Tas tuojaus ir pasimirė.

Vietinė policija pabrūkst, ir padavė žinią į laikraščius, kad tos žūdynės atsitikę Sv. Juozapo Dr-stės baldiue! Vietiniai lietuviai labai įsijėidė ir privertė visus laikraščius tą apšmeižą atitaisyti.

— **Raciūno vakarėlis.** Ateinančių nedėdienį Taut. Namu salėje atsibus p. A. T. Raciūno vakarėlis, su rodymais paveikslų iš Lietuvos geografijos, taipgi illustruotos dainos, deklamacijos ir pagaliaus tautiški šokiai. Prasi-dės 5:30 po pietų.

— **Pantomima.** Liaudies Mokykla rengia labai indomų teatrėlį — pantomimą „I Ameriką“. Bus visas teatras suloštas be žodžių, tik su mimika ir mostagavimais.

— **Sugražinti lietuviai.** Vincas Doviata, 43 metų, iš Tauragės, keliavo pas podukrą ir žentą Julijū Vinklerį, 33 Degar Day str., Newark, N. J.

Leonara Norinkevičaitė, 20 metų, iš Tauraičių, Onuško parapišios, keliavo pas dėdę Miką Sienu-tą, 14 Howe str., Lowell, Mass.

Abu turėjo trachomą ir sugražinti tapo.

— **Susirinkimas.** F. Ferrero, S. L. L. kuopos mėnesinis susirinkimas atsibus pėntnyčioj, lapkričio 3, nuo 8 val. vak., p. Drauge-lio salėje, 73 Grand st.

Pirm. K. Jankevičius, Rašt. P. Lauraitis.

Pirmutinė T. M. D. paskaita. Pereitą nedėdienį p. Balčiaus salėje atsibuso pirmutinė T. M. D. kuopos paskaita. Skaitė Dr. Misevičius ant tēmos „Pirmutinė pagalba nelaiminguose atsitikimuose“. Referatas labai akvvas, tik dar sunkoka buvo D-rui Misevičiui jį išaiškinti, nes nesena dar tik pradėjo tarpe savo vietaučių lietuvių dirbti ir dar negali mikliai lietuviškai kalbėti. Bet ateityj Dr. Misevičius žada būti darbštom lietuviu. Publikos buvo neperdaugiausiai. Mat dar neišsigsarino. Antras referatas bus kitą nedėdienį, 12 d. lapkričio. Skaitys p. Račkauskas.

— **Apšvedę lietuviai.** Jonas Babilas 88 Greenpoint ave., Blissville, su Ona Pabereika 1079 Manhattan ave., Greenpoint.

— **Pasimirę lietuviai:** 1) Julius Šreiberis, iš Williamsburgo ligonbūties, 21 metų. 2) V. Petraičiūtė, 18 dienų, 46 So. 2-nd str., 3) Juozas Gaulia, 27 metų (nuskenodo būdamas Braddock, Pa. 4) Kaz. Kerčevičius, 14 mėn. Mastpeth. 5) Ona Misiūniūtė, 19 dienų, 62 Union ave. 6) Juozas Skreba, 40 metų, pasimirę City Hospital' uždegimu plaučių (priklausė į draugystes: D. L. K. Gedimino, Sv. Antano ir Sv. Petro — Blissvillėj). P. Butkus.

— **Iš laisvamanių kuopos.** Per buvusias Dr. Šliupo ir kitų prakalbas, prisirašė ir Susiv. Liet. laisv. kuopą 15 naujų narių. Tad dabar Brooklyne laisvamanių kuopą turi 32 narių.

— **Išleidę viešai lietuvius.** Aną nedėdienį, kada vietinė Sv. Juozapo Dr-stė laikė Taut. Namu salėje savo 25-metinio jubilėjaus apvalkiojimus, gretymais stovinčioje žydo laikomoje salėj — Palace Hall (ant Grand str.) įvyko šaudymais. Koks ten peštukas airys Bohan nušovė kitą airį Faulkner. Tas tuojaus ir pasimirė.

— **Raciūno vakarėlis.** Ateinančių nedėdienį Taut. Namu salėje atsibus p. A. T. Raciūno vakarėlis, su rodymais paveikslų iš Lietuvos geografijos, taipgi illustruotos dainos, deklamacijos ir pagaliaus tautiški šokiai. Prasi-dės 5:30 po pietų.

— **Pantomima.** Liaudies Mokykla rengia labai indomų teatrėlį — pantomimą „I Ameriką“. Bus visas teatras suloštas be žodžių, tik su mimika ir mostagavimais.

— **Sugražinti lietuviai.** Vincas Doviata, 43 metų, iš Tauragės, keliavo pas podukrą ir žentą Julijū Vinklerį, 33 Degar Day str., Newark, N. J.

Leonara Norinkevičaitė, 20 metų, iš Tauraičių, Onuško parapišios, keliavo pas dėdę Miką Sienu-tą, 14 Howe str., Lowell, Mass.

Abu turėjo trachomą ir sugražinti tapo.

— **Susirinkimas.** F. Ferrero, S. L. L. kuopos mėnesinis susirinkimas atsibus pėntnyčioj, lapkričio 3, nuo 8 val. vak., p. Drauge-lio salėje, 73 Grand st.

Pirm. K. Jankevičius, Rašt. P. Lauraitis.

jamai pirmame vaidelyje, pasibaigus, Birutė sveikina vaidelytes: „Sveikos, mano draugės, sveikos išrinktos! Jūsų giesmelėmis, yt lakštingalės čiulbėjimu, gėrisi lietuvių tauta“. Pirmoji vaidelytė atsako jai: „Būk sveika ir tu Birutėle, sesute mūsų pažadėtoji... Tavo dailus balse-lis tur papuošti mūsų sutartinę... Kodel tu didžiuojiesi, nesiskubini pasišvesti vaidelytes... Birutė teisinasi, jog kokia tū slėpinga jėga sulaukanti ją nuo pasišventimo dievams. „Mano dienos svajojimai, nakties klejojimai lyg žadina mane kitokiam gyvenimui“ — sako Birutė. Prizadėjus pas vaidelytes dar sugrįžti, ji išsina.

Trečiame vaidelyje mato vaidelytes, kurios kalbasi apie Birutę. Jos beveik visos instinktyviškai nujaucia, jog Birutė niekuomet tarp jų nepateks. Tātai jos ypač mato iš jos šalto atsinešimo. Kitos net, pagal daugumos moterų būdo, ima ją apkalbėti, jog, būk ji, nors ir nesanti už visas gražesnė, bet „Tiktai ir svajoja apie savo grožybę bei didybę“. Sitos apgina ją „Nors ji turtingo ir gerbjamo Palangos tėvūno dukte, tačiau niekas to negali pasakyti, kad ji norėtų kuol-nors skirties nuo kitų savo draugių... Toliaus sako: „Matyt, kad ji nejaucia savyje pasaulimo tapti nepajudama mergele, todėl elgiasi padoriai, neimdama to, ko negalinti panešti“.

Ketvirtame vaidelyje mato vaidelytes ir seną vaidilą, kuris vaidelytėms bekalbant apie Birutę, nejuociomis prisitartina ir staugi suskambinęs kanklėmis stygas, išgąsdina vaidelytes. Vaidila su-bara vaidelytes-liežuvninkes ir moko, jog „Nepridera žmogų apkalbėti, nepažinus jo pobūdžio ir palinkimų“.

Penktame vaidelyje mato seną vaidilą, — vaidins Kriauciūnas, jau pagarsėjęs tarp vietinių lietuvių, kaip geras aktorius-mėgėjas, — kuris sėdėdamas ant akmens niūniuoja: „Po tamsiai naktelėi išaušo dienelė“... Choras: „Lado žemelė, lado“... (priegaidė). Dainai pasibaigus seka senio vaidilos monologas. Senasai šiuo tarpu pagiria vaidelytes už pasišventimą dievams. Ir patar-damas joms, kad verstina! ne-trauktų savo tarpan Birutės, pra-našauja, jog ji bus motina mi-lžino, kuris surgis aus kryžiuočių gal-ybė.

Šeštame vaidelyje mato inbė-gančią Birutę, kuri linksmai svei-kina vaidilą, ir prašo jo, kad jis pasilikytų keliamejoje Palangie-čių pabaigtuvių puotoje. Septintasai vaidelis. Vaidilai prisizadant pasilikti ir belaimi-nant Birutę, įsina Keistutis, ku-ris petraukia senuko kalbą. Pa-skiau klausia Birutės: „Kas tu esi deivė, kur išdygai mano akyse, yt dangaus vaidintoja...“ „Kas esi, klausiu: deivė, karalaitė, ar dan-gaus angelas?“ Birutė nustebinta ir nusiminusi atsako jam: „Aš nesu nei deivė, nei angelas, nei kokia karalaitė, tik iš Palangos paprasta mergaitė...“ Tuo tarpu ji nori išėiti, bet jis sulauki-ja ir apreiškia, jog jis yra — Ze-maičių kunigaikštis Keistutis. Žmonės nusitebi. Birutė mal-dauną, kad leistų eiti. Keistutis tačiaus nepaleidžia, tiktai pasako: „Aš tavęs neverčiu per prie-vartą, bet nužeminti maldauju: pasilik čia“. Senis vaidila pata-ria paleisti ją, intinkindamas, jog ji nepabėgs, jog „Jos būtas čia-past netoli, ji netrukus sugrįš“. Keistutis paklauso vaidilos pata-rimo ir paleidžia ją. Birutė išėi-dama dainuoja; dainoje išreiškia meilę, pasisako, jog šitas vyras

„senai jai pažįstamas“, jog jis „Lyg visų naktelių svajonės, sapneliai // Dabar atsibudo lyg gy-vi“. Baigdama dainą sako: „O, eisiu su tavim į pasaulio galą, // Su meile tau kelią nuklosiu“... Aštuntame vaidelyje mato vaidelytes, žmones ir Keistutį su jais besišnekučiuojantį. Pagaliaus įsina vaidelytė nešdama ryšelj.

Devintame vaidelyje mato inbė-gantį krivį, kuris jiesko Birutės. Dažinojės, kad Birutė namo parėjo, paliepa aukininkams eiti ir atvesti ją. Ir prisako vaidelytėms, kaip tik ateis Birutė, apvilkti ją šventais rūbais, kurių „Nei pats kunigaikštis nu-vilkti neišdrįs“.

Dešimtame vaidelyje mato krivį ir inėinantį Keistutį, kuris taip gi laukia Birutės. Krivė, nuduo-damas, jog visai nieko nežino apie įsimylėjimą Keistučio į Birutę, nužemintai pasveikinęs, klausia: „Bene esi pasirengęs kryžiuočių kapotų?“. Keistutis atsako, jog šiuo tarpu nepasirengęs ant kryžiuočių, tiktai bemedžiudamas už-sukęs čionai ir, išvydęs čia mer-gaitę, be kurios nei namo grįžti nebegalys. Krivė apsidžiaugia ir jam, kuri iš jų mergaitę bus ta laimingoji. Keistutis pasako vart-dą. Krivė: „Gaila man tavęs, šviesiausis valdone, nes Birutė iš čionai išėiti negali“. Keistutis: „Kodel?“. Krivė: „Paties Krivių-Krivačio Lizdeikos ji yra pašve-sta dievams“.

Vienuoliktame vaidelyje, senis vaidila suskambinęs kanklėmis, dainuoja. Dainoje, svarbiausia, senis vaidila atidengia paslaptį: pasako, jos Lizdeikos apskelbta, kad Birutė pašvesta dievams su tuo tikslu, kad ištraukti ją iš kryžiuočių nagų. Sako: „Tačiaus nei Lizdeika, nei kiti šventikai // Nedarė gobtuvų ligšiolai, // Nes ži-no kiekvienas, kad tas apskelbi-mas // Nelaimėi atstumt prama-nytas“. Keistutis: „Aš... tai taip. Ką gi tu tėve sakai?“. Krivė aiškina, jog „Pažadėta ar pašvešta — vistiek“.

Dvyliktame vaidelyje mato, kaip Keistutis pamatęs, kad jo pavaldiniai per prievartą nori į-vilkkti Birutę į šventuosius rūbus, puolasi prie jų, nustumda-mas į šalį pastojusį kelią krivį, ir kalaviju pagauna šventuosius rūbus, kurie krinta ugnin. Žmonės išsigąsta ir puola ant žemės. Senis vaidila nuramina juos, saky-damas, jog „Dievačių valia su-degino netikusius rūbus“. Tai-gi, Keistutis atima ir vedasi ją. Birutė puola ant kelių, Keistučiui pasilenkus prikelti ją, senis vai-dila juodu palaimina. Choras dainuoja: „Augščiau, žemai-niau, prūsai, kuršai, liva! — // Tai viena lietuvių šeimyna“. (Uždan-ga.)

Tuo tai ir pasibaigia antrasai veiksmas. Bet, yra dar „paveikslas“. Paveiksle mato pabaigtuvių puotą. Choras: kareivių, dar-tininkų, mergaičių, piemenėlių. Tautišku šokių baletas. Juokda-riai ir kt.

Kaip skaitytojas mato, čia pa-duota tik — plikas veiksmas. Svarbiausia gi dalis — tai muzika, kurios nei nepalytėjau, nes, turiu prisizinti, to padaryti nepajėgiu... Tātai — muziką — klausytoja-mas perduos muzikos išpildyto-jai.

Patsai šitos melodramos vardas parodo, jog sužetas imtis iš mūsų istorijos. Žrėmusis tātai veikalelis ir delto jau nei negali-ma norėti, kad jisai dangelį ką aprėptų, kad parodytų iš mūsų

historijos ką tokio dar visai ne-girdėto. Atvaizdina jisai tiktai vieną, beveik visiems lietuviams žinomą, tačiau pažymėtiną fak-tą — tai didžiojo Lietuvos kunin-gaikščio Keistučio meilę. Jeigu lietuvių psichologui kuomet pri-sieis jieskoti komentary preparo-dymui, kokia yra gamtiškoji meilė, kurios neriša joki išrovavimai, nei gi joki apskaitliavimai, tad pakaks nurodyti į šitą historiską-jį faktą ir pasakyti — gamtiško-ji meilė yra tokia, kokia buvo kng. Keistučio meilė.

Ne be ydy šito veikalelio su-dramatizavimas. Nesu aš toksai žinovas, kad tiesiog pasakyti, ta-čiaus išrodo, lyg šitas veikalelis būtų sudėstytas iš įvairiais pro-tarpjais, po truputį užrašintų gabalėlių. Dramatizmas ne labai tikęs. Birutė čia pastatoma, lyg kokia žynė. — Atsisėda ji ir rau-da apie savo nelaimingą padėji-mą, apie vokiečių tykojimą jos vainikėlio. Mėginsi gal įsigilinti į Birutės nelaimingą padėjimą, bet štai, kaip iš užburtojo rago, pribūna ir vokiečiai — kryžiuočiai. Čia tai tikrai sulgy lietuvių pa-rtarle: „Kalbėk apie vėlniū, jau jis ir čia“. Arba pasak tą pasaką: „Papūtė vamzdelį ir stovi žirgas, vė nulieta“. — Drama arba ir melodrama, visviena, tai gyvenimo paveikslas, tai žanras. Tātai ji ir reikia tapyti — naturaliskai.

Kitas dalykas, bent vienam su doma skaitančiam, duriantis į akis — tai Senis (antrame veiks-me; įsėinantis visai ant scenos trečiame vaidelyje). Senį-vaidilą veda berniukas. Kam tasai berniukas? Gal, kaipo kelionės draugas?... Kad tasai berniukas ne tiktai kelionės draugas, bet ir daugiau kas, tą parodo paties senio-vaidilos žodžiai: „Pa-tupdyk mane, vaikeli, kur artai šventoj aukuro“... Senis laibi aišku, jog senis-vaidila — nere-gys. Bet, paskiau pamato ir mer-gaitės (Birutės) nusiminimą, ir kaip šventieji rūbai suveda, ir kaip Keistutis pasilenkia pakeltų Birutę. Bus gana to. Iš visa ko matoma, kad šitasai veikalelis iš-leista ant greitosios. Rašytojas sudėstė medžiagą, padavė į spau-dą, ir spausdintojai — išspausdi-no.

Tiesa, nėra dar lietuvių kalboje mažiausio veikalo, parodančio pačias elementarines taisykles, kurių, kiekvienas rašytojas turėtų prisilaikyti. Bet p. Žemkal-niui, abejonės negali būti, yra prieinami ir teoretiskai rankve-džiai, su plačiausiai nurodymais. Nestebėtina, kad pradendantieji rašyti, žinanantieji vieną lietuvių kalbą tiktai, prirašo stebuklų savo apysakaitėse-feljetonuose. Tokiuose feljetonuose rasi užšala-usi upelius ir žaliuojančius ar-žuolus, ir daug ko kito, kurių jo-kia spēka nepagimdys tuo pačiu laiku.

* Laimė, kuri išgelbsti p. Žem-kalnio melodramą nuo lentynų ir jos dulkių, tai mūsų gerbjamojo kompozitoriaus M. Petrausko mu-zika. Muzika, tai tikrasai šitos melodramos papuošalas.

Jul. Baniulis.

PROTOKOLAS ANTRŲJO LAIKRAŠTININKŲ SUVAŽIAVIMO ĮVYKUSIO RUGPJŪČIO 28, 29 IR 30 D., 1911 M. SCRANTON, PA.

(Užbaiga.)
Ketvirtas posėdis.
(3:0 po pietų).

II. Redakcijų ir rašytojų dalyvavimas.
Susirinkę visi delegatai.
Svarstymų programa esant tos vietos.

1. **Etika.** Sekretorius skaito punktais I-mojo Suvažiavimo laikraščiu etikos klausime nutarimus, kaip jie atžymėti I Suvažiavimo protokole. Paragrafo 1 visų punktų nuo a) lig d) nutarimai priimta ir patvirtinta, tik punktas b), kur kalbama apie nesikišimą laikraščiu į turinčių savo organus organizacijų vidurinių gyvenimą, papildyta sprendimu: kritiskas laikraščiu žvilgis į mūsų organizacijų gyvenimą ir jų veikimą su tikslu jas pakelti, stiprinti ir tobulinti — visada yra pageidaujama.

2. **Pseudonimų klausime** priimta visi I-mojo Suvažiavimo nutarimų punktai (Prot. II 3. A. a. b. c; C.).

3. **Satyra ir karikatūros** naudojama ir reikalinga, bet jos privalo laikyties padoromo ribų. Satyra ir karikatūros gali pasilikti mūsų laikraščiuose, tik jų nereikia panaudoti šmeižimui asmenų ir naudingų vedy įstaigų, nes jų uždavinis rodyti ir gydyti visuomenės žaizdas švarios ir etiškos pajukos keliu.

4. **Korespondencijų ir straipsnių perspausdinėjimo** iš kitų laikraščiu klausime palikta galėje I-mojo Suvažiavimo sprendimas (Prot. II. 4.).

5. **Rašybos klausime** palikta I-mojo Suvažiavimo sprendimas, kaip jis intraukta Protokolo II. 5. a. b. c.

6. **Mainymas spausdiniais.** Kiek vienos išleistuvės ir redakcijos priedermė yra mainyti savo leidinius su kitomis redakcijomis.

7. **Tautystės klausimas.** palikta I-mojo Suvažiavimo sprendimas (Prot. II. 8.), beto, išnešta dar sekama, p. V. K. Račkausko sutaisyta, specialė Prūsų lietuvių reikaluose **Rezoliucija:**

„Kadangi Prūsų lietuviai, kurių kultūriškuosius reikalus II-riame Laikraštinkų Suvažiavime atstovauja „Birutės“ ir „Alg. lit. Rundschau“ redaktorius-leidėjas p. Jonas Vanagaitis, yra remtini ir su jais yra būtina supažindinti plačiąją visuomenę, II Laikraštinkų Suvažiavimas, karštai pritardamas prakiliniams p. Vanagaitio sumanymams ir darbams Prūsų lietuvių dirvoje, nutaria tātai ir laikraštinkams prieinamais keliais tuos sumanymus remti“.

8. **Žmonių švietimas.** Suvažiavimas, giliai supradas žmonių švietimo reikalą, apsnėkėjęs būdus, kuriais tokis apšvietos darbas būtų galima pasekmingai vesti, nutaria:

a) Išrinkti iš penkių asmenų Apšvietos Komisiją, kurios uždaviniu turės būti:

b) Rūpinimos, tvarkymas ir vedimas visų žmonių paskaitų ir referatų iš įvairiausių mokslo ir visuomenės gyvenimo sričių;

c) Organizavimas žmonių švietimo ratelių;

d) Organizavimas keliaujančio Žmonių Universiteto;

e) Jungimas krūvon visos intelektualios ir organizavimos Apšvietos Sąjungos pasekmingiam kultūros darbo vedimui.

f) Apšvietos Komisija ingaliota atlikti darbus, kokius ji matys reikalinga esant nuveikti Apšvietos Sąjungos reikaluose.

Apšvietos Komisijon viešu balsavimu išrinkta: Pirminką J. O. Sirvydas; Sekretoriumi V. K. Račkauskas; Išdininku d-ras Fr. Matulaitis; Komisijos nariais: d-ras J. Šliupas ir St. Tananevičius. Reikalui prisiėjus, Komisija gali pasiškirti sau pagalbininkus. Prieš uždarymą posėdį peršaukė komisijos „Laisvės, Draugystės“ komitetas, kuris pasiūlymą laikė pareikštinu. Tuo metu d-ras Danči-

jos naujai inkurtam knygynui laikraščių ir knygų.

(Posėdis uždaryta 7.00 po p.).

Penktas posėdis.

(10 val. ryto, rugp. 30 d.).

Susirinkę visi delegatai.

9. **Kalbėtojai.** Paliekama I mojo Suvažiavimo sprendimas (Prot. II. 9.).

10. **Statistika.** Rinkimui žinių apie Amerikos lietuvių ateivius nutarta:

a) Išrinkti iš 3 sąnarių nuo įvairių laikraščių redakcijų Statistikos Komisija, kuri:

b) Pakviestis visus lietuvių laikraščius, kad jie atsilieptų į savo skaitytojus ir inprašytų juos prisidurti redakcijon iš visų lietuvių sodybų statistikai reikalingas žinias apie vietinius lietuvius — jų skaičių, padėjimą, turta, užsiėmimą, jų draugijas, bažnyčias, apšvietos stovį, etc.

c) Surinktą tokiuo būdu medžiagą redakcijos perduos Statistikos Komisijai tvarkyti.

Atviru balsavimu Statistikos Komisijon išrinkta: V. K. Račkauškas, J. O. Širvydas ir P. Brandukas.

Delegatas J. J. Hertmanavičius pateikia Rezoliuciją, kurią Suvažiavimas, su pataisymais, priima sekamoj formoj:

Organizacijos.

a) Suvienyti kultūrinės draugijas į specialias organizacijas, pavyzdin: Dainininkų, Muzikališkų, Dramatiškų, Apšvietos, ir panašias, kad palengvintų joms savo tikslą atsiekti.

b) Tverti draugijas ir susivienijimą lietuvių moksleivių Amerikoje, lankančių augštesnes mokyklas.

c) Tverti ratelius ir susivienijimą profesionalių asmenų, pavyzdin: daktarų, advokatų, apietorių, dantistų, inžinierių, ir panašius.

d) Tverti draugijas bei susivienijimą lietuvių amatninkų, pramonininkų bei vertelgų.

11. **Santykiai ir taktika su tais laikraščiais,** kurie nei pirmame nei antrame Suvažiavime nedalyvavo: būdas su jais susitarti ir išdirbti galimas metodus gyvenidi. Klausimas, po trumpų diskusijų, nutarta palikti Liet. Sp. Dr. jos Valdybos sprendimui.

12. **Tautiškieji Amerikos lietuvių reikalai.** Priimta p. J. J. Hertmanavičiaus Resolucija Suvažiavimo pataisytj formoj:

Tautystė.

a) Mokint, kad lietuvių mestų paprotį keitimo savo lietuviškų pavardžių į amerikoniškas ir abelnai svetimtautiškas.

b) Pastatyti dvasių lietuviškų laikraščių ant tautiškos papėdės.

13. **Tautiškių reikalų fondas.** Tautiškių reikalų fondo įsteigimą Suvažiavimas paveda Apšvietos Komisijos rūpesčimui.

14. **Scenos reikalai.** Mūsų scenoj tankiai stotoma sunkūs veikalai — tragedijos, dramos, — kurioms suprasti mūsų publika dar nėra priaugus, neigi mūsų artistai — mėgėjai gali tokius veikalus prideramai pastatyti. Iš antros vėl pusės, scenoje stotoma veikalėliai ir labai menkos, tūli dagi ir iš doriško atžvilgio nepagiriamos, vertės. O originalinių, tipinių lietuviškų scenos veikalų mūsų literatūroje jaučiama didelė stoka. Suvažiavimas todėl, paveda Apšvietos Komisijai, kad ji:

a) Surastų ir pasikviestų scenos žinovus patiekimui sąrašo geresnių, nesunkių, mūsų scenai tinkamų ir statytinų veikalų;

b) Apšvietos Komisija turi spaudos keliu atsiliepti į visas dramatiškas knuopėles su paaiškinimu, kad jos nuo kiekvieno sa-

vo parengto vakaro-spektaklio paskirtų tūlą pelno nuošimti fondan, kuris skelbs konkursus ir dalins premijas už parašymą geresnių originalinių scenos veikalų iš lietuvių gyvenimo.

c) Kadangi mes dar neturime profesionalistų-artistų- lošėjų, tu rime tik lošėjus- mėgėjus, tat ir patartina, kad į juos laikraščiai kaip į tokius ir atsineštų, taigi kad jų vaidinimų kritika būtų juo švelnesnė.

15. **Mokyklų klausimas.** Suvažiavimas yra nuomonės, kad abelnam pradiniam apšvietimui lietuvių vaikams tinkamos yra viešos mokyklos. Tačiau mūsų spaudos priedermė yra raginti savo žmones, kad lietuvių apgyventose vietose jie stengtų išreikalauti iš valdžios, kad vakarinėse mokyklose bent vieną vakarą savaitėje lietuvių vaikai būtų mokomi lietuvių kalbos, rašto, istorijos, etc.

16. Mūsų spauda privalo daugiau rūpintis supažindinimu lietuvių visuomenės su šios šalies reikalais, su jos sutvarkymu, teiseimis, įstatais, politika, etc.

17. **Blaiybės klausimas.** Blaiybės platinimo reikaluose nutarta:

a) Kad laikraščiai įvestų savo laktuose Blaiybės Skyrių, kam būtų talpinami straipsniai ta klausimą paliečiantieji ir nurodantieji alkoholio kenksmingumą žmonių sveikatai ir gerbūviui.

b) Apšvietos Komisija turi parūpinti tam tikras iliustruotas paskaitas, kuriose būtų nurodoma, kaip pragaistigai veikia į žmogų nemuosaiškus svaiginančių gėrimų vartojimas. Iliustracijomis turi būti taipgi parodoma, iš kokių medžiagų svaiginantieji gėrimai padaroma.

18. Paduota įnešimas reikaluose mūsų laikraščių techniškos pusės reformavimo, būtent, paplatinimą jų skilčių. Po trumpų diskusijų įnešimas atidėta šalin, kadangi tatau priklauso jau leidėjų reikalų sritin.

Primama — su pataisymais — p. J. J. Hertmanavičiaus Resolucijos:

Pilietybė.

a) Raginti lietuvius, idant imtų pilietybės poperius ir tuomi ingytų pilietybės teises šioje šalyj. Tame reikale paduoti reikalings nurodymus.

b) Kadangi pasinaudojimi iš pilietyškų teisių ir abelnai pagerinimui būvio šioje šalyj būtina reikalinga angliška kalba, raginti, idant kiekvienas susipažintų su angliška kalba bei raštija, ir aurodyti būdus to tikslo atsiekimui.

c) Raginti lietuvius imti dalyvumą poliškame šios šalies krutėjime.

19. **Pramonė bei vertelgystė.**

a) Raginti žmones, idant susipažintų su pramone bei vertelgyste šios šalies ir stengtųsi užimti jose įžymesnę vietą.

b) Raginti žmones, idant remtų lietuvių vertelgystę bei pramonę.

c) Atkreipti atidžią į žemdirbystę, ir patarti tvėrimą lietuviškų kolonijų.

Abelna gerovė bei apšvieta.

Kadangi padėjimas paprasto darbininko labai skurdus ir vargingas, raginti žmones mokintis amatų, ir nurodyti būdus lengvaisio to tikslo pasiekimo.

Kadangi apšvieta yra pepėdė gerovės bei progreso, nurodyti visus šaltinius, iš kurių apšvieta yra semiama, kaip lygiai ir būdus lengvaisio iš tų šaltinių pasinaudojimo.

Įvairūs reikalai.

Galvinti mandagumą bei švel-

numą žmonių apsiėjimuose, duodienos progresu visokuose atžvilimaj.

Supažindinti žmones su šios dantj kultūrišką tautai pagraži-giuose.

19. **Lietuvių Rašytojų Draugija.** Philadelphiajos „Rašytojų Ratelio reprezentantui, p. A. Žymontui įnešus, kad, anot jo, reikalinga būtų visiems rašytojams organizuoties su tikslu atsispyrimo prieš leidėjus ir privertimo jų duoti koki nors atlyginimą už pagaminamus raštus, ir p. V. K. Račkauškus papildžius įnešama nurodymais, kad rašytojams reikalinga organizuotis ypač tam, kad sujungtomis spēkomis veikus abelnam mūsų raštijos pakėlimui, jos turinio vertybės pagerinimui, po ilgesnių diskusijų nutarta:

a) Inkurti „Lietuvių Rašytojų Draugiją“.

b) Išrinkti Komisiją, kurios priedermėje bus tolesnis tos Rašytojų Draugijos organizavimas ir sutaisymas R. D. įstatų projekto

Slaptu balsavimu Liet. Rašytojų Draugijos Komisijon išrinkta: Pirmininku V. Šliakys, sekretoriumi A. Lalis, ir jo padėjėju V. K. Račkauškas, išdininku dr. Fr. Matulaitis.

Čia jau Liet. Raš. Draugijon įsirašė: 1. J. O. Širvydas, 2. A. Lalis, 3. dr. J. Šliupas, 4. dr. Fr. Matulaitis, 5. V. K. Račkauškas, 6. V. Šliakys, 7. A. Žymontas, 8. P. Brandukas, 9. St. Tananevičius, ir 10. Jonas Vanagaitis.

Perskaityta pasveikinimo telegrama nuo S. L. A. Sekretoriaus, p. A. B. Strimaičio.

(Posėdis uždaryta 2:30 po p.)
Šeštasis posėdis.
(Atidaryta 4:30 po pietų, dr. J. Šliupo būte.)

20. **Lietuvių kolonizavimo klausimas.** Poimui A. Martusevičiui ir kitoms delegatams nurodžius reikalingumą kolonizuoti lietuvius ant ūkių, Suvažiavimas, pripažindamas tokio kolonizavimo svarbą, vis delto nesuranda, kokiu būdu ta užlavinti tuo tarpu pradėjus vykinti, nepavedant jo į privatiškas agentų ir bjūru rankas, kurie tuo pasinaudotų savo ypatiskam pasipelnijimui.

Po ilgesnių diskusijų kolonizavimo klausima atidėta sekamo III-čio Laikraštiniuku Suvažiavimo apsvartymui.

21. **Moksleivių reikalai.** W. terbury'o moksleivių kuopėlės atstovas, Albertas Zelvis, perstot reikalą organizavimo Amerikos augštesniųjų mokslo įstaigų universitetu ir kolegijų — lietuvių moksleivių tiksluose sulaukymo jos nuo įstautėjimo, inkvėpimo jai tautinės dvasios ir pajudinimo viešan lietuvių darban. Suvažiavimas, išreiškęs didžiausią užuojautą Amerikos lietuvių moksleivių organizavimo darbiui, pataria dar, a) kad atbandančioji čionykštė lietuvių moksleivija užmegstų ryšj su Europos mokslo įstaigų auklėtiniai neišskirtų nuo savės ir vidutiniųjų mokyklų (High School) mokinių — ko reikalavo ir tokių mokyklų auklėtinės, Serantono moksleivių kuopėlės „Liepa“ reprezentantės, p-ė Agota Grybūtė, ir p-ė Hypatija Šliupūtė.

22. **Mėgimas ryšj su latviais.** Pažymėdamas artimą giminystę lietuvių su latviais, Suvažiavimas išreiškė linkėjimus, kad lietuvių rūpintų labiau susiartinti, angštesnį užmegsti ryšj su latviais. Tuo tikslu patarta:

a) Mainyties lietuvių laikraščiams su latvių laikraščiais;

b) Interesuotis, ir lietuvių visuomenę informuoti, apie latvių

gyvenimą, jų reikalus ir krutėjimus;

c) Raginti lietuvius ir jų draugijas dalyvauti latvių rengiamuose vakaruose ir kviesti juos į savuosius.

23. **Rengimas parodų.** Parodos — tai kultūrinio žmonių gyvenimo pakilimo rodyklas. Suvažiavimas pataria laikraščiams karts nuo karto paraginti draugijas prie rengimo Amerikos lietuvių išdirbinių ir meno parodų, nurodant jų reikalingumą ir svarbą.

24. Laikraščių priedermė raginti lietuvius suvienyтомis jėgomis steigti savo kolonijose tautiškus namus, kuriuose būtų intaisyta knygynai, susirinkimams salės, ir kurie, tokiuo būdu, būtų kaip ir jų dvasiško gyvenimo centrai.

25. **Moterų klausimas.** Posėdyje dalyvavusiomis viešiomis pakėlimus skunda, kad mūsų spauda nesirūpinanti moterų padėjimu ir reikalais. Suvažiavimas pataria laikraščiams įvesti savo laktuose skyrių, pašvęstą moterų reikalams

26. **Vaikų literatūros klausimas.** Mūsų spauda ypač neturtinga raštais vaikams. Dar skaudžiau jaučiama stoka vaikų reikalams pašvęsto laikraščio. Suvažiavimas todėl išreiškia palinkėjimą, kad mūsų leidėjai, ar bent kuris jų, surastų būdą išleisti kadir mėnesinio iliustruoto vaikams laikraščio su moterų reikalams pašvęstų skyrimų.

Sekama, III-čią Laikraštiniuku Suvažiavimą nutarta laikyti rudenyje 1912 m., Chicagoje. Datą paskirs L. S. D. Valdyba.

Posėdis ir susivažiavimas uždaryta 7:30 val. vakare, rugpjūčio 30 d., 1911 m.
Suvažiavimo Pirmininkas, J. O. Širvydas,
Suvažiavimo Vice-Pirmininkas, V. K. Račkauškas,
Suvažiavimo Sekretorius I, A. Lalis,
Suvažiavimo Sekretorius II, J. J. Hertmanavičius.

EMIGRACIJOS REIKALAI.

Patėmijau „V. L.“ N41, p. K. Mikas savo straipsnylyj prie ateivių šelpimo, užkliudo keletą dalykų, kurių paaiškinimui, čia paduoju keletą patėmijimų.

Dabartiniam laike, ligi kas kur bus, tai yra mūsų reikalingas žmogus, o ne namas. Mūsų atstovas ant Ellis Island, kuris bus tenai, neturės reikalo laikytis imigrantus pas save ar kitur, nes tam tikslui mes turime tiems žmogus atsakančią vietą, kurioje jau per dvejus metus tuos svečius vašinom — tai yra slavų emigracijos name, 436 W. 23-rd str., New York City. Ten yra vieta gana čysta ir labai gerai užlaikoma, kad ir amerikoniški lietuvių ten kvateras turi. Tik tiek gėda mums, jog nuo pernai metų mes jiems (slavokams) nieku neprisidėjom. Sukalbėjom, duoti jiems savo žmogų, kuris prigėlbūt mūsų imigrantams ir drauge slavų imigrantams. Mes taipgi manėm, kad atsikančj į mūsų draugystes ir organizacijas greitai galėsime pastatyti savo žmogų. Bet kur tau? Mūsų žmonelės netaip rangūs prie tų labdarinų užmanymų; jau per kelis numerius eina apgarsinimas ir prašymas, idant draugijų raštininkai prisųstų savo adresus, bet nei tu negauname. Gal galėsi net tu dviejų centų už krasos ženklejį? Kur yra tas mūsų draugijų viršininkų darbtumas! Paprastai visaišos

renkasi komitetas iš „gabjausių“ draugų, o čia kur tas gabumas? Tik, draugučiai, nenorėkite, kad mes važinėtume po Ameriką, rinkdami draugysčių adresus. Juk tai sunkus ir visai negalimas darbas. O vėla, žinokit ir tą, jog apgarsinimai kadir mūsų paskirtame organe „V. L.“ turi būt apmokami; o jei iš apgarsinimų mums naudos nėra, tai ką turime daryt? Kieno čia kaltė?

Kai kuriuose miestuose surėgėm prakalbas, ir tenai radosi daugelis sympatizuojančių mums. Tikimės, jog tie vientaučiai, ausdami reikalingumą sušelpiti ateivius, neatsisakys prisidėti prie darbo.

Kaslink statymo emigracijos namo, tai šitas berods būtų puikus sumanymas. Bet aš nurodėčiau p. Mikui, kad mums dar negalima taip pulstis ir kolektuoti aukas ir iš jų statyti emigracijos namą. Broliui, mes — ne kunin-gai; mums taip nepasisėks, kaip kun. Tumu su Olsausku susirinkdame skyrių, pašvęstą moterų reikalams

27. **Kaslink statymo emigracijos namo, tai šitas berods būtų puikus sumanymas.** Bet aš nurodėčiau p. Mikui, kad mums dar negalima taip pulstis ir kolektuoti aukas ir iš jų statyti emigracijos namą. Broliui, mes — ne kunin-gai; mums taip nepasisėks, kaip kun. Tumu su Olsausku susirinkdame skyrių, pašvęstą moterų reikalams

28. **Kaslink statymo emigracijos namo, tai šitas berods būtų puikus sumanymas.** Bet aš nurodėčiau p. Mikui, kad mums dar negalima taip pulstis ir kolektuoti aukas ir iš jų statyti emigracijos namą. Broliui, mes — ne kunin-gai; mums taip nepasisėks, kaip kun. Tumu su Olsausku susirinkdame skyrių, pašvęstą moterų reikalams

Daugelis klausia: ar tiems draugams, katrie priguli į 3 ar 4 draugystes reiks mokėti po 3 ar 4 kartus ant metų emigracijos reikalams? Ne, draugučiai: kaip tik viskas susitvarkys, žėdina draugija gaus korteles tik tiek, kiek jai reikalinga (kiek narių turės) ir užsimokant draugui duokle emigracijos reikalams, išduos jam ta kortele, ant kurios prispaus draugijos antspauda ir sekretorius pasirašys (tos kortelės bus padarytos ant 5 metų): tasyk draugas, eidamas į susirinkimus kitų draugysčių, nusinėš tą kortelę ir bus palinosuotas nuo mokesties.

O kaslink p. Miko paduotos nanjos propozicijos: ar negalėtų ateiviai užlaikyti tą atstovą, tai jau nepraktiška: iš vienos pusės ir valdžia nepavelina imti nuo emigrantų jokios duoklės, nes pati Sus. Val. valdžia atima 4 dol. nuo asmens, kaipoj įžangos į šitą kraštą, ir anojj rūpinas ateiviais pagal savo įstatymus. Apart to, jei ir būtų mums toksai valdžios pavelijimas — imti nuo ateivių, tai privistų visokių agentu ir agentėliu, kurie paskni imtų nebe po dolerj, bet po daugians. Tokie namai užsilaiiko ne del biznio, bet kaip labdarings pašalpos namas, ir dabartiniam laike pavienis žmogus arba ir kokia draugovė negėgali nei laikyti tokių namų. O vėgi, jei jau iš tokių emigrantų, kuriuos paskirta gražinti už menką dalyką, galėtum imti viską, ką tik jis turi, bile tik būtų paleistas, tai jau būtų prastas dalykas.

Dabartiniam laike emigrantai moka slavų name po 65c. už 24 valandas; iš tų 65c. gauna 3 sv-

kius pavalgyti ir nakvynę; o visiems žinomą, kaip žmogus, pervaziavęs per vandenj, turi gerą apetitą ir yra ikvaliai duodama valgyti. Galima suprasti, jog tie žmonelės ne daugiausiai nuo imigrantų uždirba, ir be organizacijų pašalpos negalėtų ilgai užsilaikyti. Taigi ir mes riskimės į vieną ryšj, o greit viską tame klausime nuveiksime.

Konstitucija emigracijos komisijai gal tilps sekantj numerj. Teiksitės, vientaučiai, duoti savo patėmijimus ar pataisymus tos konstitucijos.

Em. Š. K. Pirm. S. Jankauskas.

VLA IS MAISO...

Kas mūsų vientaučius apžavėjo? „Apžavėjo!“ Ką sakai, tokio atsitikimo nėra ir būti negali — į apžavėjimą tiki tik žmonės tamsūs, protiškai neišvystę, bemoksliai. — Tai ir į stebūklus negalima tikėti? — Žinoma, kad ne. O Viešpatie, šė tau Tamošiau tabako ragas! Nebūtumei tu mano nuo jaunystės dienų „Draugas“, — tai kaip mane gyvą matai, pagriebęs už apykaklės išmesčiau per burni už „bluznįmą“, nepraustadurni gi tu, mano mielas Andriuti. — Kaipgi tu drįsti taip išsistarti, kad stebūklų nėra — Na gi va, mano vaikeliai, atėjo iš sv. Jono „Nepamacono“ mokyklos ir atsinešė knygutę: — knygutę grynai lietuviškoje kalboje rašyta — o „sisterės“ nemoka nei žodžio lietuviškai — na ir angliška! tiek pat, — moka jos tik lenkiškai, o vaikas režia lietuviškai kaip iš pypkės! Kaip čia, ar ne stebūklai? ir ką tu ant to atsakysi — ee! Ar ne Dievo Visogalio valia, kad mes dar gyvuojam ant šios pasaulės, kaip atskira tauta! —

Parodyk tu man Valdiškose Mokyklose nors vieną tokį sugabų mokytoją, kaip mūsų Parapijinės Mokyklos tui, — nėra ir būti negali, nes su pagonais Dievas nesu-sideda — gelbsti tik mus vienus katalikus lietuvius, per užtariamą ir prisidėjimą mūsų gerbjamųjų prabašų, susterių ir jų org-ganų „Draugo“ ir „Kataliko“! Mūsų vaikai neištautėja, nes namuose savo su tiekiais kalba tokia kalba, kad nieks jų nesupranta — turi būti pirma pats moky-tas, jei nori su jais susikalbėti — jie išsyk kalba trijomis kalbomis: lietuviškai, lenkiškai ir angliška! Ko tu išsižiojęs vėpsai, ar tai netobulumas! Ir da išdirstat kritikuoti „Mūsų Parapijinės Mokyk-las“ — ir kas dar — Graičiūnas-tas, kuris visur nesavo vieton no-aj kiša — nieko nežiūrėdamas ir niekur neatsižvelgdamas. Gerai padarė, kad sąjungiečiai, tie „su-sipratę“ darbininkai jį senai iš savo tarpo išmetė. — Mėgino dar su savo patarimais įsikšti į „Su-siaviaviama Laikraštiniuku“, bet ten Olsėvskio atstovas p. Her-tmanovič gerai uždrožė jam ir jo laišką su gerais velijimais į gur-bą tapo įmestas. (Netiesa. Laiškas buvo svarstymuose suaudotas. — Red.) Nabagėlis, iš visur išmes-tas, prisikabino prie „Parapijinų Mokyklų“ — lyg kas jį būtų pra-šė ir valiai! be fakty, be rimto aiškaus prirodymo užspuldinė-ti: — Kad, girdi, niekam tos mo-kyklos nevertos yra! Del Dievo, kas jam pasakė, kad tai nevertos, kad jos netobulos, tai mes patį žinom, bet mes užklansiam to rė-snų Parapijinėse Mokyklose netobulybes, idant galima būtų jas prašalinti, tai jis — tyli ir

KAZYS PUJDA.

Zemes Giesme

APYSAKA.

ANTROJI DALIS.

Ta slaptinėjanti Sofija, kurios tikrosios pavardės niekas nežinojo, ilgai išgijo visas Oginto simpatijas. Išmoko iš jo ūkanoto veido jo praeitį skaityti ir stebėtinai švelniai glostydamas visus jo atminimų sopulius.

— Oh, kaip gera tolimoje šalyje su tikti žmogus, kurs iš paprasčiausio apsiėjimo moka suprasti, atjausti...

— Ir toki gerą patarimą duoti? — juokojo Ogintas.

— Nesijuok tamsta ir neminėk vakarykščios dienos, nes kas nutarta tas bus ir padaryta... Šiandien tiek daug saulės, tiek giedros aplinkui, tarytum rytoj skaudžiausias gyvenimo smūgis laukia... O vis-gi šiandien ir juokties ir linksminties galiu ir tamstai šviesiai ir jautriai į akis žvelgti...

— Kodėl-gi tai taip tamsta žvelgi į mano akis?

— Nes jos tokios liūdnos, tokios pavargusios ir taip laimės giedros pasiilgusios...

— Daug ko jos ilgis...

— Bet puikiausias juse tai tas ilgėsis, o ypač... ypač liūdesis... Tai nepaprastas, ne by koks liūdesis... Atmenu, mažutė būdama Nemunu dažnai važinėdavau ir dabar vis stovi man liūdinčios pušis akyse... Aha, aha — tai Nemuno krantų pušis paskolino tamstai savo liūdesio slėpinį... O! tamsta burtininkas: — iš pušų liūdesio slėpinį pasisavinai, ilgėsiui nurovei medžių karaliaus stebuklingas varsas ir tamstos širdį Nemuno bangos, turbūt, išukleno ir raudomis uždainavo... Ar neįspėjau?... Tamsta turi būti ant Nemuno krantų gimęs? Taip?

— Įspėjai tamsta, rūstusis senelis mane augino ir savo sopuliais mano krūtinę užgavo...

— Aha! Nuo Nemuno krantų... Tiek atminimų su jais surišta, tiek giedros vilties jo bangose paskandyta — nu-liūdusi, lyg ką prisimindama, tarė. Bet tuoj atsimainė ir vėl linksmutė plėpėjo: — Bet tai niekis, tai jau praėjo... Sėdžiu šale tamstos, lyg brolis man būtum, ir klausiu savo jausmų: — juk žmonių tiek daug, bet kodėl tarp jų tiek maža brolių?... Ir rodos man, kad tamstos negalima nemylėti kaip brolio, tokiu šiltu, giedru, begalinio ištikėjimo jausmu už tą veido ir širdies tyrumą, už jausmo nepavydėjimą dar-gi nepažistamiems žmonėms...

— Visą gyvenimą to jausmo tik jieškotau žmonėse... nedaug tokių radau...

— Bet mylėti tamsta mylėjai?

— Netyčiomis, nejučiomis Ogintas pradėjo pasakoti p. Sofijai savo praeitį.

— Dvi mylėjau... Bet nėviena manęs ligi galo nemylėjo... Kas gali žinoti, gal aš nėvienos jiedviejų ligi galo nemylėjau... Praeitį užklojo tuos jausmus — jų jau neatgimdysiu ir klaidų neatitaisyti ir užtai nėvienos jiedviejų už meilę nekaltinu ir neteisinu... Ir nebesiknisu daugiau anų metų meilėje — senoji forma seniems troškimams naujose aplinkybėse nepritaikoma... Jaučiu tik, kad širdis manyje sustingę, suakmenėjo dėl manęs — jausmo kibirkštis nepajėgiu iš to titnago dėl savęs išskelti... Siela tiktai trokšta kas kartą vis labiau... Širdis tik maištą kelti moka...

— Ir kam keršinti ketini?

— Sau.

— Kaip tai?

— Paprastu keliu: už apsiyvilimus ir sopulius.

— Iš savęs tyčioties nori?

— Kartais gera iš savęs pasijuokti taip karčiai, aitrai ir už praeitį rytojaus apsiyvilimais atkeršinti.

— Koks-gi tame tikslas?

— Geras tikslas!... Galbūt besilepindami išsprukome iš tikrojo įšėkinio tako ir kerštas gali mus tikrajan kelian su-

grąžinti. O jeigu ir to nebūtų — tai, vis-gi nieko nenustosime, nes nė viename, nė kitame atsitikime tikrojo kelio vėžs mums nežinomos.

— Bet sau keršinti?

— Kaip-gi žmogus nekeršisi sau, kuomet gyvenimas, lyg pasamdytas, juokias ne tik iš vyro, bet dar-gi iš vaiko. — Nutilo ir ilgą valandėlę galvojo, lyg praeities knygos puslapius vartė ir rinko iš jų visų-skaudžiausią jaunystės paveikslą.

— Taip, visi iš žmogaus tyčiojas ir juokias, nors gerai patįs žino, kad ir iš jų visi ir tyčiojas ir juokias... Bet išrauti iš vaiko glėbio tą audringų dienų gavių spindulį, kuris ir vienam ir kitam švietė ir niekam blogo nedarė — ir nežmoniška ir... Kam galėjo užkenkti anuomet mano Zonės toksai giedras, šventas sesers jausmas? Juk jos Jura toks pat malonus ir brangus jai, kaip ji jam — ir broliškąjį vaikų jausmą priešaušryje nuskynė, lyg kokią usnį... Kodėl nuskynė?... Trečios klesos gimnazista, ūkininko sūnus išdrįso su bajoraitė taip susiartinti, kad jiedviejų širdyse užgimė brolių jausmas...

— Viešpatie! — sušuko pašokusi Sofija

— Kas yra tamstai? — nusigando Ogintas.

— Tamsta... tamsta... — vos išardama žodžius pro tamto alsavimą, klausė Sofija. — Tamsta tasai Juras Ogintas...

— Kas tai?

— Tamstos Zonė! — sušuko Sofija ir puolė į suolelį graudžiai verkdam.

Ogintas stovėjo apsaivęs, tarytum jokios išėjtos neturįs. Mintis pasitušiusis verpetais susimaišė galvoje, akys sužibėjo seno bajorų parko liepų alėja, blyzgančios Nemuno vilnys atsimušė atmintyje ir tolimos dainelės, anuomet skambėjusios, gaida gyvu sukuriu pralėkė metų tarplysviu ir atsiklaupė po jiedviejų kojų...

Susigraibė, nurimo, pamažu prisitartino prie jos, palytėjo virpančią jos petį ir drebančiu balsu atsiliepė:

— Kėlkis, Zone, paverk tu ant mano krūtinės, kaip aš anuomet ant tavosios verkiau...

Paėmė ją glėbin, priglaudė prie sujudusios, banguojančios, skaudžių atminimų išrašytos vyro krūtinės ir ramiai glostė juodų plaukų vainiką...

Ilgai tylėjo, ilgai nemokėjo suprasti to nepaprasto susitikimo. Tik žvaigždės juokės neatsiekiamose dausose, gimė ir mirė šviesų miriada... O jūra garavo lengvais ūkais, lyg būtų siuntusi iš savo gelmių sukalingąjį savo buvusios valdovės atdusį, lyg gailėsio tinklu būtų norėjusi uždengti nuo žmonių ir dangaus šviesybių Jūrienės kančias...

Pušis nulenė spyglius žemyn, iškeltomis karūnomis stiebėsi į dausas ir amžių atminimų akimis stengėsi anapus sienos pažvelgti; spyglių nulinkusiomis galvutėmis klausėsi bene išgirs priešininkų ginklų tarškėjimą, bene reikės Vytis-Vejelis tolimon kelionėn pasiūsti, apgynėjo prižadinti — Trakų Galvos vilnims slėpynis pasakyti...

— Trumpos tikrosios giedros dienos, Jurai! — tarė Zosė. — Štai staigus pakvietimas namo. Šivarak išvažiuoju...

Nieko neatsakė Ogintas. Jis jau priprato įvairiausių likimo smūgių, pasityčiojimų ir tylėjo.

— Kur, kuomet susirinksiva?

— Kovos pakalnėje! — trumpai atsakė.

— Tai nori man priminti, ką sumaniusi buvau? — nepakierai, kad užlaivė Zosė. — Ne! Žinai gerai, kad tavo laisvė ir giedra brangesnė man už mano laisvę ir giedrą. Pasiimk iš mano suskaldytos krūtinės viską, nieko joje nepalik — mielai tau viską atiduosiu, bet įsidėk savo galvon ir širdin: Juras niekuomet tavo laisvės nepaveržė. Kad jis žinotų, jog tavo laisvės paveržime jo laimė ir giedra ir tai jis atsiskvers nuo savo laimės ir giedros... Jei pančiai slėgia — sutraukyk juos ir šalyn numesk vardan tavo ypatingosios laisvės ir giedros. O jeigu pagalbon reiktų — jaunystės metų brolis jį visuomet tau suteiks...

(T. b.)

VISUOTINIOJI
Historija

(SATYROJE)

Teffi, Dymov'o ir Avierėnko's prisiskaitęs parašė

T(oks)... Š(toks)... K(itoks)...

(Tąsa.)

Byzantija ir Arabai.

Kuomet Romos Vakarinė Imperija pražuvo be pėdsako. Rytinė Imperija, kitaip vadinama Byzantiškoji arba Graikiškoji, gyvavo dar tūkstantį metų su kaupu. Vienas istorikas, su kuriuo ir mes mokyklose suėjome į liūdną pažintį (Ilovaikis), sako, jog Byzantija delto taip ilgai užsilaikė, kad erelija buvo dvasiškuoju ryšiu visų imperijos gyventojų. Ir čia-pat tas istorikas pasako, kad Byzantijos sostinė, Konstantinopolis, buvo tvirtiausi drūtvietai, kurios neapgalvotė jokie barbarų užuolimai. Vienok yra žinoma, kad Byzantija būtų užsilaikiusi dar ilgiau, jeigu jos urėdinkai nebūtų pradėję bandyti iuti kyšius.

Justinianas Didysis viešpatavo labai triukšmingose ir pavojingose apylostose, kurias pagimdė jam dvi įstaigi: bažnyčia ir cirkas. Jo laikuose išdygo monofizitų heresija. Su ta heresija greitai užsibaigė ir «biznis». Sunkiau buvo su cirku, kur kovojo dvi partijos: žaliųjų ir mėlinųjų.

Justiniano laikuose išleista visai pasauliui žinomas įstatymų rankius: «Corpus juris civilis». Tą didelį darbą atliko kelios komisijos po vadovystės imperatoriaus numylėtojo ministerio Triboniano.

(Justinianas Didysis.)

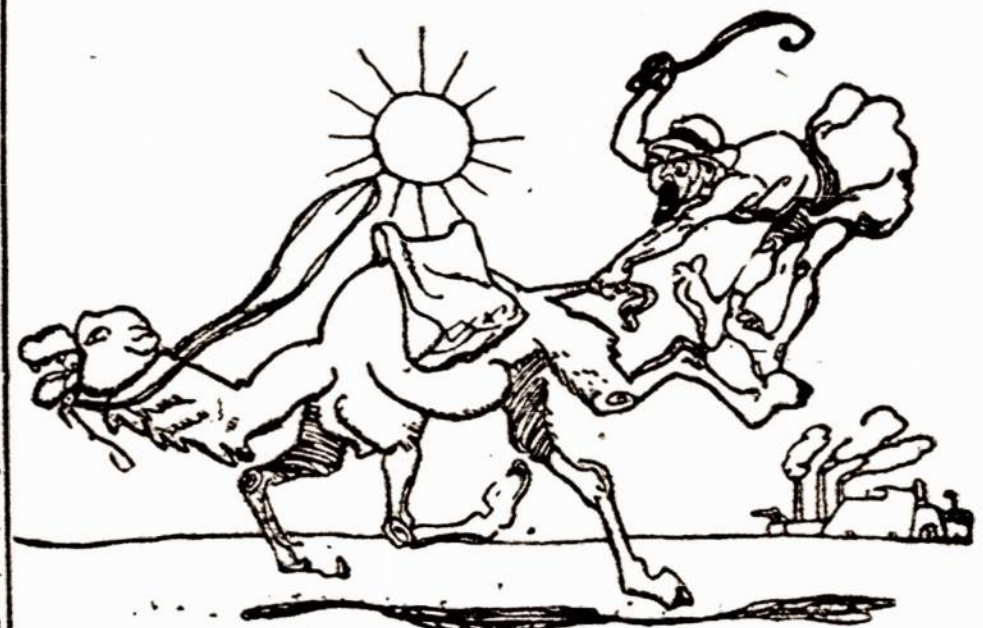
Su laiku Justinianas pasirodė nebe taip dideliu vyru esąs kaip apie jį išspradžiū manyta. Jis prisitarnavo žmonijai tuo, kad uždarė kalėjimą karvedį Velizarijų ir jo vieton davė žmonėms vandenvedžius; toliau uždarė garsią Athėnų akademią ir jos vieton įrengė šilko išdirbystę. Mat koks buvo įstatymdavėjas!

Neužlgo ant Byzantijos sosto užsilpo Bazilijus Makedonietis. Jo karjera labai įstabi ir ne paprasta: išspradžiū jis nuklėjo kana-kokį dru-tuolių, paskum suvaldė argal Mikolo III, ant galo užmušė ir patį Mikolą. Kaip tik tas žmogūdy užsilpo ant sosto, tuoj ėmė rūpintis teisdaryste. Jam viešpataujant įvyko garsiausias visoje pasaulės istorijoje atsitikimas: persiskyrė bažnyčios. Graikų bažnyčia pasiliko sau viena, o Romos bažnyčia pasiliko... ir-gi sau viena. Jos persiskyrė be tiesų ištekejimo kada-nors. Dar senovėje tos dvi bažnyčios nelabai tesutikdavo. Jei Romos (arba latiny) bažnyčia pasako kame-nors: «yes, sir», tai graikų bažnyčia tuoj ir šaukia «no, sir!» Arba graikų bažnyčia prataria: «yes, sir», tai Romos pusė rėkia išsižiojusi: «no, sir!»

Galų gale 1054 m. popėjaus delegatai atvyko Konstantinopolium ir visai mandagiai apreiškė, kad popėjaus iškeikia graikų bažnyčią su visais Rytiais, ir patvirtinimui to viso jie parodė poperį, ant kurio popėjaus pastatė savo ranka raudoną kryžių. Graikų dvasiškija sukūrė laužą, sudegino popėjaus raštą su raudonu kryžiumi ir taipgi iškeikė latiny bažnyčią su popėjiumi ir Vakarais.

O karštoje ir smiltingoje Arabijoje žmonės nesnaudė. Matydami nesutikumus tarpe Rytų ir Vakarų, sumanė išrasti mahometonišką tikėjimą. Tam tikslui tarpe koreičių (taip vadinosi viena tautelė Arabijoje) užgimė pats Mahometas. Užmanęs sutverti naują tikėjimą, jis anksti neteko tėvų. Kad išauginus savyje tam tikrą palinkimą prie poezijos ir prisirengti prie naujo tikėjimo, jis dar jaunas būdamas keliaudavo su savo dėdės karavanais. Jis buvo labai gražaus veido (žiūrė-

paveikslėly) ir dabojo visus reikalus našlės Chadi-dži. Apsidirbęs su jos reikalais, jis vedė ją ir apekelbė, kad yra pasiustas nuo-pat Dievo. Našlė, nieko neabejodama, tuojaus intikėjo; bet Mekkos gyventojai (ne visi, mat buvo našliai ir našlės) nesutiko su tuo ir Mahometui prisiėjo bėgti iš Mekkos į Mediną. Nuo to laiko, t. y. nuo laiko (622 m.), kuomet Mekkos gyventojai nesutiko su našlės ir Mahometo nuomone, mahometonai veda savo met-skaitą. Tas atsitikimas, tai yra kelionė iš Mekkos į Mediną parodė, kad nėra pranašų savoje tėvyneį — «nemo est propheta in patria sua.»

Mahometas bėga iš Mekkos į Mediną.)

Mahometas, atbėgęs į Mediną, rado parengta sau dirvą ir netrukus turėjo nemažą pasekėjų. Daugiausia pasekėjų jis rado tarpe tų žmonių, kuriems tiko patvirkęs gyvenimas. Jis žadėjo po mirėto rojų, kuriame kiekvienas, nors ir bėdiniausis, vyras turės daugybę gražiausių pačių (daugiausiai Zuleikų), galės gerti vyną ir suživoti visokių priimblumų.

Jo pasekėjai vadinosi «chalifais». Prie pirmųjų chalifų arabai, pasitikėdami atsiekti tokį žavėjantį rojų su Zuleikomis, vynu ir «priimblumais», kariavo kaip pašėlę ir platino Mahometo idealą apie Zuleikus ir visą kitą. Bet viešpataujant Abbasidams mahometonų fanatizmas nusilpnėjo; jo vieton atsirado žemdirbystė, prekyba, mokslai ir dailė — matomai parpojo geresni dalykai už Allacho rojų su juodakėmis mergaitėmis.

(T. b.)

: O :

NUO HAMBURGO LIG NEW YORKO.

(Ant garlaivio „Amerika“ — H. A. L.)

Surengęs visus savo daiktus tolimai kelionei, atsisiekiau su savo šeiminiškais ir visais toj kvatieroj gyvenančiais ir paėmęs žmogų nešimui svarios valizaitės, prigruštos knygų, baltrūbų ir visokių kitų daiktų-daiktelių, iškirtau vieton išėjimo garlaivio. Nors tik kelius mėnesius pagyvenau Hamberge, bet kaip-tai pripratau prie jo, susipažinau su visomis vietomis ir užkampiais ir man truputį gailu buvo apleisti tą garsią iš senovės pilę...

Einu gatvėmis ir vis dar netikiu, kad daugiau gal jomis jau nebevaikščiosiu. Čia paskutinį kartą puola į akis įstebesni daiktai ir vietos: „Šv. Dvasios laukas“, kolosaliskas paminklas — Vokietijos didvyriui ir labai garsiam savo laiku visoj Europoj „geležiniam kanclieriui“ Bismarkiui, didžiausios maldyklos ir prekystės namai, tiltai per kanalą su įvairiomis stovydomis atminčiais senovės garsių Hamburgo pilės didvyrių... Štai pereinau per gatvę, kur stovi vien tik gilios senovės namai, architektura kurių visai nepanaši į dabartinę ir išrodo visai nesuprantama ir net neapraktiška. Ant galo prisitartinam prie gan didžių namų — namų, kur suvina tūkstančiai keleivių, kur juos peržiūri gydytojai, kur kontroliuoja jų važiavimo bilietus, ir šalia kurių stovi garlaivys, katras išvės visą tą mi-niją į Naująjį Svietą.

Po ilgo stumdymos prisigrūdū ir aš prie gydytojų, duodu į darbą savo akis — patvirtina, jog ne žlibas. — Šituose namuose pamatau jau įvairius tipus keleivių, apsvartytų visokiomis nešlavomis. Ot jau grūdamas į laivą; jis ne labai didelis, nes vės mus tik kelias valandas lig didžiojo, užtai ir vietos jame labai mažai — sulipa kuone ant kito kito; vyrai ir moteris, jauni ir seni — visi kruta, kalbas, rėkauja, kvatojas... Girdisi įvairios kalbos ir ištermės: vokiška (hoch ir platt), lenkiška, sloveniška, rusiška, latviška; klausau ir su perimaste stengiuos išgirsti savąją — lietuvišką, nes labai pasiilgau jos ir savo tautiečių, bet vis negirdžiu ir nematau to, kas taip akims malonu, ausingriau, širdžiai saldu. Nejaugi visai nėra lietuvių ant to laivo? Klausiu savęs, bet tuoj vėl atakau: „Atsiras toliau.“ — Suskamba varputis ir laivas kelius kartus sušvilpęs judina iš vietos. Dar didžiau visi sujunda: plavėsuoja šimtai skopetukių, mojuoja kepurėmis, girdis skaudūs balsai — tai atsisveikina su stovinčiais ant kranto žmonėmis.

Išspradžiūs laivas eina pamažėliu, paskui vis greičyn ir greičyn... užpakalyj palieka didžiausius na: aus, laivus, dirbtuves, didžiausius uždėjimus, kur stato naujus ir taiso senus laivus; štai jau

miestas pasibaigė... jau prasideda puikus krantai upės Elbos; bet Hamburgas vis dar toluoj matytis; ant galo ir jis dingsta iš akių...

Malonu žiūrėti į tolumą, malonu gėrėtis gamta... vienok širdis kaip tai nerimsta, rodos replėmis ji suspausta, rodos kad kažko svarbaus nustojai, rodos praradai tą, be ko ta širdis negal niekad nurinti, rodos... Oi, širdis, širdis! tu gerai supranti tą didį nuostolį...! Tu žinai, jog niekur svetur nerasi ramumo ir pilno užsigančdinimo... juk tai tolinamės, bėgame nuo savo motinos — tėvynės, kur mes pamatėm pirmuosius šviesos spindulius, kur mes suradom reikalingiausią sau peną, kur tėvai nešiojo ir glamonėjo mus ant savo rankų, kur prabėgo mūsų mažystės ir jaunystės dienos, kur mums malonus kiekvienas krūmelis, kiekvienas medelis, kur beveik visi žmonės pažįstami ir gerai tau suprantami, kur skamba garsios senovės lietuvių dainos, kur matai vaikinų ir merginų linksmus ir malonius veidus... kur rūtos, lelijos tau akį vis veria, o skaisčios mergaitės linksmumą tau tveria... Gal amžinai tai viską reikia dabar tau apiešti — palieki savo mylimąją Lietuvą ir plauki į tolimas šalis: už jūrų, už marių laimės sau jieskotį. Gal tavo tėveliai ir giminaičiai stengėsi visa spėka atitraukti tave nuo tos tolimos kelionės, gal jų širdis paliko sopuliais suspaustos, gal savo tokiu pasielgimu sugadinsi ant visados jų ramų gyvenimą, o gal net per tą sutrumpsinsi jų amžiaus dienas... vienok viską tą užmiršti ir plauki į tuos tolimus nežinomus kraštus, iš kur gal nebusgrįši ir kur liksi amžinai užkavotas.

Nenorint prisiminti deimais žodžius:

„Sudiev, Lietuva, man linksma buvo

Gyvent tavo šalėlj:

Širdis man skauda — skaudžia ir graudžia

Svetimojan važiuojant...
(Tąsa.)

: O :

MOTERIS KAIPO MOTINA.

II.

Kaip kūdikį pradžioje auklėti, apie tai kas kitas pasakys arba parašys. Aš tiktai visados šaukiu — auklėkite tyrai ir tyrai! Tyrumas namuose, tyrumas apie kūdikį, tai pirmiausiai sveikatos prielumas. Apie tai žino kiekviena motina, vienok tankiai labai atžagariai daro. Kiek tai odos, akių, viso kūnelio ligų pačina vis iš netyrumo; prisideda tyro oro stigmatas, šviesos stigmatas. — Kada vaikas pradeda jau vogrėti-šnekučiuoti, prakalbėk jį, motin, gerai; neiškraipykite žodžių, nes geriau bus, kada vaikas nuo pat pradžių pradeda mokintis gerai kalbėti. Mokinkie jį motin, iš laiko pažinti Augščiausiają Doros Ešybę, — mokinkie jį, pakol dar mažas, idant su Augščiausios Doros pagalba viską pradėtų ir viską tik iš Jos įieškotų. Nuo pat pradžių nekankinkie mažučio visomis maldomis, poterių išmokymu, lai jis sudeda rankutes ir pasako: „Dievuli, duokite mamai, tetei ir man sveikatą“, „Dėkoju Tau, už viską“, — tai užtenka. Kada gerai jau ištaria žodžius, mokinkie jį kadir poterių ir stengkis gerai jam tarti — sakyti. Nepavelykie, idant vaikas keltųsi arba migytų be jokio prakilnesnio pakalbėjimo — kadir poterių.

Nuo mažumės reikia vaikus mokinti, idant visados teisybė sakyti, idant niekadus nemeluočiau. Jeigu vaikas maž-kiek prasikalto, lai pasako teisybę: teisybė tuom-sykiu pasakys, jeigu jį, motin, nebaidysi tuojaus mušimu ir t. p. Jeigu vaikas išmoka guodoti svetimą, pirma tur išmokti guodoti savą — namiškius. Išmokinkie jį, motin, čienyti savo aprėdą, idant visuomet jis būtų švarus padėtas, nes tai irgi kaštuoja, ir nemielas pasimint, kada buvo sustyręs padėtas.

Puikiausiai būtų, jeigu užvestumėte darželius ir sodus prie namų. Kas tą jau turi, arba turės, persitikrįs, kad tas nevien atneša materialiską naudą, bet daug gero priduoja ir vaikų išauklėjime. Lai bus duota vaikui kokia eželė arba koks medelis prižiūrėjimui. Laisvą nuo mokslo laiką lai jis praleis darželyje, vandens palaistymu, vištų nubaidymu, pažais, pasidžiaugs, kad tai jo darbas, pamėgęs darželį, neįieškos žaidymų dumblyne, ganykloje su pasileidėliais; neapvils, motin, tavęs, bet bus tau tikra paguoda nuliūdime, kurį gyvenimas kartas nuo karto mums atneša.

Lai turi vazonelį kokį kvietką, pav. geraniumą, pelargoniją, myrtą arba kitokius, idant angintų ant langelio. Toksai kvietkelis linksmina gyvenimą, suteikia namams šviesumą. Už gevą apsiėjimą, darželio sergėjimą, apdovanokie jį, motin, geru žodžiu, nupirkie jam bent-ka, arba, kada išmoks skaityti, kokią naudingą knygutę apie sodus, daržoves, ūkė, bitininkystę, gyvulių auginimą ir t. p., idant turėtų ką šventadienyje, arba ilguose žiemos vakarose skaityti.

Jeigu vaikas bent kuomi prasikalto, kaip vaikas, nereikia jį tuojaus mušti, lojoti, pravardžiuoti; reikia perstatyti jam, kad prasikalto prieš Dievą, Dorą ir padarę tetei ir mamai, bet ne

rėkti visą dieną, neužpulti ūmai ir striukai, o pasekmė bus geriausia. Jeigu vaikas nepasitaisė, šalia patarymų, reikia ir nubausti: ar tai neduoti jam to ką jis labiausiai myli, atimti eželę, kvietką arba darželį. Padarys kam blėdį, nurašys obuolį arba grūšią, kvietką iš svetimo daržo, eikie su juo, motin, lai atiduoda ir persiprašo, o pasekmė bus ta, kad daugiau nedarys blėdies, kad nereikės tvorų tvirti, namų šalimais. Kitose šalyse apšvietos motinos, taip išauklėja gėntkertes, kad niekam neatneina nei galvon apsitverti prieš kaimynus.

Niekados nesiveskie, motin, savo vaiko į vestuves ir balius. Tai blėdinga mokykla. Vaikas, kuris buvo veselioje, baliuose, niekadus gero iš ten neišsineš. Reikia žinoti, kad tas yra senesniams, o ne vaikams. Apsivietę gimdytojai niekadus nesibars prie vaikų; tėvas motinai, o motina tėvui niekadus neišmetinės to arba ano dalyko prie vaikų. Kas taip daro, lai būna tikras, kad vaikai, kada išaugs, neugodūs tokių gimdytojų, bet neišsitikės ir laikys neapykantoje.

Tankiai girdžiū: „Klauskyt Tamstos; mūsų Jonukas nei manęs nei motinos nesibijo!“ Del Dievo! argi vaikas turi savo tėvų bijotis? Niekadus! Vaikas privalo guodoti ir mylėti gimdytojus, o nesibijoti. Jeigu vaikas myli tėvus, tai jis stengiasi būti geru, idant tėvams nepadaryti akybruokštų: o pas mus taip auklėja vaikus, idant vaikas bijotųsi lazdos! Ir aš turiu vaikus. Niekadus neužgavau vaiko, nei nenubaudžiau; taip juos auklėjau, idant manemylėtų; o kuomet myli, tai ir guodėja. Niekadus jie man neuždavė širdies, nes žino, kad tas man labai skaudėtų, ir manau, kad jie mane mylės iki grabo lentos. Niekadus aš negalėčiau pasiguosti: „Sesuo! blogai, vaikai manęs jau nesibijo!“

Gimdytojai turi būti tikrais savo vaikų globėjais jeigu trokšta, kad juos vaikai mylėtų ir guodotų; tėvai turi būti pavyzdžiu vaikams, bet ne sargais su lazda rankoje, yt pienuo galvijams. Geros ir apšvietusios motinos žodis, jos geras pavvydys, kaip doros patriotės ir lietuvaits, sutvers stebūklus. Vaikai, gerai išauklėti bus pagalba ir tėvų linksmys, bus meilūs Dievui ir žmonėms. Jeigu turės gerą pavyzdį namuose, tai gerai išaugs ir ateičiai. — negaiš karčiamose, teismuose arba vakaruškose iki pat vėlybai nakčiai, bet dirbs, idant tą, ką po tėvais apturėjo, padidinti — padvejinti.

Mylima motin, sergančios visuomenės gydytoja būkie, o daug geresnis šis pasaulis išsirodys — paliks! —

A. Matukas.

Chicago, Ill.

: O :

VOLTERIS.

(Tąsa.)

Francijoje buvo pripažinta tik viena katalikų religija, tuom tarpu Anglijoje sugyveno apie 30 įvairiausių religijinių atskalų. Iš čion jis Francijon rašė: „Čia kiekvienas turi teisę išsirinkti dangun tokį kelią, kuris jam patinka.“ Ypatinai jį stebino liuosas biblijos tikėjimas; vienok Anglijoje tuomet toli gražu nebuvo tikėjimo liuosybės. Iš kovojančių tarpe savęs politiškųjų partijų Volteris sympatizavo tai vienai (monarchistams), tai kitai (vygams); vienok jis pripažino revoliucijonieriams nuopelną prieš žmoniją. Čionai jis persitikirino, kad žmonijos progresas yra tiktai filosofiskame prote, kėlime dailios ir meno ir slopinime prietarų bei būrų. Pagal jo nuomonę, politiniai tegali patarnauti tik apšvietimui, bet ne politikieriai. Anglijoje jis, susipažino su daugeliu augštos kilmės žmonių, tarpe kurių radosi nemažai laisvamanių; čion jis pradėjo kranti turtus; jiems pradžia davė 2000 svarų sterlingų, kuriuos surinko už veikalą: „Apie liigą“, kuris šiuom kart tapo užvardytas: „Henriada“.

Sugrįžęs 1729 m. Francijon parsivežė keletą smulkių veikalėlių, porą tragedijų ir istoriską veikalą: „Historija Karoliaus XII“; bet šis nors ir nekaltas veikalas ilgai nebuvo leidžiamas spausdinti delei politiškųjų kliūčių. Tuom-pat laiku numirė garsi aktorė, Volterio draugė, ponija Lekuvrier, kurią, kaip ir kitus aktorius kuningija skartė tokiais-pat nenandėliais, kaip ir burtininkus — tai yra: skaitė atskirtais nuo bažnyčios šventos, ir todėl ta aktorė turėjo būti palaidota nešventintoje vietoje ir be bažnytinių apeigų. Volteris tuomi įsėidė ir parašė ant kuningų aštrią satyrą, už kurią jam vėl prisėjo bėgti iš Paryžiaus. Nespejo nutilt tos satyros atbalsiai, kaip nauja bėda nukrito ant Volterio: spausdoje pasirodė kita laisvamaniška satyra, Volterio parašyta prieš 10 metų; bet šį kartą jis išsisuko, visą kaltę suversdamas ant mirusio-abbato Šolie. Kiek vėliaus jusiai parašė porą veikalų: „Skonio Dievnamis“, kuriuomi už-

sitraukė net publikos piktumą ir „Laiškai iš Anglijos“, už kuriuos valdžia indūko ant Volterio; mat ten anglai visuomet buvo pastatyti geroje šviesoje; tą veikalą parlamentas nuteisė sudeginti, o leidėją uždaryti Bastilijon; bet vis vien tas nesuturėjo to veikalą išsiplatinti; Belgijos vertelgos, kontrabandos keliu praplaitino jį po visą Franciją. Volterį gi už tai būtų areštavę hercogo Rišelio vestuvėse, jei nebūtų jįsai suspėjęs pasprukti užsienin. Vienok tas veikalas daug gero atnešė francūzams: privertė juos susipažinti su anglų literatūra, su jų materialine filosofija ir su kitais mokslais Anglijoje augščiau pakilusiais. Delto Francijoje ir filosofiskos vėžės, po intekme anglų materialistų, pradėjo palengvėl keistis iš deizmo į ateizmą.

Volteris tuojaus sugrįžo iš užsienio, bet apsigyveno markizos Šatle namuose, netoli sienos Lotaringijoje, iš kur kiekvieną valandą galima buvo pasprukti. Jisai labai pamylo markizę Šatle, nors ji jau buvo vedusi ir šalip to dar turėjo kitą romanšą. Jisai su markiza išgyveno apie 15 metų kaip ir savo pačią, jos namuose, ir tuomet parašė daug veikalų. Šitą jo periodą galime pavadinti laimingiausiu: jis buvo mylimas ir mylėjo, nors jo meilė jau buvo posėtinai apsitrynus. Pirm markizos panyklėjimo, Volteris buvo mylėjęs aktorę Livri, maršalo pačią de-Villar, markizą de-Mimer, poniją Bernie, grafię Fanten-Martel ir kitas. Bet šias moteris Volteris tik taip sau iš lengvos rankos buvo panyklėjęs. Markizą gi Šatle drūčiai panyklėjo užtai, kad ji buvo labai mokyta, mokėjo latinų kalbą, buvo skaičiusi klasikus ir apskritai sakant, buvo pralenkusi tuomaikinių gadymę. Bebūdama kartu su Volteriu ji užsiėmė matematika ir metafizika, vertė Niutono veikalus ir išguldinėjo Leibnizą. Ji sergėjo Volterį nuo viso pikto, bet ir iš čia vieną kartą Volteriu prisėjo bėgti užsienin. Šiame periode parašyti Volterio veikalai atsizymi optimizmu (lengvu žiūrėjimu į viską). Čion jis kartu su savo mylimąja užsiiminėdavo ir fizika, chemija ir biologija, taip kad net Paryžiuį esanti jo draugai bijojosi, idant jis nepultų į tų mokslų baugas. 1744 m. Volteris jau nebuvo persekiojamas, bet nebuvo dar pripažintas ir genijum, nors jis jau buvo nariu visų Europos mokslo akademijų, išskirian vien tik francūzų mokslo akademiją; tik staiga 1745 m. jis pakilo: tapo išrinktas į francūzų akademiją ir pakviestas prie karaliaus, kaipo historiografas, su 2000 dukatų algos.

(Užbaiga bus.)

P. Norkus.

: O :

KULTURIŠKI ETUDAI.

Lekcijų skaitymui medžiaga. Referatai ir lekcijos pas mus jau pradeda išsidirbti į nuolatinę liaudies švietimo formą. Vienur jau skaito ištisus kursus, kitur paskiriamas lekcijas iš akypočių pagautų tėmų. Vienok šioms pastarosioms tebėra neišdirbta geros sistemos. Blogiausia tas, kad mūsų tie, retkartiniai prelegentai nesuranda sau tinkamos tėmos, kuri visuomenę užinteresuotų. Kaip tik į laiką pasirodė knygų rinkoje dvi dailios knygutės: „Švedų liaudies švietimas“ (vertimas K. Puidos) ir „Apie kūno išlavimą“ (P. Norkaus). Į šitas mūsų prelegentams reiktų atidžiai dirstelėti.

Pirmoje knygutėje autorius (S. Orlovskij) platokai aprašo, kaip yra švedų liaudies švietimas. Ypatinai pirmoji knygutės dalis: „Prelegentai ir knugos švedijos kaime“ netiktai mus supažindina su švedijos kaimo kultūriniu darbu, bet duoda gilius ir praktiškus pamokinius, kaip reikia šitas darbas atlikti. Čia yra tiesiog vadovėlis patiems prelegentams. Švedai kultūrniešiai iš ilgos praktikos patyrę — taip mes skaitome šitame traktate, — jog sausi mokslo kursai žmonių nepatenkina. Rašo: „paaiškėjo, kad darbininkai nenoriai lanko lekcijas tik todėl, kad visiškai užtylima politiški ir religijiniai klausimai... darbininkai nustoja visiškai jomis interesavęsi ir jų niekaip neprisiikviesi“ (psl. 11), todėl „įvesta visa eilė iš religijinių ir politiški socialinių klausimų... Religija, etika, filosofija atskirais epizodais ir istorijinėje jų evoliucijoje; politikos mokslas, — ypatin-gai atkreipta doma į dabartines valstybines švedijos problemas“ (psl. 12). Štai ko griežėsi ir švedai, ir štai kuo pastatė švedai savo liaudies švietimą pavyzdgingiausiu visoje Europoje. Argi ne tuopat keliu reikia eiti ir mums? Argi mes nesinteresuojame religija, etika, filosofija, politika ir savo gyvenimo problemomis?

Taip, mums reikia pasekti švedų prityrimu. Kiekvienas prelegentas privalo šitą traktatą atidžiai perskaityti ir rengti referatus ant tokių tėmų, kaip tenai nurodoma. Negana to. Pats šitas traktatas galima būtų viešai perskaityti į publika, padalinus į skyrimus: iki puslapjū 16, 26 ir 33. Po kiekvienai tokiai lekcijai būtų leista debatai ir bū-

tų susirinkusių žmonių nutarta ir padnota lektoriams tėmos: kuo labiausiai žmonės interesuojasi ir ko reikalauja iš prelegentų, kad ateityje prirengtų paskaityt. Juk tiek ir pas mus yra įvairių problemų: štai įvyko ginčai u... A., ginčai tarpe tautiečių ir socialistų, tarpe piru, ivių ir klerikalų, ginčai už „Saulės“ mokyklas, kapucino misijos, etc. etc. Ar buvo kur-nors parengta lekcija ant šitokių tėmų? Niekur. Arba va iškilta kokie tarpe valstijų arba vieši ir dideli draugijos apsiereikimai: McNamary byla, emigracijos klausimas, karė italų su turkais, činų revoliucija, panaikini-mas prie bažnyčių dešimtukų, bylos parapijose su vyskupais už turtą, etc. etc. Ir čia niekas nesurengia lekcijos ir nesupažindina mūsų visuomenės su tais klausimais. O tas labai svarbu! Laikraščiai mūsų dar nedideli, jie nebeapėrėja visų gyvenimo vūzdų, kurie prieš mūsų akis iškilja. Jie tik trumpai tokias žinias užrekorduoja. Čia jau reikia mūsų veikėjams paimti ir aiškinti savo kolonijū vientaučiams per referatus ir paskaitas. —

Antra knygutė — „Apie kūno išlavimą“ jau savo vardu pareiškia, kas joje rašoma. Faktas yra, jog nei mūsų literatūra nei mūsų referatų skaitytojai neatkreipja atidžiosi vieną didžiausį reikalą — į fizišką kūno išlavimą. Kūno lavinimas taip-pat reikalauja ištempto ir didelio triūso, kaip ir dvasios-proto lavinimas. Ant nelaimės, šitas pas mus yra praleidžiama iš akių. Užtai tarpe lietuvių mažai matytis stiprių ir raumeningų žmonių. Lietuviai dar nesilaiko šitos visaprasaulinės nuomonės, kad „sveikame kūne, sveika ir dvasė“. Autorius trumpai ir sąžiningai išdėsto čielą čielą nurodymu, kaip reikia lavinti kūnas. Teisybė, vietomis išrodo sunkoku suprasti. Bet tai tik tiems, kurie be nuovokos skaito. Kas atidžiai tą knygutę perskaitys, jis persistatys sau čielą abrožą, kas tai yra žmogaus kūnas ir kaip jis reikia užlaikyti-lavinti, kad turėti sveiką ir laimingą gyvenimą.

Šita knygutė galima taip-jau paskirstyti į kokius 3—4 referatus ir viešai nuo estrados perskaityti susirinkimuose. Skaityti reiktų labai išreto, su perstojimais ir išpūdziais. Gerai būtų, kad ten esančius paveikslėlius nuimtų ant stiklelių ir prie lekcijos žmonėms parodytų per stereoptiko masinėle (kuri nebėra ir reiktų kiekvienai lietuvių kolonijai įsitaistyti!).

Iš virš minėtų dviejų knygutėjų vidutiniai prelektorai atras sau dikčiai geros ir svarbjos paskaitų medžiagos. (Prie šitų dar mes partartume referatams suvartoti nesena išėjusią Chicagoje knygutę: „Apie vaikų ir moterų ligas“.)

Vargomatis.

: O :

NEJAUGI?

(Mūsų poetų atidžiai.)

Nejaugi mums nuolat dejuot
Sus'tarus visiems?
Ar nieko geresnio neduot
Nei sau nei kitiems?!

Nejaugi be perstojo šaukt:
„Gyvenims kartus...“?
Lyg kūdikiams ašaras braukt
Ir nuodint kitus?!

O—ne! Tas ne vyras, — bailsy,
Kurs bijo kovot.
Ne karžygis tat, bet svirslys!
Jam tinka tik žliumbt ir bėdot...
Aidas.

: O :

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI.

Kumelukas (Piemenų žaidimas). Lazdelę įsmeigia į žemę, prie viršūnės priiša juostą ar šniūrą; paskum visi piemenįs, sudeda kepure ar akpetas susukę, aplink tą lazdelę, į krūvą. Vienas paima už šniūro galo viena ranka ir bėgioja aplink gindamas kepure, spiria ir ranka griebja, o šie visi bėgioja aplink ir taikosi išvogti kepure ar akpetas, bėgiodami spardo kojomis ir griebja rankomis. Gynėjas gi jeigu dalypsti kuriam koja ar ranka, tik nevalia iš rankos paleisti šniūras griebiant, dalypstėtasis turi eiti jo vieton stoti ir ginti, o šis eina vogti su kitais, jeigu gynėjas nedalypsti nei vienam, iki išvagia, tai šie vėl sudeda kepure apė tą lazdelę ir vėl gaudo, o šis tolei turi ginti iki dalypsti kuriam. Toliai žaidžia iki pabosta: fantų nėra. Šitame žaidime prisiškokinėja iki valiai.

A. Č.

velniai viską! Vaziuok greičiau namo

Tavo Pilypas'.

Stepas Bukis vakare parėjęs iš darbo rado savo deivę apsišarąjusią. Jis dabar manė, kad ji vėl su koku jaunikiu susipyko. Mat ji buvo tokios geros širdies, kad stengėsi įsimylėti, kas dieną vis naują... Ir ką čia kęst, juk vyras nemato. Apsišluostė ašaras ir tarė:

- Žinai ką!?
- Na gi?
- Prakeiktas likimas mane skiria nuo tavęs...
- Kas gi?...
- Sirdį spaudžia — negaliu žodį ištart...
- Pasakykite, kaip dalykai riogso, gal aš galėsiu gelbėti?
- Vyras liepia sugrįžt.
- Tai kad ji velniai!
- Ji verkė taip, kad ašaros rito, kai tramvajaus ratai...
- Žinote ką!?
- Ką?
- Rašykite, kad jau krautu vė nupirkote...
- Ant jos veido pasirodė linksmumas. Ilgai nemąščiusi ji pasakė:
- Aš taip padarysiu.
- Ir nesnauskite.
- Nusipirko ji tuojau arkli ir gražų vežimuką. Dabar tikra ponina. Susisėdė ji ir jaunikis važiuoja pasivažinėti.
- Na, kad tamstos vyras žino tu?
- Aš nepaisau.
- Gerai, kad tamsta drąsi.
- Tai čia da vyro bijok!
- Oi, kaip aš myliu ištvirkusias moteris!...
- Tamsta tuomi mane įžeidžia te.
- Jeigu taip, tai atleiskite man!

Sį vakarą po ilgo pasivažinėjimo jiedu buvo labai artimi... Susėdė greta susispaudė ir nutilo... Atsipeikėjęs Stepas Bukis tarė:

- Tai mums dabar gerai!...
- Aš tamstai norėčiau ką pasakyti...
- Sakykite!...
- Kad žinotute, kaip aš gyvenu su savo vyru — sakykite aš nelaiminga...
- Kodel?
- Prieš apsigvedimą jis man nepasakė...
- Sakykite aiškiai!...
- Kita mano vietoje būtų ištvirkusi... Suprantate!?

Ką aš galiu žinoti!

Ji apkabino Stepą ir verkė pradėjo bučiuot... Paskui pasakė:

Jau kelinti metai gyvenu su savo vyru ir gyvenu vien tik meile... Tankiai aš taip apsergu, kad be gydytojaus apsieit negalima... Jis verkia, persiprašinėja...
- Kad jį biesas noglų!...
- Aha!...
Už valandos šviesa užgeso...

Ant rytojaus ji apsiklausinėjęs pradėjo pirkimo darbą. Krautu vė nupirko ir atskvietė vyrą. Nusisamdė kambarius ir pradėjo gyventi.

... Ilgėsis...
Šiburis.
(Užbaiga seka.)

SUDIEV, VASAROS SAULYTĖ!
Sudiev, vasaros saulytė,
Sudiev sakau tau tankyn,
Nes kasdieną vis matytie,
Kad tu slenkį vis žemyn.

Sakau sudiev, nors palieku,
Ašen liūdnas del rudens,
Ir tas laikas lėkia nieku, —
Ji praleidžiu ašen viens.

Jau ramumo nėra tokio
Kaip mėnelyj gegužės,
Dabar vėjas tiktai kriokia
Per ištisas naktužes.

Dabar šiaurys šakas laužo
Visų gyvų augmenų,
Ir gritelės langus daužo
Dūkdamas pąpročiu senu.

Jis kas metą atsilanko,
Nusinėdamas grožę vis, —
Ir per naktis besitranko, —
Čia, šėla per naktis.

Jam negaila nei žaliumo
Tų žiedelių kvėpjančių,
Jis nežiūri ant liūdnumo
Kapan grožių einančių.

Kur tik akį aplink mesi, —
Vien atrodo tik kapai,
Visur baidi šmėkla tesi,
Gamta vysta kaip matai.

Taip ir dienos tos jaunystės, —
Bėga, lėkia vis spartyn,
Ir tolyn nuo kūdikystės,
O! pas grabą vis artyn...
J. S. M.

PRANESIMAS.

Brooklyn-East New York.—
East New York mašytas choras „Daina“, 6 d. spalinio nutarė ant nepaskirto laiko paliauti mokiniams dainuoti, nes „Daina“ susideda daugiausiai iš šeimyninių daininukų, todėl kai kuriuose šeimynose šiek tiek tokios kliūtys trukdė dainininkams lankytis į mėginimus. „Dainos“ choro sekretorius, p-lė Ona Karaliūtė perskaitė protokolą ir kasos stovį. Pasirodė, kad išde esama \$21.38 Todel nutarė su \$20 prisidėti prie išleidimo p. Leono Eremino naujo dainelių rankiaus, kuris žada būti dvigubai didesnis už pirmąjį, — žinomąją „Raudonąją Dainų Kninę“; šiame naujame rankių būsią dar daugiau indėta mokslisų ir šiaip dainelių. p. L. Ereminas trumpoje prakalboje dėkavojo „Dainos“ nariams už geros tvarkos laikymą laiku repetitijų; džiaugėsi, jog „Daina“ taip daug laurų prisiskynė savo gyvavimo laiku. Norint gi „Dainos“ narius meldė prisidėti prie Operos Choro arba prie South Brooklyn mašyto choro, kuris laiką savo repetitijas kas nedėdienį 3 val. po pietų, 708 — 3rd Ave. pas p. Schmidt. Ant galo choras nutarė, lai poni Teresė Mačiulienė (išdininkė) išmoka \$20 p. L. Ereminiui. Pagaliaus nutarta už kokio mėnesio parengti šeimynišką vakarėlį. Dainius.

UNIŲ REIKALAI.

Brooklyn, N. Y. Spalnio 17 d. Siuvėjų Unijos susirinkimą taip vadinamą „Ex. Board“ atsilankė du delegatai iš L. S. S. 19-tos kuopos ir prašė, kad Unija susidėjus su L. S. S. 19-ta kuopa parengtų prakalbas del paagitavimo prieš rinkimus valdininkų. Čia iš Unijos komitete narių buvo patarta, kad viena L. S. S. 19-ta kuopa tokias prakalbas rengtų, nes Unija šiom trumpu laiku daug iškaščių turėjo: demonstracija, muzikantai, ir tuojaus vėl prakalbos, tai jau gana daug, o apart to vienas komitetas net neturi tiesą surengti tokias prakalbas be visuotino susirinkimo pritarimo, o kuris da toli. Ant to vienas delegatas sako: „surengtų ir kuopa, ale kad publika kažį kodel nesilanko; kajp rengia Unija, tai publikos pilna

salė“. Kitas sako: „reikėtų užkviesti Michelsoną, ale kad 19-tos L. L. kuopos neklausu, jau kelis syk kvietė, bet ans nevažiuo; kad Unija kviestų mažu jis ir klausytų, ale tai jau čia ir kaštų biskį daugiau pasidarytų, tai kad susidėjus“... Ant to viens Unijos komiteto narys pasakė: „Jau jeigu Michelsonas neklausu 19-tos L. S. S. kuopos, tai Siuvėjų Unijos ir tiek neklausys, ba jis žino, kad Brooklyn Siuvėjų Unijoj nėra nei vieno gero žmogaus, pats Michels. nesėnai redagavo korespondenciją iš Brooklyn, p. Vietinio ir jis žino, kad Unijos komitetas visi „karambuškės draugai“, o jeigu komitetas toks, tai ką galima norėt iš prastų narių“... Mat „Keleivio“ N34-tame buvo labai apšmeiktas vietinės Liet. Siuvėjų Unijos komitetas per p. Vietinį „Keleivio“ koresp., o redaktorius nepridėjo mažiausio patėmijimo prie tokios korespondencijos, nors jis ir negalėjo nežinot, kad Brooklyn Siuvėjų Unija yra buvus net ir Svedijos darbininkams pagalboj, neimant jau į atidžią Amerikos darbininkų. L. S. S. VI-ta susivažiavimą sveikino su gyvų gėlių vainiku ir kas negalėtų nusistebėt, kad tokią organizaciją renka į komitetą vien „karambuškės draugus“, o „Keleivio“ red. p. Michelsonas bet nenustebėjo.

Ir taip čia žmonės inpykė ant pp. Pultunderių, Dulkių ir Vietinių, kad net už nuodėmę skaito L. S. S. 19-tai kuopai, kad laiko tokius žmones savo tarpe. Nors netikrai žinoma, ar jie priguli prie L. S. S. 19 kuopos, bet draugystės taip sprendžia, ir išto turi didelį neuzsiganėdinimą ant tokių kuopų. Mat tie visi korespondentai yra rašinėję labai neteisingas korespondencijas ir apšmeižę vietines ypač pirmėviškas draugystes, o paaiškinimų, arba nori rašinėti į tuos laikraščius, kuriuose jos buvo apšmeižtos, ba nemato iš to jokios naudos visuomenei. Taip tai dedasi pas mus. O redakeijos tokias korespondencijas tarpindamos niekuomet nepareikalauja, kad korespondentai pasirašytų pilną vardą ir pavardę.

V. Kriaučiūnas.
J. Augūnas.

LAIŠKAI IŅ REDAKCIJA

„Vien. Lietuvninkų“ nr. 40-me vietinėse žiniose patilpo labai įspūdingas pranešimas, būk tai ketiną susilieti Liaudies Mokykla su Progreso Rateliu.

Susirinkimuose „Progreso Ratelio“ nei vieną kartą nebuvo kalbėta bei manyta apie susiliejimą-susivienijimą draugėn su „L. M.“ pertat, pasirodžius tokiam pranešimui tapo sušaukta „P. R.“ extra susirinkimas, kuriame buvo tyrinėta, kas sumanė tą derybą bei apgarsinimą. Apkalbėjus, pasirodė ir ant galo prisipažino A. Ramanauškas, kad tą viską padarė „P. R.“ neingalios ir neprapytas, sauvališka vienas pasielgė.

A. Ramanauško sauvalė bei deryba buvo pagarsinta viešai per laikraštį, per tat susirinkimas „P. R.“ 15-tą spalinio nusprendė viešai per tą-patį laikraštį, „V. L.“ išreikšti didelį papeikimą A. Ramanauškui už sauvališkus darbus.

Progreso Ratelio varde
Sėkr. A. Rinkevičius,
Kasierius P. Visbara.

Gerb. Redakcija!
Malonekite paaiškinti šį dalyką: Ar teisybė, jog kun. K. Olšauskas buvo areštuotas, ar tik „Kova“ su „Keleiviu“ taip paskelbė. — būk rugsėjo 7 d. Girardville, Pa. areštavę kun. Olšauską už apšmeižimą kuningo Urbano?

Delto paties „Kova“ N39, pranešė ir taip pasakė: „tai gal ir nenorėdamas žmogutis (kun. O.) gaus paviešėti ilgiaus, negu tikėjosi Amerikoj“. Tuomtarpu „V. L.“ N42, skaitome, jog tie abu kuningai (Tumas ir Olšauskas) 17 d. spalinio sėdė New Yorke ant laivo ir išvažiavę tėvynėn. Kas pasidarė su toms visoms „kajoms“ ir „areštavimais“?

J. K. Mikas.

Apie tą areštavimą niekas mums nerasė, tik iš kitų laikraščių buvo girdėtis. Todel ir nežinome. „Kova“ ir „Keleivis“ geriausiai tat galės paaiškinti, jeigu turės ką.

CAMBRIDGE, MASS.

Spalnio 22 d. čia buvo prakalbos surengtos Lietuvos Sūnų Drstės. Delei vėlyvo atidarymo salės, kokiems 200 žmonių prisiejo ant šlapjos gatvės pasistumdyti.

Prakalbų laiku prisirašė 45 nauji nariai. Liet. Sūnų Dr-tė Cambridgeje, viena iš stipriausių ir parankiausių, kadangi čia gali prigulėti dievoti ir bedieviai, nes draugystės konstitucija nevaržo. Vytis.

BRIGHTON, MASS.

Spalnio 11 d. čia buvo vaidinta du veikalai: „Kova“ trijų veiksmų drama ir „Kerštinga meilė“ tragedija III-se aktuose. Vaidino naujai susitvėrusi teatrališka kuopa „Perkūnas“. Atlošta silpnokai. Matyt lošikai pirmą sykį ant scenos, nes viską veikė negyvai ir kalbėjo po savim. „Kova“ sulošė dar biskį geriau, bet „Kerštinga meilė“ visai nuobodžiai. Jeigu kas nežinojo to veikalo iš anksto, tai ir nesuprato ką lošia, nes kalbos visai nesigirdėjo. Patartina būtų mūsų scenos mylėtojams pirma lošimo geriaus išsilavinti ir daugiau pridėti triūso. Bet dar labiau geistina, kad ir mūsų publika visados skaitytų naujai išėjusius dramatiškus veikalus, tai lengviau paskui su-

pras ir kas būna perstatoma. Vytis.

SO. MANCHESTER, CONN.

Miestelio pusėj, vadinamoj North Manchester, atsibuvo lietuviškos vestuvės. Šiaip paprastai čia vestuvės tarp lietuvių atsibūva triukšmingos, taip ir čia atsitiko. Užitraukę alučio ir pėstis pradėjo. B. Sudonis su pilnu asuočiu alaus davė du kartu tiesiog į galvą V. Varkalai; tas apsiplė krauju ir turėjo gydytojaus šauktis. Sužeistasis žinoma nedovanajo, areštavo kaltininką, ir teisėjas Arnott nubaudė B. S. \$15. 63c.— Ar ne laikas jau, broliai, humesti tą gyvulišką paprotį? Ar ne geriau būtų užsirašyti koki gerą laikraštį arba kninę ir pasimokinti padoresnio pasielgi-

LAISVĖ
VISUOMENES, KULTūros, POLITIKOS, LITERATūros,
POPULARIŠKAI-MOKSLIŠKAS LAIKRAŠTIS.
Nuo 14 d. Lapkričio, 1911, eis du sykiu savaite.
Kas užsirašys „Laisvę“ iki 14 d. lapkričio, tai gaus ją per ištisus metus tik už \$1.50. Nuo 14 d. lapkričio „Laisvės“ prenumerata Suvienytose Valst. metams bus 2 dol., pusmečiui 1 dol. Užrubežiuose—metams 3 dol., pusmečiui \$1.50. Ant pažinėjimo siunčiam vieną numerį DYKAI.
Užsirašant laikraštį arba turint kokius nors reikalus adresuokit taip:
„LAISVE“ 242 West Broadway
SO. BOSTON, MASS.

„Kosulis, peršalimas, skaudėjimas plaučių ir gerklės, pereina greitai imant SEVEROS BALSAMĄ PLAUCIAMS“, pagal prirodymą B. Hlavacek, Park Ridge, N. J.

SEVEROS
Balsama Plaucziams
(SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS)
Kuogeriausios Gyduolės
Duodančios pagelbą kentėjimuose, kaip tai:
Nuo didelio kosulio, didelio peršalimo, uždegimo plaučių, nuo pažandžių, peršalimo, kokliušo, ir uždegimo gerklės.
DARO ZMONES SVEIKAIS.
Dvejopo didumo: 25c. ir 50c.

Jeigu matytum
kaip skiriasi gydymas vienas nuo antro ligose SKILVIO, JAKNŲ ir ŽARNŲ, tai nesistebėtum kad vieni pasveiksta, o antri ne. Greitoje pagelboje naudok
SEVEROS
Gyvybes Balsama
(SEVERA'S BALSAM OF LIFE)
Padaryk sau naują gyvenimą.
Kaina 75 centai.

Visos Severo Gyduoles
(Jų yra 34).
pardavinėjama pas visus aptiekorius.
Nopirkite kitų, kaip tik Severos.
Užsirašyk tą į rašomąją knygutę.
Daktaro
patarimas dovanai.

Skausmas Krūtines,
pecziuose arba szone, kaklo, skaudėjimas nuo reumatizmo, neuralgijos, naudok
SEVEROS
Gothardini Alieju
(SEVERA'S GOTHARD OIL)
Kaina 50 centų.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

mo! Čia angliškuos laikraš-
čimos nuolatos patėmysi apie
lietuvų negražius darbus, net
jau ir reporteriai gerai pažįsta
lietuvius.

J. Viršunaitis.

CHICAGO, ILL.

Chicagočiai pradeda darbuotis
prie suvienijimo nors žymesnių
Chicago draugijų. Spalių 27 d.
„Birutės“ valdyba sušaukė dele-
gatus iš Dramos bei Muzikos
draugijų; susirinkimas atsituvo
„Aušros“ svetainėje; delegatų da-
lyvavo: 3 nuo „Birutės“ drau-
gijos, 1 nuo Dramatiško Ratelio,
1 Lietuvių Jaunimo Ratelio, 2
nuo 81 kp. L. S. S. Choro ir 1 nuo
„Birutės“ skyriaus iš So. Chica-
gos. Plačiai buvo paaikinta
tikslas šio sumanymo, ir delega-
tai pritarė, kad sumanymas ver-
tas inkunijimo. Išrinkta laikina-
sis pirmininkas ir sekretorius.
Tam tikslui kitą susirinkimą nu-
tarta laikyti lapkričio 20 d. „Au-
šros“ svetainėje.

Velytina gerų pasekmių pu-
kia pradėtam darbu.

Jonelis.

J. J. G.: Rankraščius siunčia-
mus į laikraštį ir rašomus su ra-
šomąja mašinate, malonėtumėm
prašyti, kad rašytumėt retomis
eilutėmis. Smulkiai sudėjus ei-
lutes negalima nei pataisinėti ra-
šybos nei statėjas jų išskaityti.

Nieniu! Ačiū. Šiuos vertimus
su laiku sunaudosime. O „Vagie-
kepurė dega“ — sulys Tamstos
nurodymo, perduosime „Tar-
kai“.

Tamstai iš E. St. Louis: Gavo-
me šį ir prašymą prisiųsti kni-
gų, bet Tamsta pamiršote pridėti
savo vardą ir adresą. Malonėki-
te veikia priduoti.

NAUJI RAŠTAI.

Karštinė po gimdymo. K. Gr.
„Sveikata“ N. 9. „L. F.“ priedas.
Pusl. 8.

Pofo Felikso Atsilankymas.
Vieno veiksmo komedija. Lietu-
vų kalbon išvartė. Vaidevutis.
Chicago, Ill. „Lietuvos“ spauda.
1911. Pusl. 40. Kaina 20c.

Girtuoklių Gadzinokas, dainos,
pasakos ir juokai. Parengė Kas-
tas. Chicago, Ill. Spauda „Lietu-
vos“. 1911. Pusl. 31. Kaina
10 centų.

REIKALINGAS

vežėjas (driveris) vežiojimui du-
nos po Brooklyną.
„Garso“ kompanija.
209 Bedford Ave., Bklyn., N. Y.

ZODIS I SKAITYTOJUS

Siuomi pranešame ger-
biamsiems „Vienybės Lie-
tuvninkų“ skaitytojams
kuriems buvo išsiuntinėtos
paragavimo kortelės, kad
atnaujintų prenumeratą.
Malonėsite padaryti tai ne-
vilkinant, kitaip gi būsimė
priversti sulaukyti siuntinė-
jimą laikraščių. Šisai nu-
meris bus paskutinis.
„Vien. Lit.“
Administracija.

KELIAUJAS APSKELBIMAS.

Tuos, kurie gerai kokį daiktą
išmėginę rekomenduoja jį ir ki-
tiems, vadiname keliaujančiais
apskelbimais. Kiekvienas, savo
kaimynui susirgus, mėgsta duoti
jam patarimus ir džiaugias, jei
tasai juo patarimais pasinaudoja.
Nepažįstame tačiau nė vieno
vaisto, kurs turėtų tiek savo ke-
liaujančių apskelbimų, kiek turi
Triner's American Elixir of
Bitter Wine. Kiekvienas, susir-
gęs pilvo, kepenų, nervų ar krau-
jo ligomis ir pamėgęs Triner's
America Elixir of Bitter Wine
rado jį geriausiu vaistu ir todėl
ir kitiems jį rekomenduoja. „Pa-
tyrimas tai geriausias mokyto-
jas“. Mūsų pačių patyrimas pa-
rodo, kad Triner's American Eli-
xir of Bitter Wine tai geriausia
gydymo priemonė pilvo, nervų ir
kitokių ligų, lygiai kaip ir ge-
riausias kraujo valymui vaistas.
Visose aptiekose. Jos. Triner,
1333-1339 So. Ashland ave.,
Chicago, Ill.

Ilustruoti Lietuviški Geografiniai
vakarėliai; didelis atminimas Tėvy-
nės Lietuvos. Ilustruotos dainos, il-
lustruotos deklamacijos, miestai, ty-
pai ir t. t., bus perstatomi per gerai ži-
nomo Lietuviškinematografistą A. T.
Račūną iš Brooklyn, N. Y. Šiose vie-
tose:

Subatos vakare, Spalnio (Oct.) 3 d.
d. Sv. Jurgio svetainėje, Linden Park
Union City, Conn.
Nedėlios vak. Spalnio (Oct.) 29 d.
Lietuvių Svetainėje, 48 Green str.,
Waterbury, Conn.

Nedėlios vak. Nov. 5-tą d. Tautiš-
kam Name 103 Grand str., Brooklyn,
N. Y. Čia po perstatymui bus tautiš-
ki šokiai. A. T. Račūnas.

Gerbjami Tautiečiai!
Kurie norite, kad aš pribūčiau pas
jus perstatyti Lietuvos iliustruotą
Historiją ar tai Geografiją, pirm už-
kvietimo ant kokios dienos, meldžiu
susiznokit su manim per laiškus ar
man galima tą dieną pas jus pribūti
ar ne. Šiuom tarpu esu labai apsun-
kintas darbas, už ką negaliu visur
pribūti ant greito užkvietimo.

Su pagarba.
A. T. Račūnas.
630 Halsey str., Brooklyn, N. Y.
Telefonas 3536 W. Bedford.

REIKALAUJAME

į kiekvieną miestą gerų vyrų, kurie
norėtų vakarais dirbti, po keles va-
landas. Atsiųskite šiuo adresu:
Joseph Masaitis,
National Accident Society
320 Broadway
New York, N. Y.

PARSIDUODA

valgomų baktų krautuve (Groser
store), geras business, gerai vietos,
apgyventa lietuvių; būzins gerai iš-
dirbtas. Jau 9 metai laikoma to pa-
ties žmogaus ir toje pačioje vietoje.
Dusizinoite šiuo adresu:
T. Yarmala,
ant 1-mų lubų
215 Berry st., Brooklyn, N. Y.
(9t)

JEZUS NAZARETĖNAS.

Arba apsakymas gyvenimo Jezaus
Kristaus, kaip yra pažymėta Toly-
čių žinygoje.
Šitai yra apsakymas gyvenimo to
Didvyrio, Jezaus, pagal žinygtę imtą
iš užsitikimų šaltinių, kuris atidengia
visas paslaptis Jo gyvenimo. Tai yra
svarbus dokumentas kiekvienam tie-
sos jėkškotolui. Kaina 35c. Agen-
tams ribus nuosimtis. Gaunama po
antrašu:
J. A. Zeltelius,
415 Madison st., Seattle, Wash.
(46)

Pašieskau savo brolio Simano Ada-
šino; penki metai atgal gyvena Bro-
oklyn; paieina iš kaimo Jotainių,
valstaiu Ramigalos, Panevėžio pav.,
Kauno gub. Jeigu kas žinotė apie jį,
meldžiu duoti žinią ant šio adreso:
Juozas Adasiūnas,
35 So. 3-aj str., Brooklyn, N. Y.
(2)

PAJIESKAU PACTOS.

3 d. spalnio (oct.) mona pati Ona
Buračienė pabėgo su kitu vyru —
Martinu Pasku ir išsinešė mano pi-
ningu \$600.00. Jos veidas yra tamsus,
akys mėlynos, plaukai tamsiai juodi,
ant kairiojo žado turi prie ausies ran-
dą; 5 pėdų augščio. Martinas Paskus
yra 5 ir pusės pėdų augščio; plaukai
tamsiai geltoni, skustais ūsais; akys
mėlynos. Jisai yra Kauno gubernijos,
ji gi Suvalkų gub., Rudalos arba
Karasių kaimo, Budaminos parapijos.
Kas tokius patfmytų, meldžiu duoti
žinią, gaus \$15 dovanų.
W. Buračienė,
319 N. 15-th str., Springfield, Ill.
(2)

EDMUNDO STEPONAČIO RAŠTAI
Visus a. a. Edmundo Steponačio
raštus galima dabar užsiprenumeruoti
prisiuntiant tik 75c. už neapdarytus,
o \$1 — už apdarytus vienoje knigoje.
Raštų spauda bus užbaigta apie Nau-
jus Metus. Po atspaudinimo raštai
bus brangesni.
Užsakymus ir pinigų siųskite šiuo
adresu:
Al. Steponaitis,
745 Glenmore ave.,
Brooklyn, N. Y. (46)

VIENYBES LIETUVNINKŲ AGENTAI

BALTIMORE, MD.
J. Luis, 521 W. Baltimore str.,
J. Zebrauckas, 112 Green str.
BROOKLYN, N. Y.
T. Jarmala, 217 Berry str.
J. Ambraziejus, 120 Grand str.
P. Pilėnas, 120 Grand st.,
A. J. Jankaukas, 6 Hudson ave.
BOSTON, MASS.
Julius Bukantis 77a Endicott st.

BRIGHTON, MASS.
F. S. Simanskis, 32 Lincoln st.,
BENLD, ILL.
J. J. Guzevičia, Box 155.

BRIDGEPORT, CONN.
Fr. M. Vitkauskas, 355 S. Main st.
CAMBRIDGEPORT, MASS.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

CHICAGO, ILL.
P. M. Kaitis, 1807 Ashland ave.
J. Ilgandas, 1613 So. Halsted st.,
K. Sitavičius, K. s.
349 Kensington ave.,
M.K. Wilkewicz, 3225 So. Halsted st.
V. J. Damijonaitis, 3253 S. Halsted st.

SO. CHICAGO, ILL.
S. Kvietauskas, 8745 Escanoba ave.,
CLINTON, IND.
J. Skinderis, B. F. D. No 1 Box 35 A.
EASTON, PA.
Feliks Raulynaitis, Box 196.

ELIZABETH, N. J.
Dom. Boezkus, 211 -th str.

GRAND RAPIDS, MICH.
J. Garnapis, 653 N. Front str.
Z. Urbanavičius, 264 Hamilton str.
Jonas Brazaitis, 581 Broadway.

HARRISON, N. J.
J. A. Benish, 107 John st.

HOLYOKE, MASS.
K. P. Simkonis 7 Columbia st.,
KENOSHA, WIS.
M. K. Petrauskas, 415 Middle st.,
LAWBENCE, MASS.
A. Ramanaukas, 99½ Oak str.

LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, Box 36.
MONTELO, MASS.
B. P. Miškinis, Box 124.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry str.

NEW BRITAIN, CONN.
V. Alksininis, 52 Grave str.
J. Mažeika, 27 Comerton st.,

NEW YORK CITY.
J. M. Danielius, 211 W. 12-th str.

PHILADELPHIA, PA.
J. L. Grušas, 3179 Salmon st.,
A. Bernotas 509 So. 4-th St.

PATERSON, N. J.
A. Varskevičius, 70 Lafayette str.

RUMFORD, ME.
J. A. Kalvelis, 528 Pine str.
ROCHESTER, N. Y.
A. S. Smigelskas, 31 Weyl st.,
P. Petronis, 9 Gorham st.,

So. MANCHESTER, CONN.
A. Zokaitis, 30 School st.,

J. Petrikis, 1514 Rose Ave.
George Baltrūnas, 1823 N. Main ave.

SO. BOSTON, MASS.
N. Gendrollius, 224 Athens str.
J. J. Stropus, 30 W. Broadway.
K. Jurgelūnas, 233 Broadway.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kažemakas, 785 Bank st.
A. J. Povylaitis, 804 Bank str.
M. Alyta, 1235 Bank str.

WORCESTER, MASS.
J. Zemanaukas, 789 Bank str.

M. Paltauševičia, 15 Millbury str.
Jos J. Kalakankas, 121 Green str.
Wm. Kasperavičius,
Box 53 North-sta., Providence, N. J.

M. A. Kirtiklis,
69 Danforth str., Portland, Me.
ROCKFORD, ILL.
V. S. Jekubynas, 425 Lincoln av.

„Vienybės Liet.“ išleistu knygų

Katologas.

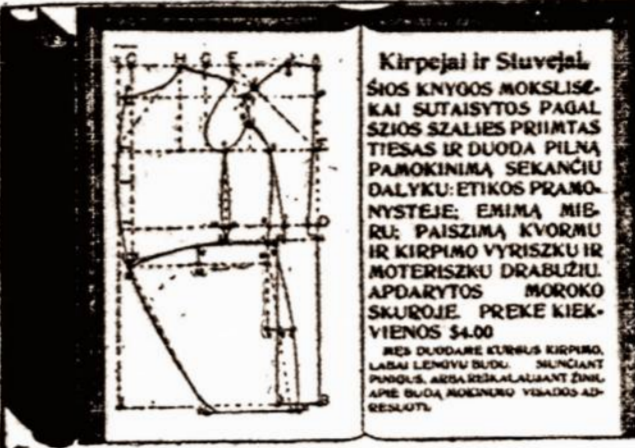
- Adomas Miekėvičia 15
- Ar socializmas gali būti kataliku! 10
- Angis darbininkų judėjimo Lietu-
voje 15
- Apuoko sapnai 15
- Anatemos knygelė 10
- Apie kūno išlavimą 15
- Albumas lietuviškas, parodos Pa-
žiūje 1900 m. 40
- Apieka Dievo (Aprašymas iš pa-
davimo XVIII amžiaus 50
- Baltrus Turazieris. (Drama trijuo-
se veiksmuose 20
- Dangus ir žvaigždės. Populiariška
lekeija iš astronomijos 10
- Davatkų gadzinokas 10
- Dangaus angstumas ir žmogaus se-
numas. Anykščių šilelis 20
- Darbininkų kalendorius 1904 m.
Eglė žaltųjų karalienė. (Drama 5-se
apsiėškimuose) 15
- Emigracija. Apsaka iš emigrantų
gyvenimo 20
- Gyvenimas Genavaitės 50
- Gudri našlė. (Juokaisišlė dviejuo-
se veiksmuose) 15
- Ggutė. (Eilės) 10
- Girtuoklių Adynos 10
- Graudų Verkamai 10
- Herbertas Spenceris. Trumpa per-
žvalga jo filozofijos 15
- Istorija Septynių Mokytojų 50
- Idėja ant mėšlyno. Apsaka mūsų
dienų 10
- Istorija apie gražią Katriuką 10
- Istorija katalikų bažnyčios . . \$1.00
- Iš po budelio kalavijo ir Kajimas
(Dvi apsakos) 30
- Išgirovimas Kauno pilies. (Drama
4-se apsiėškimuose) 20
- Iš bažnyčios istorijos 10
- Iš kur atsiranda nusidėjėliai? 10
- Ištekė socialjiškų sanlygų ant vi-
šų kultūros šakų 15
- Intekmė dantų ant žmogaus gyve-
nimo 10
- Juozas Arch. Sodietis—deputatas
Anglijoje 10
- Jonas Krikštytojas (Penkiaveiks-
mė tragedija su prologu) 30
- Juozapas Koniusėviskis arba kan-
kinimas Unijotų 25
- Kabalas 10
- Kėkštų Simas. (Apsaka iš ūki-
ninkų gyvenimo 10
- Kainas. (Misterija. Trijuose ak-
tuose) 25
- Kaip Sielijos kaimiečiai kovojo
už savo tiesas 25
- Kur mūsų išganymas? 25
- Kūnigija ir svietiška valdžia 15
- Keletas minčių apie mirties baumę
Kaip valstiečiai kovojo už žemę ir
laisvę 15
- Kaip apsiėsti ir laimingai gyventi 15
- Kaip darbo žmonėms išsiliosuoti 10
- Keletas žodžių apie lietuvius ir
naudingi pamokinimai 15
- Knygelė dėl lietuviškų kareivių

- Kisenine knyga.
- Atkreipus arba siuvėjus paisymai
kvornų ir kirpimų viriškų drabužių.
50 puslapių. Gražiai apdaryta. Pre-
kė \$4.00
- Tokta pat knyga dėl moteriškų dra-
bužių. Prekė \$4.00.
- Amerikoje 10
- Laima ir planetos 25
- Lietuvos Istorija Knyga I . . . \$1.50
- Apdaryta \$2.00
- Lietuvos Istorija. Knyga II . . . \$1.50
- Apdaryta \$2.00
- Abi drūtai apdarytos į vieną
tomą \$4.00
- Lietuvių tauta. Tomas I \$1.50
- Apdaryta \$2.00
- Lietuvių tauta. Tomas II \$1.75
- Apdaryta \$2.25
- Abu tomai apdaryti į vieną . . \$4.25
- Lietuviškos dainos iš visur surink-
tos \$2.00
- Lengvas dūdas, pačiam per save
pramokti rašyti 10
- Mythai, pasakos ir legendos žė-
maičių 50
- Mūsų Dieles. (Per ką Lietuva ken-
šia) 10
- Mokslinėius Tvardauskas 50
- Miskas vis smarkiau degė 15
- Maskolijai 1612 metuose arba Jur-
gis Mikalovskis 50
- Našlaitė. (Apsaka eilėmis) 10
- Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25
- Parsidavimas ir peinas 10
- Paveikslai (Dvi apsakos) 15
- Palemonas ir Girždu. (Apsa-
ka eilėmis) 20
- Puota — Nusikintas Žiedas. (Dvi
apsakos) 10
- Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi
apsakos) 25
- Pirmoje Gegužės Sapnas 15
- Ponas Bartkus. (Eilės) 10
- Pažvelgus atgas. (Romas) \$1.00
- Palocius ežero dugnuose. (Trijų
veiksmų drama) 15
- Pamokinti aprašymai iš gyveni-
mo žmonių 20
- Sausio devinta 15
- Švedų liandies kvietimas 25

- Senkaus Jurgis 15
- Šviesos Dievo dienos tamsybėje 35
- Tamsybės Guolis 10
- Užsistanavik ant gerai 15
- Vargdiėniai. (Apsaka iš baudžia-
vos laikų) 50
- Vilius Tell. (Drama 5-se aktuose 30
- Valkata 10
- Vilky Lizdas. (Apsaka iš Kry-
žiutučių laikų) 35
- Vytauto prisieka. Paveikslas, di-
dumas 27½x21½ 30
- Vienybės Lietuvninkų 25 metų su-
kaktuvių Jubilėjinė knygelė
(su 57 paveikslais) 50

Zemių dulkės. (Labai akvya apy-
saka) 50
Zenybos Paikių Miko 10
Zmogus. (J. Akuratero apysaka 15
J. J. PAUKSTIS & CO.,
120 Grand str., BROOKLYN, N. Y.

Telephonas: Greenpoint 8.
Daktaras
A. Szlupinte-Jankauckiene.
gydo visokias ligas motery, vaikų,
vyru ir lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet,
nuo 7—8 vakare,
265 Berry St., prie Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.

Joseph Topilis & Co.
195 Norman ave., Brooklyn, N. Y.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milisausko
Visada šaltas alus, skani arielka,
gelius, porteris, visoki vynai ir kve-
pianti cigari.

Lietuviai vietiniai ir atvažiuojantys
jeigu norite turėti gerai atliktą
darbą už prieinamą kainą, tai
kreipkitės į ofisą Dantistų Dak-
tarų
GEMSO IR GINDESO
791 BROADWAY (kampus Fayette St.) BROOKLYN, N. Y.
Valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 8 vak. Nedėlioje nuo 9 ryte iki 1 po piet.

Telephone 2762 Greenpoint.
Daktaras Brandšteinas
Turėjus praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyn, N. Y., atidarė ofisą.
103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.
Gydo naujaisiu būdu ligas vyrų, motery ir kukikių. Specialistas prie ligų
chroniškų (išsenėjusių).
Valandos priėmimo ligonių: Iš ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

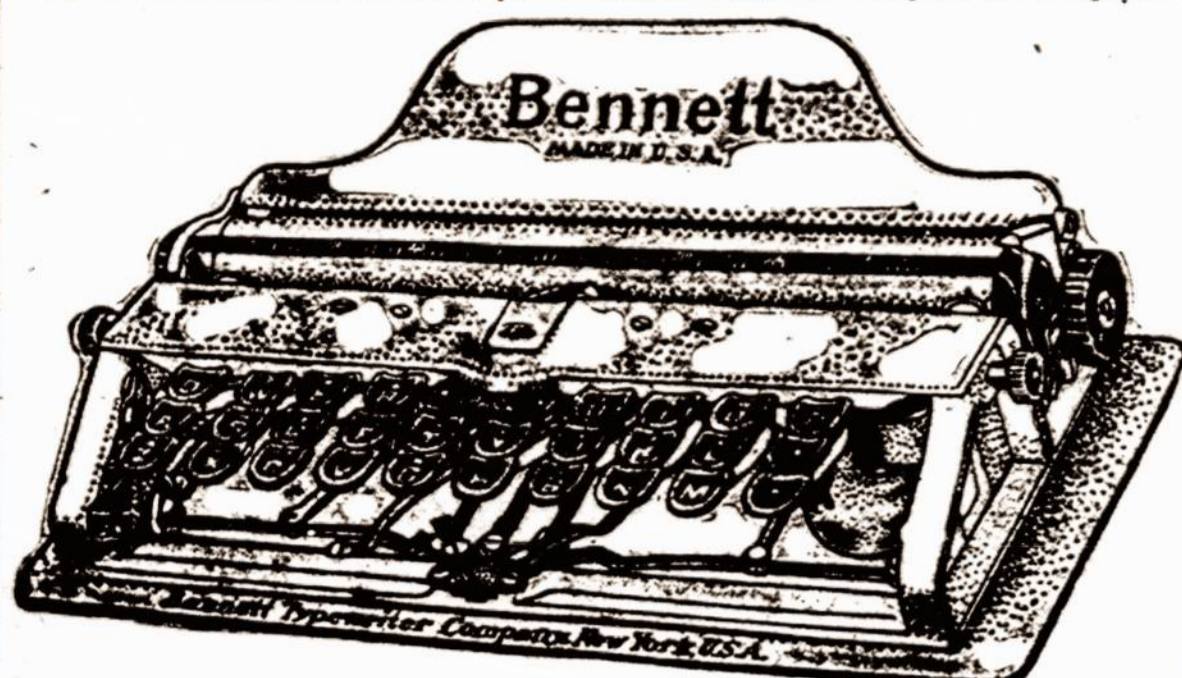
Tel. 651 Greenpoint.
Daktaras Jonas Misevičia
VIENATINIS TIKRAS VYRIŠKAS DAKTARAS LIETUVIS BROOKLYNE.
Gydo Visokias Ligas; taipgi dar pabaigę kursą Didžiausiame Palaginiam
Hospital (N. Y. Lying-in Hospital).
272 Berry Street, Brooklyn, N. Y.
Prie So. 2-nd Street.

ATYDA SKAITYTOJAMS.
Atkreipus skaitytojų atygd kad
DR. V. SBORDONE, 231 East 14-th St.
esą paskyrtį laikį, kuriame žmonės gali pasiteirauti.
Dr. Sbordone užima visą florą dėl gydymo savo ligo-
nių. Dėl gydymo visokių ligų ofisas istatytas su pa-
siekiausiomis prietaisomis, pridant elektriskis masinas,
X Ray mašiną ir t. t., geriausios gydymo išnausio išna-
dimo. Ką mokėtinai yra išmėgę iki šiol.
Laboratorijos daktaras turi gydymo, kurios jo dride,
šimta metų praktikoje pasirodė geriausios, jo loanone
ligonbutyje.
New Yorko Vienos, kurios geriausias pasekmes iš-
dė.
Galite pasiteirauti pas jį, je mokėstis nėra didesnė
kaip paprasto daktaro, o vertę nepalyginamą.
Jeigu jus sergate reumatizmu, skurus liga, nemalimu,
inkstų nevelklumu, užsienėjusia liga ar šviežia, kosuliu,
plautų liga, veneriška efektka ir t. t.
Atsilankykite ofise.
231 East 14-th St., ant 2 lubų,
nuo 6 iki 8 P. M. nedėlioje nuo 10 A. M. iki 1 P. M.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.
Su etnografijos sienomis, Atepausdintas ant dailaus, ali-
daus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagratinimas sienos
kiekvieno lietuviuo stubelės. Pirmutinė dar tokio didimo ma-
pa lietuvių kalboje.
Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.
Pasiskubinkite kiekvienas igyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti
surasytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių
exempliorių.
Šiuo adresu:
J. J. PAUKSTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujiausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja taip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausias mašinos. Ji yra su universaliais raktais, taip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių per minutę. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspipio.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visokeriose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta labai puikią skrynelę ir jį galima nešiotis rankoje, arba kėsenoje. Ji yra netikėtai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Paukštis & Co.,

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Dr. O'Malley išaiškina priežastį pasekmingo gydymo. ISZSIVERŽIMAS.

VERIKOSELE arba netikrasis išsiveržimas. HYDROCELE arba vandeninis išsiveržimas. PUČKAI ir visokios ODOS LIGOS.

Be jokios operacijos, skandėjimo ar apleidimo savo kasdieninio darbo.

PRIEŽASTIS IŠGYDymo:

1. DEL TO—Kad jo neskaudinant metoda likos naudota suviršum per 25 metus, o teip vadinami išsiveržimo specialistai naudoja ir seka pasiskui jį.
2. DEL TO—Kad suviršum 12,000 išgydė ligonį; nekurię pribuvo iš tolimų šalių, o kurias jis vienas išgydė.
3. DEL TO—Kad kožną savo žodį gali pinigškai užtikrinti, kurį duoda ligoninai, o 25 metų praktika gana paliudija apie jo tinkumą.

Su tokiais paliudijimais dėlko turėtum da vilkinti ir neateiti ant rodos pas Dr. O'Malley, kuris tave PERŽIURES UŽ DYKĄ ir pasakys kas tau kenkia, ir geriausią rodą kaip gėli pasveikti. Geriau pasinaudok iš 25 metų praktikos ir nebūsi pavojuje.

Pasikalbėjimas ypatingai ar per pačta.

Atsiųsk adresą, o prisiųsime knygtę su abrozėliais apie išsiveržimą, užpečėtam konverte.

Dr. Alex. O'Malley

Offices, 158 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

Kur Lietuviškai ir Lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

TIK KĄ IŠEJO IŠ-PO SPAUDOS:

APIE KUNO ISLAVINIMĄ

Pagal prof. Bliūnėli parašyta P. Norkaus. Su 25 paveikslais. Pust. 74. Kaina 15 centų. Autorius, išdėsto žmogaus kūno, ypač krūtines, sustatymą. Pagaliaus nurodo, kokią svarbią rolę lošia kasdieninė kūno gymnastika, kaip ji žmogų sustiprina fiziškai ir protiška; kaip per gymnastiką žmogus palaiko savo kūno sveikatą, gražumą ir pailgina gyvenimą. Tas atsiekiamas tik pašventinant kasdienį po dešėta minučių ant gymnastikos. Kningutė reikalinga turėti po ranka ir atvejų atvejais perskaityti. Tas veikalelis mūsų kalboje dar pirmtinis tokios rūšies.

VILKU LIZDAS

Apysaka iš kryžiuočių laikų, parašyta Zuzanos Moravskos, sulietuvinta A. Vėgelės. Pust. 117. Kaina 35 c. Niekas taip neišlavina jaunuomenės, niekas tiek neinkvepia meilės prie savo tėvytės ir visų praklinių darbų, kaip istoriškos apysakos. Francūzų pakėlė apysakos Diomo, Hugo ir Zolo. Pasaulį pralenkė angli išmintingame patriotizme ačiū istoriškiems romanams Walter Skotto. Lietuvių da maža teturi istoriškių apysakų, išskiriant Kraševskio „Kuningas“, „Vitoliorauda“ ir kit. Todėl „Vilkų Lizdas“ yra labai brangintina kninga. Nors ji skiriama tik jaunuomenėi, bet ją su didele nauda ir smagumu perskaitys kiekvienas lietuvis ir lietuvaite.

PAŽVELGUS ATGAL

Didelė sociologiška apysaka arba romanas, garsaus amerikų romanisto Edwardo Bellamy, versta P. Siulelio. Pust. 356. Kaina \$1. Šitas veikalas, išverstas veiki į visų civilizuočių tautų kalbas, ir turėjęs visur milžinišką pasisekimą, lietuviškame pliname vertime pasirodė dar pirmą sykį. Bellamy nupiešė dailios apysakos formoje apie žmogų, kuris pramiegojęs šimtą suvirš metų, prabudo ir rado visai naują draugijos surėdymą. Čia jis aprašo viską, kas buvo naujai sutvarkyta ir kaip tuose laikuose buvo laiminga žmonija. Norintis tai didelės fantazijos aprašymas, bet jis suteikia skaitytojui tūkstančius praklinių minčių. Galima drąsiai sakyti, kad šita kninga yra socialistų vadovėlis. Ją perskaitys žmogus pasisems sau labai gilių idėjų. Ji privalo rasti kiekvieno lietuvių kningynėly.

J. J. Paukštis & Co.

120-124 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

New Telephone 1070 R.

Vienatinis ir Geriausias Fotografistas.

Jos. Shukis

20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Saitykite atydziai!

Nesiduokite apgadinėti triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomį užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeša gvaranciją į Valstijos kasą. Pirm negu paveisite savo pinigus taupinimui arba pasiuntimui Tėvynei, pasiteiraukite kaip ir kuomį užtikrina Jūsų sunkiai uždirbta skatiką. Sudešan Valstijos kason Šimta tūkstančių dolerių kaipo užtikrinimą Jums. Išitėminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lentis. Jūsų patarnavimams yra senas dalytrusis Agentas, kuris: Siuncia 50 rub. už \$26.16, 100 rub. už \$51.90, 500 rub. už 259.40, 1000 rub. už \$518.00. Parduoda laivakortes į Europą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir igaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakortėjų kainų. Atsakinėju greitai, o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER

141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

ATSISAUKIMAS I DRAGYSCIŲ RASTININKUS.

Visų dragyscių raštininkai teiksitis prisijusti savo antrašus emigracijos sekretoriui šiuom antrašu:

J. A. Kavaliauskas,

120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

ILIUSTRUOTAS KATALOGAS DOVANAI,

kuriame rasite iliustracijas visokių puikiasių daiktų; kaipo tai, brangiųjų laikrodėlių, Lietuviškių Phonograpų, navatnų Ziedų, Stereooskopų ir Žiuronų.

Prisiųsk savo adresą ir porą stampų.

K. J. KRAUCHELUN
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Telefonas: 3254-T—Market.

Daktaras

Jonas J. Kaškiaučius

Gydo vyrų, moterių ir vaikų ligas, pagalbsti prie gimdymo.

Nuo 9—12 ryt.

VALANDOS: nuo 6—8 vak.

88 Jefferson Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

EMIGRANTŲ SELPIMO KOMITETO ADRESAI:

- S. Janauskas, 350 Newark str., Hoboken, N. J.
- Pageib. S. Zaliauska, 245 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
- Prot. sekr. J. A. Kavaliauskas, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
- Fin. sekr. J. Jukelis, 915 Clinton st. Hoboken, N. J.
- Išd. V. Dauncas, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
- Sekr. J. A. Kavaliauskas.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA ORGANIZACIJA S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje susideda iš 250 kuopų, turi 10,000 sąnarių, New Yorke savo namus vertės \$40,000.00. Išleidinėja savaitinį laikraštį „Tėvynė“, savo išde turi grynais pinigais suvirš \$25,000.00. Apšvietos reikalams ir kitokiems labdariniams tikslams išmoka šimtus dolerių, kas metas. Todėl geistina, kad Susivienijimas turėtų bent 100,000 sąnarių, tuomet tokia organizacija galėtų atlikti mums ir mūsų tautai milžiniškus darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastųsi kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra burelis brolių, lietuvių ir kad visi suaugę būtų jo sąnariais, kaipo nasekme to, našlės ir našlaičiai ir nušė, po mirusiam sąnariui gautų 600 ar 1000 dol., tai pamastyk, kiek apsunkinimų, kokius dabar nuolatos lietuvių našlaičių būtų išgelbėta lietuvių, kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuvių, kurie dėl prievartos pakliuva į rankas kitatautių ir žuva kaipo lietuvių! Kiek pinigų mūsų visuomenė taiga galėtų apverstsi visokiems naujūgiams tautos reikalams!

Situos klausimus reikalaujame rimtai apsvarstyti. Pasvarstyk gerbiama skaitytojai valandėle, kaip daug gero gali būti padaroma organizacijos tokios, kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Įmokėti pinigai į šią organizaciją (S. L. A.), būva pinnai užtikrinami atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar daug sykių didesni, negu tapo įmokėta.

Sustv. L. A. išmoka mirusio hario pašilpavimui taip: \$150.00, — \$300.00, — \$800.00 ir — \$1000.00. Yra keturi skyriai apsaugos pagal virš pamintėtas sumas.

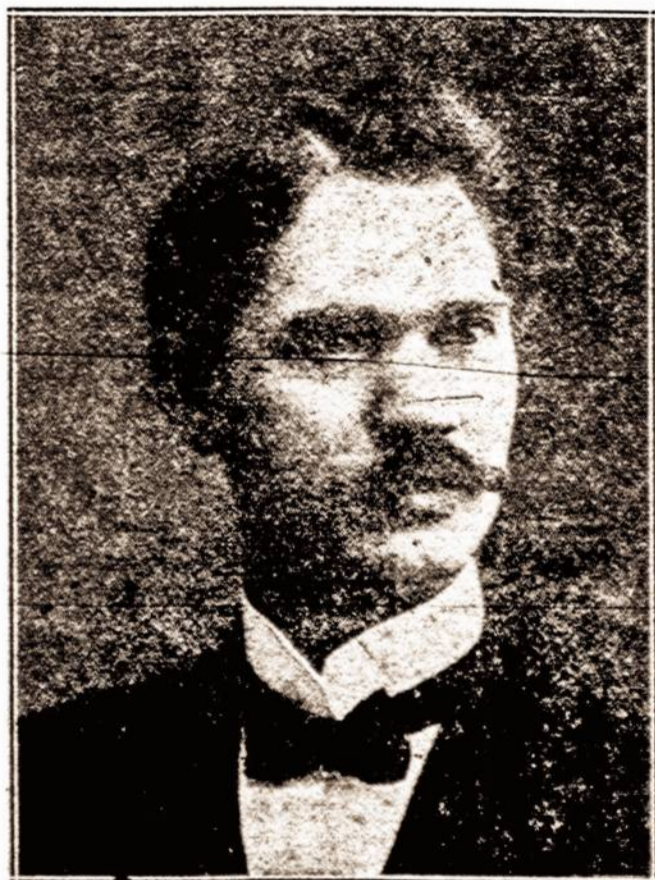
Didžiausias Pasaulyje Teatras Hippodrome.

ant 6th Ave., tarp 43 ir 44 gatvių.

Siemet stato ant scenos vieną labai dailiai sutaisytą spektaklį „Aplink Svieta“. Būti New Yorke ir neapplankyti Hippodrome, reiškia būti Romoje ir nematyti popežiaus. Lėšia kasdien po pietų nuo 2-ros ir vakarais nuo 8-ryto. Geriausias sėdynės \$1. Augščiau — pigiau.

PIRMAS LIETUVISZKAS Fotografistas ir Maliorius VISOKIU FOTOGRAFIJU

Darba atlieku

puikiai ir pigiai.

G. BENSON

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

SKAITYK, O ŽINOSI VISKĄ.

Prancėz visiems lietuviams ir savo kostumeriams, kad aš perkėčiau save kmntvę į Chicago, Ill., kurioj galiu gauti: laikrodžių, laikrodžių lovelėgių, visokių žiedų, spilkų, kolkikų, kompasų, kryžliukų. Puikiasių armonikų, skripkų, klarnetų, trubių, koncertinių ir daugybę visokių muzikaliskų instrumentų. Gerą britvę, visokio skyrtaus drukuojamų mašinukų, albumų fotografijos, guminių litarų, Monų knygų, istoriškių ir malda-knygių. Gražių popierių gramatoms rašyti su puikiaisiais apskaitymais ir daimomis, su drukuotais aplinkni konvertais, tuziną už 25c, 5 tuz. \$1.00, perkupčiams 1000 už \$6.00. Jaigu kas neturite mano katalogą, rašyk šiadien: prisidamsi už 5c markę, o apturėsi mano Didelį Katalogą Dykai su 1000 nandingų visokių daiktų. Aš užtikrinu, kad mano tavoras pirmos klasios, o prekės pigesnės kaip kitur. Perkupčiai gali gauti pirkta tavorą daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus lietuvius ir lietuviutes su orderiais ir visokiais pirkimais kreiptis pas savo tautietį

M. K. Wilkewich,

3225 So. Halsted St. Dept. V. Chicago, Ill.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam Szifikortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes knoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirkto Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiame keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubęžį.

Taigi reikalaujant ŠIFKORTES — malonekit atsilankyti į mūsų Ofisą, o busit kogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:

šiokioms dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.

Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, Y. N. (Antros durys nuo Berry Street)

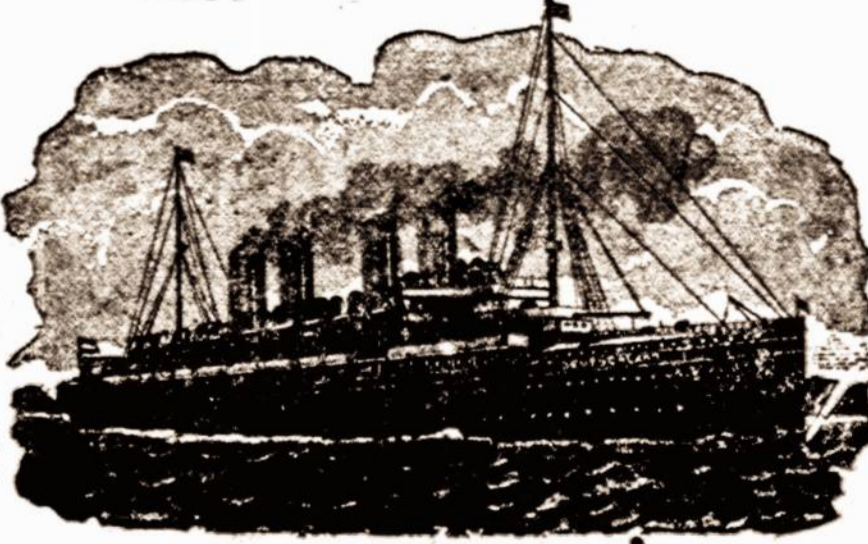
PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siuncčiame pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant rusky ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelinių pietines ir vakarines valstijas.

Persiunčiame fotografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiškus.

Padarom aktus rejeantalus dėlei žemės ir kitokių priklausantių savasčių. Tą viską darom su Konsulio paliudijimu.

Užsilimame provomis Europiškomis ir Amerikoniskoms iskolettavojime mokesčių.

Darom davlernastis, išleiskom dalies Lietuvoje ir atimam į Ameriką.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

Seniausias Lietuvių Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išaina kas Seređa. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekiojia metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiuose prekiojia metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškam rašyti ir kitokius spaudos dalykus. darbą atliekam greitai ir pigiai.

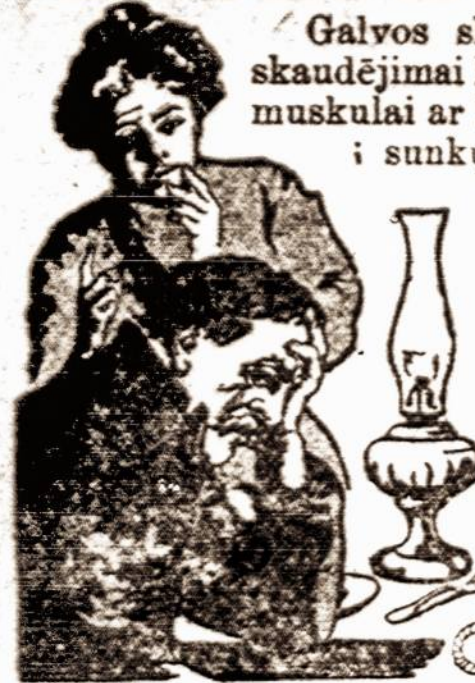
DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gauti, kokios tik yra išėjo iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukštis ir K. Brazys,

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Look Out! You'd better take care of Yourself

Galvos skaudėjimas, gerklės sops, skaudėjimai krūtineje, šonuose, pabrinkę muskuliai ar kitoki slogų ženklai neįeis...

Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERI

sulygo, kaip yra nurodyta ant pakuotės; 25c. ir 50c. už bonką. Sergėkis pamėgdžiojimų ir klavavimų, žiūrėk tik kad butų Inkaras ir mūsų vardas.

LAIMINGOS DIENOS.

Tik tas yra geriausias daktaras, kuris pagelbi ligoje. Žmonėms ką pirmiau gyvenimas buvo pilnas kartom ir kančių, dėl ligos varginimo, kaip arčiausio neprieštalingo žmogaus: visokio kaip Philadelphia's MEDICAL KLINIKOS, daktaras padarė tikrą prietelišką ranką ir gerą liekarių pagelbą, tad tuojaus apturėjo savo gerą sveikatą ir vėl pastojė išgydytiems LAIMINGOS DIENOS.

KAD PHILA. MED. KLINIKA, išgydo greit, gerai, teisingai, ligos neatidaujina ir daugiaus išgydo kaip kiti daktarai; tad nepasiryžimai kaip kiti patys savo sveikata, o mes visi daktarai, kad ką nors išgydyt, bet PHILA. M. KLINIKĄ žmonės geria. Iš daugybės padėkavimų patį išgydyti. Ką rašo: Siedingai dėkavoju ir tegul Jūs daktarui atnažduoja, kad Jūs kiekvieną sergantį taip išgydytome kaip mesie. Mano Jūs, kurį pirmiau kančiau, tad Jūs visi skaudėjimai, prausimai, ar tai lytis ar paūda dabar visada jaučiuosi sveikas ir nieko neskaudu. Gerai valgu, taip, kad kiti pavilt man, tokios geros sveikatos. Vardas Philadelphia Med. Klinikos tegul pagarsėja po visą Ameriką. Su guodone W. Zbonzakis, 140 Bydler St. Muskegon, Mich. Az Julijonas Adomaitis, dudu žmoči, kad su sveikas ir padėjau už geres liekarių ir, kad taip greit mane išgydytė. Dabar įstariu dirbtinį aciu ir nereikalauju daugiau gydyti. Mr. Julius Adams, 1237 Buttonwood Str., Philadelphia, Pa. GUDOTINI TAMIŠTOS: Parašau at dėkavamas PHILA. M. KLINIKAI už sugrąžinimą man sveikatos. Kaip tik pabėgiau ger liekarių ir išgijau. Dabar jaučiuosi sveikas ir visokio dėkavojū už rogią gerą liekarių. Kad taip greit mane išgydyt. Todel atviri dėkavojū, kad sergant žinotu kur reik kreiptis, kad apturėt gerą sveikatą. Toki daktarai visada yra verti pagrimo ir guodone. Su tikru guodone, Bernasius Grudinskas, Port Henry, N. Y.

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC, paties gubernatorių legalizuota. Kaip daugeli, taip ir tave gali išgydyt nuo: skaudėjimo samarijos, gėlima kauluose, pečiuose, šonuose, kojose, rankose ir kitur. Nusilpnėjimą, sėklos nubėgimą nuo sauzagystės, nerų ir kraujo ligas, inkstų, kepenų, ir vidurių ligas: kosulio, širdies, galvos skaudėjimo, blogus sapnus ir visokias užsikrečiamas piktas ligas, taip ir moterių visokias ligas ir kurias tik užpūla ant žmogaus nelaimės ir varginimo. Prieteliškai asabiškai, jei toll gyven, aprašyk ligą lietuviškal, apturėsi tai tikrą prietelišką rogią, nes šitas geras KLINIKAS, labai pasekingai išgydo švėdikas ir senian užpūnias ligas. Visada rašyk ar ateik, ne kitur bet ant šito tikro Klinikos adreso: The Philadelphia Medical Clinic 1117 Walnut St. Philadelphia, Pa. Valandos: nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlio nuo 10 iki 3 po pietų. Užnaminke ir Pėnyčioj nuo 6 iki 8 vakare.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka. Advokatas ir Notary Public. Ofisas: 3 N. Main Street. Wilkes-Barre, Pa. kasdien. 198 So. Washington Ave. Scranton, Pa. Panedėlais ir Ketv. nuo 6-7 vak. Užsimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton. Taip pat skvairas paliudijimus (doviernastis) ikrupinu Rosijoj ir Lietuvoj.

Tel. 2334 Greenpoint. PUKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS - pas PETRA A. DRAUGELI. Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvėpanti cigarai, ir puikių užkandžių. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakančios vietos, o busit užgandinti. 73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ave.

Telephone 1881. Nik. P. Zelwis LIETUVISZKAS GRABORIUS Ibbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikėtynom. Ofisas ir gyvenimast: 1034 Bank Street, Waterbury, Conn. Lietuviai, kreipkitės reikale.

Telephone 1881. Nik. P. Zelwis LIETUVISZKAS GRABORIUS Ibbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikėtynom. Ofisas ir gyvenimast: 1034 Bank Street, Waterbury, Conn. Lietuviai, kreipkitės reikale.

Geografijos Vadovėlis

Kaina 75c. Apdaryta \$1.00. J. J. Paukštis & Co. 120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Teisingiausia Lietuviszka Agentura PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių laivų, keliečiai visados bus užgandintais. SIUCIŲ PINIGUS į visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauceja \$0.0000). Teipgi Pinigus pritu kuri nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu. PIRMOS KLASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gerimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina. P. J. CHMIELIAUSKAS, 177 E. Main St. PLYMOUTH, PA. (Bell Phone 8-7R)

Katalogas Visiems Dykai! Kožnas žmogus mokantis skaityti privalo turėti mūsų Katalogą, kuriam atlas daugelį visokių daiktų. Musų Banka priima pinigus uždeėjimui ir moka 4-7 procenta. Siuencia pinigų ir parduoda laivakortes į visas dalis svieto, pigiaus kaip kiti. Spandinam visokius droskorus darbus greitai, gerai ir pigiai. Reikalaudami katalogo prisistykite ar markę ant adreso: GEO. A. PUPAUSKY & Co. 2342 SO. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL.

N. L. SAVAY Advokatas. Pirmiaus buves sanario gerai žinomos advokatu firmos Atwater & Cruikshank. Teipgi ex-presidentas American Civic Alliance. Praktikavęs tryliką metų augsniuose teismuose. OFFISAS: 45 Broadway, New York, N. Y. Ruimai 184-187. Tel. Rector 5360.

GAIL & AX NAVY GERIAUSIAS TABAKAS rukymui arba kramtymui. Per 40 metų yra pirmybėje Igai Supjanstomo Tabako. Sudėtas į nepreleidžiančius drėgnumą ir dulkes pake-Speciališkai geri cigaretam. Dovanai didama cigaretama popiera prie kiekvieno pakelio. Per-siitkrink diamantine-išveizda trade mark ir vardu "Gail & Ax". Pilno svarumo 5c. Parduodama visur. The American Tobacco Co. Successors to GAIL & AX

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasazierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglijų Britj. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punctų nuolatini ir parankus susišėimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: George A. Cullen, General Passenger Agent, 90 West Street, N. Y.

P. BUTKUS LIETUVISZKAS GRABORIUS (UNDERTAKER)

Ibbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikėtynom. Mano gyvenimo Ofisas atdaras DIENĄ IR NAKTĮ. 213 1/2 Berry Str. Brooklyn, N. Y. Branch Office: 48 Hudson Ave. LIETUVIAI KREIPKITES REIKALE PAS LIETUVĮ.

Bischoff's Banking House

287 Broadway Kampas Reade Gatvės New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori kad jo reikalai būtų greitai atlikti, tegu atsiskaukia Seniausi Bankinį Namą. Uzdėta 1848 m. \$100.000 (Simtas tūkstančių dolerių) yra mūsų kauceja sudėta į rėdišką kasą. Pinigus siuenciam į Kruj kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų šimtinoms pagal kursą. Pinigus prituame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Sipioktes partizadame ant savanasių garavimų visų Linijų ir ir Krujus už piktusią kainą. Pasportus dū keliaujantių į Kruj parpiname. Daviernastis padarome pigiai ir visus kitas reikalaujamų popierius su palidūjimu Konsulo. Atleiskojing daly atlikame kno teisingiausiai. Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare. Subatoje iki 8 val. vakare. Nedėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.

THE AMERICAN Prekė \$7.00 Labai puiki mašina drukavojimui laisčių.

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir dračiai paaiaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po \$10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpūginta tik už 7 dol. Skrynelė 2 dol. Kam reikalinga tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasėms į ranką kaip dėmonele, gali neštis kur nori. Pati skrynelė \$2.00 O mašina \$7.00 J. J. PAUKŠTIS & CO. 120-124 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

ADVOKATAS VIKTORAS E. GARCAS

45 Broadway, New York, N. Y. Išveda pasekmingiausiai visas Kriminalliskas ir Privatiskas Provas visuosia Amerikos ir Rusijos suduosia. Jei jumi atstinka kokia nelaimė (suzėdžia) pasiklauskite pirma mano rodos. Išduodu visokias Rajantalliskas popieras Daviernastis ir t. t. Su PALIUDIJIMU KONSULIO. Kas negali asabiškai atsilankyti, tegul atsiskaukia per laisčių ant sekandio adreso: VIKTOR E. GARTZ (Advokatas) 45 Broadway, New York, N. Y.

Rusizkai Amerikoniszka Linija. Vienatinė be persidimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos. 8 1/2 dienu in Rotterdamą III klasa \$31 1 1/2 dienu in Liepojų III klasa \$33 I II 45 II 47 I 52 II 62. Laivai iš New Yorko: Birma Gegužio 13, Kursk Geg. 27, Lithuania Bir. 10. Del smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališką kontorą. A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents. 27 BROADWAY NEW YORK CITY, N. Y.

Jonas S. Lopatto Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvania's Universitetą), užsilima varamu provų visnose teismuose. Ofisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA. Office Phone Peoples 37 Bell 47 Residence Peoples 1100

Antanas Stašauckas. Labai puikioje vietoje salunas, užiaikau skaniausius gėrimus ir kvėpiančius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį. No. 2 Cor. Newbitt ir B. EAST PLYMOUTH, PA.

New Phone 4023-2. Lock Box 48. CHAS. ADAMS. Laikau agenturą, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siuenciu pinigų į visas vieto daly, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Prieš tam laikau HOTELI. Chas. Adams, George ave & Ash st., Parsons, Pa.

W. SŁOMINSKA, CHICAGO, ILL.

679 Milwaukee Avenue, Chicago, Ill. Mano Dirbtuve tapo Apdovanojota DWIEMS MEDALIAIS ant Kosciuszkos Parodos už ripestingą, teisingą ir artistiską išdirbinimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt. Turiu už garbę apretkzti guodotiniems Kunigams ir guodotini Drangystėms, kad az dirbu visus augsciauz amėnėtus daly su Pigtausei, Tei-ingtausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsimdama išdirbinimais įlijau geriauzę praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negi kiti fabrika. Su guodone W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

ZMIJEJCZNIK RATTLESHAKE LINIMENT

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ. Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasi-mokintis gydelius ar kryziokus savo priepuoli, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locna vientautį, reikalau-damas tikrų, grynų ir gydančių vaistų - pas ALBERTĄ G. GROBLEVSKIŲ, Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių“, o persitikinti, kad neišskleisi veltui ir ant apgavusių savo sunkiai uždirbtu cento. Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kukdikių, vyrų ir moter. „Lenkiškai Lietuviški“ vaistai jau tukstačius padarė sveikais - išgydys ir Tave! Ypatinai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užiaikome, kaip kunigas išpažinti. Dėlo jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laisčiu, o niekuomet to nesi-galėsi. Adresas: Albertas G. Groblevskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

Nepamirškite Tautiško Namol! Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea ramus ir baliams. Gardi degtinė, sveizias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė. TAI LIETUVIŲ UZEIGA. Razutis & Dixon 101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint.

GERIAUSIA UZEIGA LIETUVIAMS - pas - Jona Kulboka SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI. 74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kan. pas Wythe ave.)

H. B. ROSENSON, BROOKLYN, N. Y. Telephone, 1102 W. 4th Street. PRIETELIAI LIETUVIAI 12 dideliu ir 12 mažu.

